

Begroting 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Ontwikkeling van het begrotingssaldo 2023-2026	5
Programma's	8
Programma 1 Sociaal domein	9
Programma 2 Wonen en ruimtelijk ordening	24
Programma 3 Beheer openbare buitenruimte	30
Programma 4 Duurzaamheid	36
Programma 5 Economische zaken	44
Programma 6 Participatie, dienstverlening en organisatie	52
Programma 7 Financiën	62
Paragrafen	68
Paragraaf financiën	69
Paragraaf lokale heffingen	75
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	82
Paragraaf kapitaalgoederen	88
Paragraaf bedrijfsvoering	94
Paragraaf verbonden partijen	100
Paragraaf grondbeleid	128
Financiële begroting	132
Prognosebalans	133
Overzicht incidentele baten en lasten	134
Structurele mutaties reserves	135
Verloopoverzicht reserves en voorzieningen	136
Productenboek 2023	144

Voorwoord

Beheersing blijft noodzakelijk

Hierbij bieden wij u de begroting aan voor het jaar 2023. Het is de eerste begroting van de nieuwe coalitieperiode in het jaar dat onze gemeente 10 jaar bestaat en waar we vanzelfsprekend aandacht aan gaan besteden. Na de gemeenteraadsverkiezingen zijn wij als nieuw college op 14 juni geïnstalleerd. Het huidige jaar 2022 staat hiermee in het teken van starten en op stoom raken. We schetsen u in onze eerste begroting een beeld van de nabije toekomst. Hierin zijn we gematigd optimistisch. Het gaat goed, mits we voortdurend onze financiën sterk beheersen.

Het resultaat dat voor u ligt is een sluitend perspectief voor de meerjarenbegroting 2023-2026 en een versterking van het eigen vermogen.

De begroting 2023 is omgevormd van 4 domeinen naar 7 programma's. Hierdoor is er tussen de domeinen/programma's ten opzichte van eerdere begrotingen geen vergelijking te maken. In de beeldvormende vergadering van 10 oktober zullen we dit nader toelichten. In deze begroting zijn de mutaties tot en met de raadsbesluiten van 5 juli meegenomen. In de 'Ontwikkeling van het begrotingssaldo 2023-2026' zijn wel een aantal financiële mutaties toegelicht die van invloed zijn op het begrotingssaldo.

Uitdagingen en ambities

Nederland staat voor enkele grote uitdagingen, die niet kunnen wachten. De inflatiecijfers, stijgende (energie)kosten, stikstofimpasse, de woningbouwopgaven en tekorten op de arbeidsmarkt hebben ook, direct of indirect, invloed op het leven van de inwoners van de gemeente Schagen. Voor een deel zijn wij als gemeentebestuur, met betrekking tot deze opgaven, afhankelijk van de Rijksoverheid en de Provincie. Dat maakt een continue lobby noodzakelijk richting het Rijk en de Provincie. En is daarmee een aandachtspunt van ons als college.

Daar waar mogelijk pakken wij onze verantwoordelijkheid. De ambitie om te groeien met 300 wooneenheden per jaar in 2022 en 2023 vormt een belangrijke prioriteit. Het streven wordt zelfs 500 wooneenheden per jaar in 2024 en 2025. Daarnaast vraagt de krappe arbeidsmarkt ook van ons actie. Zowel om de eigen ambtelijke vacatures in te vullen, alsmede het aantrekkelijker maken van de gemeente voor arbeidskrachten in andere disciplines. In deze begroting leest u wat wij de komende jaren daarvoor gaan doen.

Scherpe begrotingsdiscipline

Wij hielden rekening met een lager bedrag uit het Gemeentefonds. De Rijksoverheid, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het interprovinciaal overleg (IPO) hebben samen besloten dat de uitkering wordt 'bevroren'. Dit betekent dat de uitkering uit het Gemeentefonds niet zal krimpen en tot 2025 hetzelfde blijft. Vanaf de jaarschijf 2026 worden de kortingen echter zonder ingroeipad in de rijksbijdrage verwerkt.

Niet alles in de begroting is positief. Wij hechten er aan om u in een vroeg stadium te informeren over tegenvallers. In de WMO en Jeugdzorg blijven de kosten stijgen en hebben

we een half miljoen euro meer nodig. Investerings in onze ICT (digitale systemen en computermateriaal) kost ons jaarlijks €168 duizend. Ook hebben we een nadeel in de Toeristenbelasting. De opbrengst van de hogere toeristenbelasting is opgenomen in de Kadernota 2022, maar was reeds in de begroting 2023 verwerkt. Dit leidt tot een nadeel van € 186 duizend.

Scherpe begrotingsdiscipline blijft noodzakelijk. De prijzen blijven toenemen, de kosten in het sociale domein stijgen alsmaar verder en -zoals eerder aangekondigd- vragen ontwikkelingen in het openbaar gebied op middellange termijn om extra investeringsbudget. Ook de eerder genoemde herverdeling van de rijksmiddelen en de opschalingskorting van het gemeentefonds leidt tot een nadelig financieel effect op de begroting. Tevens vragen de veranderingen in de energievoorziening voor een duurzame toekomst investeringen.

Tot slot

Wij gaan aan de slag om de ambities uit het coalitieakkoord te realiseren. Het vraagt samenwerking tussen ons als college en u als gemeenteraad en met onze inwoners. Tegelijk begint dit met een effectieve integrale werkwijze tussen organisatie en bestuur. De organisatie is in ontwikkeling in sturing, werkwijze en strategisch vermogen. Om onze organisatie toekomstbestendig te maken, zetten wij een aantal noodzakelijke stappen. Dit kost tijd en hiervoor vragen wij de komende periode uw begrip.

De gemeente staat er relatief goed voor. Wij bouwen graag met elkaar verder om het bredere fundament van onze gemeente ook in de toekomst gezond te houden. Immers, Schagen maken we samen!

M. van Kampen – Nouwen,
Burgemeester

A. Meijer,
Gemeentesecretaris (i)

Ontwikkeling van het begrotingssaldo 2023-2026

Het financieel perspectief begint met de Kadernota 2022. Deze is inclusief de Meicirculaire 2022, de uitkomsten uit het coalitieakkoord en de structurele effecten uit de 1e Tussenrapportage 2022. Die financiële effecten zijn, conform het raadsbesluit van 21 juni 2022, in de begroting uitgewerkt. Na 5 juli hebben zich nog een aantal financiële gevolgen voorgedaan. Daarover moet de raad nog een besluit nemen. Deze voorstellen worden onder de tabel nader toegelicht.

Het resultaat leidt niet tot een sluitende begroting en een sluitend perspectief voor de meerjarenbegroting 2023-2026. Wel leidt het tot het vertserken van het eigen vermogen.

	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022	1	-1.666	420	830	830
Uitkomsten 1e Tussenrapportage	-420	-1.152	-1.172	-1.477	-1.661
Stand na 1e Tussenrapportage	-419	-2.818	-752	-647	-831
Raadsbesluit Kadernota 2023	0	3.235	2.738	3.978	1.545
Incidentele mutaties coalitieakkoord 2022-2026	0	-445	-470	-215	0
Stand na Mutaties coalitie akkoord	-419	-28	1.516	3.116	714
Uitbreiding formatie Team Financiën (conform raadsbesluit Kadernota 2022)		-342	-342	-342	-342
Stand na raadsbesluiten 21 juni 2022	-419	-370	1.174	2.774	372
<u>Ontwikkelingen:</u>					
1. Addendum Meicirculaire bevrozing accres		461	620	696	0
2. Cameratoezicht					-36
3. Bijstelling kapitaallasten		-32	-86	-73	-129
4. Bijstelling geïndexeerde baten		-299	-299	-299	-299
Stand begroting	-419	-240	1.409	3.098	-92

- = nadeel/+ = voordeel

Toelichting op hoofdlijnen

Bij de afzonderlijke programma's geven we toelichting op de ontwikkeling van de begrotingscijfers 2023, ten opzichte van de begroting 2022. In onderstaande tekstdelen geven we uitleg over de aanpassingen die nog niet aan de raad ter besluitvorming zijn voorgelegd.

Ad. 1 Meicirculaire

Bij het opstellen van de Kadernota 2022 en de raadsinformatiememo over de Meicirculaire 2022 hielden we rekening met een stelpost onder uitputting van het accres (krimp). Dit in afwachting van de ontwikkeling van de Rijksbegroting. Onlangs zijn het Rijk, de VNG en het IPO samen overeengekomen dat het volume-accres voor de jaren 2022-2025 wordt bevroren. Dit betekent dat het voorzichtigheidshalve aanhouden van een stelpost voor achterblijvende accres kan worden verlaagd. Waardoor de algemene uitkering stijgt.

Ad.2 Cameratoezicht

Bij het vaststellen van de kaderbrief 2021 besloot de raad om, met ingang van de begroting 2021, een structureel budget te geven aan extra cameratoezicht. Dit om de overlast tijdens

de uitgaansavonden in het centrum van de stad Schagen te beteugelen. Ook is het cameratoezicht te gebruiken voor crowd-management en beveiliging tijdens grote evenementen op de Markt. In de Kadernota 2022 zijn deze structurele kosten geraamd t/m 2025. Voor de meerjarenraming 2023-2026 behoren deze structurele kosten van € 36.000 ook opgenomen te zijn in de jaarschijf 2026.

Ad. 3 Bijstelling kapitaallasten.

De afschrijvingslasten zijn gestegen door deze investeringen:

1. Op 30 augustus 2022 heeft de raad ingestemd met de verstrekking van een aanvullend krediet van € 0,5 miljoen, voor de huisvesting van de reddingsbrigade St. Maartenszee. In de meerjarenbegroting 2023 is het financiële effect van dit besluit op de kapitaallasten verwerkt;
2. de overname van de brandweerkazerne Hofstraat 15 in Schagen van de Veiligheidsregio in 2022, voor de boekwaarde van € 1,1 miljoen;
3. De gemeente hanteert in de meerjarenraming voor de investeringen in ICT een structureel bedrag van € 168.000. In de Kadernota 2022 ontbrak het geplande krediet. De daaruit volgende afschrijvingslasten zijn meegenomen in de bijstelling van de kapitaallasten.

Ad. 4 Bijstelling geïndexeerde baten.

Bij het opstellen van de Kadernota 2022 is de Forensenbelasting gerekend bij de te verwachten hogere gemeentelijke inkomsten. Wij hebben vastgesteld dat dit niet in lijn is met de eerdere besluitvorming van de raad. Bij het vaststellen van de begroting 2022 is besloten de Forensenbelasting met ingang van 2023 met 10,5% te verhogen. Dat is aldus verwerkt in de meerjarenbegroting 2022. De extra verhoging met 9% in de Kadernota hebben we daarom ongedaan gemaakt. Dat betekent een nadeel van € 186.000. De tweede bijstelling betreft de grondexploitatie. Bij de opbrengsten uit de grondexploitatie is vastgesteld dat de opbrengsten in de kadernota € 113.000 te hoog waren geraamd.

Risico's en onzekerheden

De herverdeling van het Gemeentefonds blijft een punt van aandacht. De effecten van de herverdeling zijn bevroren tot en met de jaarschijf 2025. Vanaf de jaarschijf 2026 wordt het financieel effect zonder ingroeipad verwerkt. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt hier verder op ingegaan.

Daarnaast zijn de actuele gebeurtenissen in de wereldpolitiek van invloed op de financiën van de gemeente. Dit komt met name terug in de hoge inflatie en de toenemende kosten voor onder andere energie, materialen en de krapte op de arbeidsmarkt. Dit alles leidt tot (extreem) hogere prijzen die van invloed zijn op de exploitatiebudgetten en investeringskredieten. We zien dit bijvoorbeeld terug in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, waardoor de uitvoering van projecten onder druk komt te staan.

Meerjarenoverzicht begroting 2023

				Bedragen x1.000		
Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten						
Sociaal domein	55.371	56.085	52.867	52.235	51.778	51.630
Wonen en Ruimtelijke ordening	1.591	2.173	10.501	10.181	1.374	1.321
Beheer openbare buitenruimte	11.603	13.215	18.047	18.166	18.935	19.525
Duurzaamheid	7.853	7.353	7.277	7.364	7.653	7.934
Economische zaken	761	834	1.041	1.043	1.038	872
Participatie, dienstverlening en organisatie	48.085	50.197	50.962	51.013	50.649	50.529
Financiën	1.505	1.929	4.353	4.451	4.553	4.554
Totaal lasten	126.769	131.785	145.047	144.453	135.980	136.365
Baten						
Sociaal domein	13.058	11.772	10.590	10.343	10.343	10.343
Wonen en Ruimtelijke ordening	3.856	5.421	11.799	11.441	2.833	2.833
Beheer openbare buitenruimte	5.167	5.624	6.243	6.484	6.692	6.746
Duurzaamheid	7.725	7.593	7.960	8.110	8.263	8.420
Economische zaken	1.927	2.059	2.570	2.570	2.570	2.570
Participatie, dienstverlening en organisatie	2.699	1.339	1.531	1.925	1.820	1.820
Financiën	92.819	96.590	103.272	106.135	108.421	102.063
Totaal baten	127.251	130.400	143.965	147.009	140.942	134.796
Saldo van lasten en baten	483	-1.386	-1.082	2.556	4.962	-1.570
Toevoeging aan reserves	18.064	13.957	8.987	9.824	9.518	6.405
Onttrekkingen aan reserves	17.581	14.923	9.830	8.677	7.654	7.883
Saldo mutaties reserves	-483	966	842	-1.147	-1.864	1.478
Resultaat begroting	0	-419	-240	1.409	3.098	-92

Programma's

Programma 1 Sociaal domein

Inleiding

De maatschappij verandert. En in een snel tempo. De kloof tussen arm en rijk dreigt groter te worden. Wij zien dat een groot aantal mensen kwetsbaarder wordt, zowel op psychisch als fysiek vlak. Professionals van zorg- en welzijnsinstellingen en de wijkteams merken dat de problematiek onder de inwoners ingewikkelder wordt. Ook de hulpvragen die bij de gemeente binnen komen, worden lastiger. Dit heeft gevolgen voor de leefbaarheid in de dorpen en de wijken. Daarnaast is er de vergrijzing en ontgroening. De veranderende bevolkingssamenstelling heeft als gevolg: een toename in de vraag naar zorg en arbeidskrachten. Daar staat tegenover dat er ook weer "nieuwe" inwoners bij komen. We zijn immers aangemerkt als groei regio. Het aantal te huisvesten vergunninghouders groeit. Ook Oekraïners zullen zich hier blijvend vestigen. Dit alles vraagt een andere aanpak van ons als gemeente. Wij doen een beroep op de veerkracht en de eigen inzet van onze inwoners. Bij de inkoop van de voorzieningen voor jeugd en vanuit de Wmo betrekken wij in een vroeg stadium de aanbieders en de kern- en ketenpartners.

Bovenstaande zijn de vraagstukken die binnen sociaal domein spelen. Maar dit kunnen wij niet alleen binnen het sociaal domein oplossen. Dit vraagt om integrale aanpak, samen met andere domeinen. Dit zien wij bij de thema's die spelen op het snijvlak van zorg en veiligheid, de inrichting van de fysieke leefomgeving en de vraag naar woonruimte voor de kwetsbare inwoners.

1.1 Onderwijs

Wat willen we bereiken

Een goede leeromgeving en een fijn schoolklimaat zijn belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Elk kind verdient een gelijke kans. Zowel kinderen als de samenleving zijn gebaat bij een fijne school in de eigen kern. En in de regio voor speciaal onderwijs. Scholen zijn essentieel voor de samenhang in een kern. Ze zijn vaak het centrum van sociale ontmoeting in een dorp of wijk. Het samenvoegen van functies in en om de school zien we als een waardevolle ontwikkeling. We zetten in op bestrijding van laaggeletterdheid.

Wat willen we daar voor doen

- We behouden de scholen in de kernen.
- We zijn de bestuurlijke lobby voor een dependance van het hoger onderwijs gestart.
- We ondersteunen het leerlingenvervoer voor speciaal onderwijs.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Ieder kind kan zich ontwikkelen en ontplooiën tot een zelfstandige volwassene.

Resultaten:

- Wij zorgen voor noodzakelijke (vervangende) nieuwbouw van schoolgebouwen (incl. Brede scholen) in een verkeersveilige omgeving.
- Basisschool de Zwerm zal naar verwachting in 2023 nieuwbouw krijgen.

- Bij nieuwbouw van scholen nemen we de doelstellingen in het kader van verduurzaming, mee in de vorm van een pilot. En zorgen we ervoor aan de ventilatie-eisen te voldoen.
- In het kader van lokaal onderwijsbeleid voeren wij het OOGO met het onderwijsveld, dragen wij zorg voor het leerlingenvervoer, schoolmaatschappelijk werk en voor kunst en cultuur op school.
- We ondersteunen het basisonderwijs bij maatschappelijke thema's.
- Via RMC, Leerplicht en Kwalificatieplicht zetten wij in op voorkomen van schooluitval.
- Wij bieden kinderen met een spraak- of taalachterstand VVE (Voorschoolse Educatie) aan. Wij voorzien in een tegemoetkoming in de kosten van opvang voor kinderen van ouders met een sociaal medische indicatie. Wij dragen de GGD op het toezicht en de handhaving op opvanglocaties uit te voeren.

Vastgesteld beleid

- Het Integraal Huisvestingsplan 2022 – 2027.
- Verordening voorziening Onderwijshuisvesting gemeente Schagen 2015.
- Verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Schagen 2013.

Indicator

- Het percentage leerlingen dat geen startkwalificatie haalt ten opzichte van het totaal aantal leerlingen, stijgt niet ten opzichte van 2021 (1,6%) (waarstaatjegemeente.nl).

1.2 Jeugd en gezin

Wat willen we bereiken

Schagen wordt blijvend bekend als fijne gemeente voor jonge gezinnen. Veel jonge mensen vertrekken voor studie. Als zij kinderen krijgen, vestigen velen van hen zich weer in onze regio. Op dat moment willen we dat Schagen voor hen een aantrekkelijke gemeente is. De komende vier jaar willen we daarom bij beleidskeuzes extra aandacht blijven geven aan jonge gezinnen. Zo willen we ook in nieuwe wijken voldoende speeltuinen, veel en goede sportvoorzieningen, goede scholen met aanvullende lesprogramma's vanuit de gemeente en veilige schoolroutes. In de gemeente Schagen is ruimte om groter te wonen, er is veel speelgelegenheid en de natuur is nooit ver weg. Dat koesteren we. Het is van belang om de voorzieningen in onze gemeente op peil te houden. Als er hulp nodig is in een gezin, moet dit op een laagdrempelige manier ingezet kunnen worden. Kinderen moeten niet de dupe worden van ouders met problemen. We zorgen voor het terugdringen en stopzetten van niet noodzakelijke administratieve belasting, zoals tijdschrijven. We hebben vertrouwen in de professionele hulpverlener.

Wat willen we daar voor doen

- Ruimte voor jongeren wordt geboden om, in samenspraak, voorzieningen voor hen te realiseren.
- We bezuinigen niet op (speel)voorzieningen voor kinderen.
- Hulp en zorg voor kinderen is gericht op het gezin en dichtbij geregeld.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Er is ondersteuning en jeugdhulp voor onze inwoners die dat nodig hebben.

Resultaten:

- Wij bieden structureel preventieve vormen van opvoedingsondersteuning (cursussen en ondersteuning zoals bijvoorbeeld Homestart, Buurtgezinnen, etc.).
- We geven uitvoering aan de integrale aanpak van jeugdgroepen. Het ambulant jeugd- en jongerenwerk (op straat) is onderdeel van de integrale jongerenaanpak.
- Wij zetten in op jongerenparticipatie en gaan op een duurzame wijze met hen in dialoog.
- De GGD voert alle taken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg uit (JGZ).
- Het schoolmaatschappelijk werk wordt uitgevoerd door Mee & de Wering c.q. Parlan.

Vastgesteld beleid

Integraal Beleidsplan Sociaal Domein "Maatwerk voor onze inwoners" 2021-2025

- Integrale Verordening Sociaal Domein 2021.
- Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang Schagen 2019.
- Regiovisie huiselijk geweld.
- Regionaal Transitie Arrangement (RTA)

Indicator

- De inwoners waarderen de inspanning van de gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij met een rapportcijfer van minimaal 6,7 (op een schaal van 1-10) (waarstaatjegemeente.nl, burgerpeiling 2018).

1.3 Sport, cultuur en kunst

Wat willen we bereiken

Sport

Sporten is belangrijk, gezond, leerzaam en gezellig. Van de gemeente mag verwacht worden dat zij de sport ondersteunt. Sport is een belangrijk onderdeel van het maatschappelijk leven. Sport maakt de dorpen leefbaar, zorgt voor ontspanning en verbindt mensen. Sport kan het verschil maken in een mensenleven. De gemeente is zich ervan bewust dat haar rol hierin van wezenlijk belang is. Kinderen worden gestimuleerd om met zoveel mogelijk sporten kennis te maken. We willen dat mensen zoveel mogelijk worden uitgedaagd om te bewegen.

In Schagen is een grote diversiteit van sportmogelijkheden. Verspreid over de hele gemeente is er veel keuze om te sporten. We willen dat zo houden. We houden de voorzieningen in stand. Subsidiering van sportverenigingen blijven we baseren op het aantal jeugdleden.

Kunst en Cultuur

Kunst en cultuur moeten voor iedere inwoner bereikbaar zijn. Het beleven en beoefenen van cultuur vraagt om een eigentijds en gevarieerd aanbod, voor jong en oud. We genieten van professionele kunst- en cultuuruitingen, die als voorbeeld kunnen dienen voor de kunst- en cultuurbeoefening door amateurs. Elk heeft zijn eigen waarde voor onze inwoners. Beide

vormen verdienen onze aandacht. We koesteren ons cultureel erfgoed. Vrijwilligers zijn voor de samenleving van onschatbare waarde. Zij krijgen steun van de gemeente waar nodig.

Erfgoed zichtbaar en beleefbaar maken

De rijke cultuurhistorie maakt de gemeente Schagen aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers/toeristen. Waardevolle panden spelen hierin een belangrijke rol. We gaan door met de uitvoering van de archeologische en cultuurhistorische kaart, de Kerkenvisie, en het aanwijzen van beeldbepalende panden.

Wat willen we daar voor doen

- We moedigen samenwerking tussen verenigingen in een kern aan door het clusteren van voorzieningen in die kern.
- We brengen het kindpakket Sport en cultuur meer onder de aandacht bij de verenigingen.
- Zwembaden blijven behouden. We zijn in gesprek met zwemschool de Waterdieren over een mogelijke locatie.
- We stimuleren een watersportcentrum in Callantsoog.
- We richten de buitenruimte in, om bewegen aantrekkelijk te maken.
- We blijven de kunstroutes ondersteunen.
- In 2023 willen we starten met het opstellen van een erfgoedagenda en het extern raadpleegbaar maken van de archeologische en cultuurhistorische kaart.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Ter bevordering van deelname en ontmoeting, bieden we algemene voorzieningen aan voor sport en cultuur. Daarnaast faciliteren we accommodaties.

Resultaten:

- Wij bieden sportstimuleringsactiviteiten aan en faciliteren de ondersteuning van sportevenementen en sportverenigingen.
- Wij voeren het accommodatiebeleid uit voor de binnen- en buitensport, zwembaden en dorpshuizen.
- De voorkeursscenario van Sportpark Groenoord komt in 2023 tot besluitvorming.
- In 2023-2024 worden de nieuwe sportzaal Waldervaart en de gymzaal aan de Josef Israëlstraat gerealiseerd.
- Wij faciliteren de Sport Adviesraad (SARS).
- Wij faciliteren de Kunst en Cultuur Adviesraad (KCARS) voor hun taak, inclusief de ondersteuning van het Cultuurfonds.
- Wij geven vorm aan het bibliotheekwerk, onder andere via bibliotheek op school.
- Met het museumbeleid realiseren we samenhang en versterking van de musea.
- Wij faciliteren de lokale omroep.
- Wij voeren het topcultuurfonds uit.

Vastgesteld beleid

- Accommodatiebeleid 2021-2026, vastgesteld in 2020.
- Subsidiebeleid 2017.
- Integraal beleidsplan Sociaal Domein "Maatwerk voor onze inwoners" 2021-2025.
- Integrale verordening Sociaal Domein 2021.
- Museumbeleid, vastgesteld in 2017.

- Kunst in de openbare ruimte, kaders in 2017.

Indicator

- Binnen gemeente Schagen doet 55% van onze inwoners aan sport ten opzichte van 50,7% landelijk (waarstaatjegemeente.nl).
- In de gemeente Schagen is 31,7% van onze inwoners aangesloten bij een sportvereniging ten opzichte van 24,9% landelijk (waarstaatjegemeente.nl).
- Van de inwoners in de gemeente Schagen is 81% (zeer) tevreden over de sportvoorzieningen in de gemeente (waarstaatjegemeente.nl, burgerpeiling 2018).

1.4 Grip en sturing op Wmo en jeugdzorg

Wat willen we bereiken

De gemeente heeft de plicht om te zorgen voor inwoners. Vooral voor wie het even, of langere tijd, niet mogelijk is om het zonder hulp te doen. Zorg en ondersteuning zijn brede begrippen. De zorg die gemeente wettelijk verplicht is te geven, zijn de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet. We hechten eraan, dat alle mensen zo goed mogelijk kunnen meedoen. Bij alles wordt eigen regie van de inwoners in ogenschouw genomen. Elke persoon heeft individuele behoeftes. Dus we gaan door met het aanbieden van maatwerk. We gaan voor ons sociaal beleid uit van preventie. Dit doen we vanuit de visie op positieve gezondheid.

Het is geen nieuws dat onze kosten in het sociaal domein steeds hoger worden. Daarom wijzen we mensen, die de voorziening uit eigen middelen kunnen betalen, er op om dit zelf te betalen. Dit zorgt dat de zorg beschikbaar en betaalbaar blijft voor de mensen met lage inkomens.

Wat willen we daar voor doen

- We betrekken sportverenigingen bij signalering en begeleiding van jongeren, in het kader van alcohol en drugs (IJslandse model).
- Wmo-voorzieningen komen ten goede aan mensen met lagere inkomens. We willen mensen met voldoende middelen minder toegang tot Wmo-voorzieningen bieden. We willen dit inkomensafhankelijk maken, vanwege de betaalbaarheid.
- Gesloten jeugdzorg wordt zo snel mogelijk afgebouwd.
- We steunen de Voedselbank en de Speelbank.
- We onderzoeken de mogelijkheden om te komen tot een 'open voorziening dagbesteding'. Dit in aanvulling op, of in de plaats van, geïndiceerde dagbesteding.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Voor inwoners die (tijdelijk) niet zelf kunnen voorzien in hun zorg is een vangnet van maatwerkvoorzieningen beschikbaar.

Resultaten:

- In 2021 heeft besluitvorming plaatsgevonden om uitvoering te geven aan het moreel appél. In 2022 heeft hierover met de raad een informatieavond plaats gevonden over de scenario's. De meerderheid van de raad heeft bij een beeldvormende vergadering een richtinggevende uitspraak gedaan. Dit is nader uitgewerkt en het besluit van de raad is bepalend voor de koers voor de uitvoering van het moreel appél in 2023.
- Wij bieden individuele maatwerkvoorzieningen Wmo aan op het vlak van begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf, hulpmiddelen,

schoonmaakondersteuning, woningaanpassingen en vervoer. De huidige contracten (met uitzondering van de hulpmiddelen en woningaanpassingen) lopen af op 1 januari 2024. 2023 staat in het licht van contracteren. In 2022 zijn in de aanloop de aanbieders, welzijnspartijen en een vertegenwoordiging van inwoners betrokken. Daarmee is de basis gelegd voor implementatie van de doelen die in het Regionale Transformatieplan Wmo zijn geformuleerd.

- Wij bieden voorzieningen aan voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Beschermd wonen valt per 1 januari 2024 onder de verantwoordelijkheid van elke individuele gemeente (nu nog een centrumgemeente taak). In 2022 hebben de colleges van de Kop-gemeenten over de regionale uitvoeringsafspraken besloten. Beschermd wonen maakt onderdeel uit van bovengenoemde inkoop van voorzieningen.
- Uit de resultaten van de evaluatie van het project Reablement eind 2022/begin 2023 moet blijken of dit ingezet blijft worden bij inwoners die een voorziening denken nodig te hebben. Bij reablement krijgen mensen een programma aangeboden door Fysio-/ergotherapie, gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid. Doel is het vergroten van de zelfredzaamheid en het verminderen van zorg en ondersteuning.
- Wij bieden Veilig Thuis aan via de GGD. De Integrale Crisisdienst Jeugd wordt verzorgd door een consortium van zorgaanbieders (zie ook Jeugd en gezin).
- Het raad brede programma van het thema vergrijzing wordt vanaf 2023 geïmplementeerd.
- Wij bieden individuele voorzieningen jeugdhulp aan op het vlak van ambulante jeugdhulp/begeleiding, dagbesteding, (GGZ)behandeling, Pleegzorg en verblijf. De contracten voor deze voorzieningen lopen af op 1 januari 2024. Het inkooptraject voor de benodigde voorzieningen start begin 2023. Zodat de implementatieperiode voor de nieuwe contracten tijdig in kan gaan, ter voorbereiding op de nieuwe contractperiode per 1 januari 2024.
- We onderzoeken of er een product nodig is voor de begeleiding van jongeren (op het snijvlak van 18-/18+) om te leren zelfstandig te wonen. Dit doen wij samen met partners als Wooncompagnie en aanbieders van jeugdhulp.
- De gecontracteerde gecertificeerde instellingen voeren voor onze inwoners de jeugdbescherming- en jeugdreclasseringsmaatregelen uit. Daarnaast dragen wij samen met Den Helder, Hollands Kroon en Texel zorg voor de uitvoering van de beschermingstafel.
- In 2019 zijn we de transformatie van gesloten jeugdhulp gestart. Hier werken we verder aan. We bouwen aan het verkorten van het verblijf, terugdringen van recidive in de JeugdzorgPlus en bevorderen de uitstroom. De jongeren zullen hun plek in de verschillende dorpen en wijken in Schagen krijgen.

In 2023 loopt het contract met de huidige aanbieder af. Hiervoor zijn we gestart met het verwervingstraject JeugdzorgPlus na '23. Hiervoor ontwikkelen we in samenspraak met 18 gemeenten, zorgaanbieders, onderwijs, GI's (Gecertificeerde Instellingen) en ervaringsdeskundigen een nieuwe visie, waarmee we de transformatie verder voortgang geven. Een nieuw contract is in 2022 afgesloten.

- Wij bieden Veilig Thuis aan via de GGD. De Integrale Crisisdienst Jeugd wordt verzorgd door een consortium van zorgaanbieders (zie ook Activiteit 3.2). We zijn een traject gestart om de samenwerking (hiermee bedoeld de effectiviteit en efficiëntie) tussen de Integrale Crisisdienst Jeugd en VT te versterken.
- Met het project externe verwijzers, volgend uit de bezuinigingsopdracht bij vaststelling van de begroting 2022 in november 2021, beogen we (door het maken

van betere samenwerkingsafspraken met betreffende verwijzers) de kwaliteit van verwijzingen en de samenwerking te vergroten. Zodat we daarmee meer grip krijgen op onze financiën die met externe verwijzingen samenhangen. Wij zetten in op normaliseren en betrekken ouders meer bij de inzet van de jeugdhulp.

- Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt tussen gemeenten in de Kop en het onderwijs, die het grijze gebied tussen passend onderwijs en Jeugdwet betreffen. Het gaat om een gezamenlijke aanpak en gezamenlijke financiering. Met ingang van het schooljaar 2022-2023 gaan deze afspraken in. Dan kunnen we de effecten in kwaliteit en snelheid van hulpverlening meten, evenals de gezamenlijke financiering.

Vastgesteld beleid

- Integraal Beleidsplan Sociaal Domein "Maatwerk voor onze inwoners" 2021-2025
- Integrale Verordening Sociaal Domein 2021
- "Thuis in de buurt" plan van aanpak beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2016 - 2020

Indicator

- Aantal gerealiseerde plekken 'open voorziening dagbesteding'
- Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp stijgt niet ten opzichte van 2021 (11,7%) (waarstaatjegemeente.nl)

1.5 Armoede en eenzaamheid

Wat willen we bereiken

We willen ruimhartige armoedebestrijding en dat hulp geboden kan worden waar nodig. Kinderen kunnen de dupe worden van gezinssituaties met schulden. We gaan daarom door met goede schuldhulpverlening, cursussen in budgetteren en het kindpakket Meedoen in de Noordkop, dat kinderen van ouders met schuldenproblematiek in staat stelt om gewoon mee te doen bij de verenigingen. Ook op scholen is er aandacht voor budgettering en dus voor het voorkomen van schulden op latere leeftijd. We streven naar maatwerk. Ook nieuwe vormen van armoede, zoals energiearmoede, moeten worden aangepakt. Misbruik van sociale voorzieningen beperkt het gebruik voor de mensen die het nodig hebben.

Wat willen we daar voor doen

- De gemeente helpt inwoners die door energiearmoede in de problemen komen.
- Stille armoede wordt actief opgespoord, zodat hulp kan worden geboden.
- Sociaal isolement wordt actief opgespoord, zodat hulp kan worden geboden.
- We blijven inzetten op sociale ontmoeting, bijvoorbeeld met de 'huiskamers' van het dorp of de wijk.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- Er is voor inwoners met een inkomen op of onder het bestaansminimum (tijdelijke) ondersteuning.
- De inwoners zijn in staat om zelf te voorzien in hun eigen ondersteuning en zorg.

Resultaten:

- Wij bieden op individuele basis, aan mensen onder een bepaalde inkomensgrens, een vergoeding voor noodzakelijke kosten (bijzondere bijstand), een vergoeding voor deelname aan verschillende activiteiten. De Meedoenregeling, en een bijdrage in de kosten voor een aanvullende ziektekostenverzekering.
- Wij bieden schuldhulpverlening aan, in de vorm van preventie-activiteiten tot en met schuldsaneringstrajecten. Extra aandacht krijgt de vroeg-signalering.
- We werken met de gemeenten in Noord-Holland-Noord samen om laaggeletterden te bereiken en hen cursussen aan te bieden. Om zo hun taal-, reken- en digitale vaardigheden te verbeteren.
- Wij ondersteunen de Voedselbank en maken het Noodfonds meer bekend.
- Wij voeren het jeugdontbijt uit.
- Wij voeren de aanpak energiearmoede uit. Indien er aanvullende rijksmaatregelen voor de aanpak van energiearmoede komen, voeren wij deze uit.
- Wij zorgen dat er voldoende aanbod is van informele zorg, cliëntondersteuning en maaltijdvoorziening.
- Wij dragen zorg voor sociaal cultureel werk, vrijwilligersondersteuning en maatschappelijk werk.
- Welzijn op recept wordt structureel uitgevoerd.
- Raad en Daad: een sociaal netwerk met de nadruk op wederkerigheid, waarin 8 tot 12 psychisch kwetsbare mensen met elkaar verbonden zijn. En waarin persoonlijke coaching ingezet kan worden. Dit netwerk geeft vertrouwen, bevordert de participatie en samenredzaamheid en maakt ook iedere deelnemer afzonderlijk sterker en zelfredzamer.
- Wij ondersteunen het lokaal vervoersnetwerk (onder andere Seniorenbus, 60+bus, Zonnebloemauto en Graag Gedaan). De nieuwe subsidieafspraken worden gemaakt op basis van een verdiepend onderzoek naar de vraag naar mobiliteit en/of eenzaamheid. Hierbij krijgt het rolstoelvervoer speciale aandacht. Regionaal worden er afspraken gemaakt hoe het regionaal vervoer versterkt kan worden.
- Wij faciliteren de Adviesraad Sociaal Domein Schagen, zodat zij hun adviesrol kunnen vervullen.
- Jaarlijks voeren wij een klanttevredenheidsmeting uit over het sociaal domein.
- Wij voeren het Mantelzorgbeleid uit door in te zetten op de volgende onderdelen:
 - communicatie
 - geven van informatie, advies en begeleiding aan mantelzorgers en professionals
 - inzet van de mantelzorgmakelaar
 - uitbreiding inzet respijtzorg.

Bovenregionaal richten wij een regiepunt mantelzorg in. Zodat de behoefte van mantelzorgers en het gebruik van mantelzorgondersteuning nog beter in beeld komen.

- Wij hebben een subsidieaanvraag ingediend bij de Provincie, voor ondersteuning van de maatschappelijke sector na corona. Dit geldt voor de volgende activiteiten:
 1. DOP Petten – inventaris van DOP gebouw;
 2. Wonen Plus Welzijn – versterking van de vrijwilligerssector in de gemeente;
 3. Team Sportservice – ontmoetingen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en statushouders, via sport;
 4. RCO de Hoofdzaak – ontmoetingen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Vastgesteld beleid

- Integraal Beleidsplan Sociaal Domein "Maatwerk voor onze inwoners" 2021-2025
- Integrale Verordening Sociaal Domein 2021

Indicator

- Huishoudens met schulden: 4,5% van de totaal aantal huishoudens in gemeente Schagen (2020) (waarstaatjegemeente.nl)
- Kinderen in uitkeringsgezin: 3% van de kinderen tot 18 jaar (2020) (waarstaatjegemeente.nl).
- Het percentage volwassen mantelzorgers (19+) is gelijk aan 2020: 14% (waarstaatjegemeente.nl)

1.6 Werk en inkomen

Wat willen we bereiken

We willen dat iedereen in de gemeente mee kan doen op de arbeidsmarkt. Daarvoor voeren we goed overleg met het lokale bedrijfsleven, om arbeidsplaatsen te blijven creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze inwoners met een uitkering worden geënthousiasmeerd om weer gedeeltelijk of volwaardig deel te nemen aan het werkzame leven. We leveren maatwerk, om mensen zo goed mogelijk van een uitkering naar een passende baan te helpen. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld.

De oorlog in Oekraïne heeft ons volledig overvallen op 20 februari 2022. Hoe lang de oorlog nog duurt, weet niemand. Wel is duidelijk dat als de oorlog voorbij is, het nog een tijd duurt voordat het land weer is opgebouwd en iedereen weer terug kan. Ook in 2023 hebben we dus nog te maken met oorlog in Oekraïne. Het rijk heeft toegezegd dat de gemeenten volledig gecompenseerd worden voor de gemaakte kosten. Hoe dat eruit komt te zien – werkelijke en/of normbedragen – wordt in de loop van 2022 duidelijk. Dan wordt ook duidelijk of de bedragen volstaan, of dat het de gemeente geld kost.

In de korte periode dat Oekraïense vluchtelingen in Schagen verblijven, willen we hen een zo zelfstandig mogelijk leven laten opbouwen.

Wat willen we daar voor doen

- We voeren ruimhartig beleid voor mensen die wel willen, maar niet kunnen werken.
- We willen extra inzet om jongeren van ouders met een uitkering wel aan het werk te krijgen.
- We helpen jongeren met regionale programma's om een goede baan in de regio te vinden.
- De instrumenten: van verplicht activeren naar werk en inhouden van uitkeringen, kunnen we inzetten om mensen die niet willen werken, weer tot betaald werk te motiveren.
- Oekraïense vluchtelingen ondersteunen we met huisvesting, leefgeld en onderwijs en waar mogelijk helpen we hen aan werk.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Waar nodig biedt de gemeente (tijdelijk) ondersteuning om te kunnen voorzien in eigen levensonderhoud of te participeren naar vermogen.

Resultaten:

- Contracten, voor begeleiding van mensen die een traject naar werk of participatie volgen, zijn voor vijf jaar afgesloten en lopen in 2024 af. Voor nieuwe aanbieders is er ook de mogelijkheid om een contract met de gemeente te sluiten om zorg te gaan leveren voor onze inwoners. Zodat het aanbod passend blijft voor de vraag van de inwoners. In 2023 wordt de inkoop uitgevoerd, tegelijkertijd met die van de Wmo en jeugdhulp.
- Wij bieden inkomensondersteuning aan mensen die (tijdelijk) geen betaald werk hebben en daardoor niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien.
- Via een variatie aan voorzieningen (zoals re-integratie trajecten, taalvoorzieningen, sociale activering etc.) begeleiden wij mensen naar werk. Of, indien dit nog niet mogelijk is, bevorderen we dat mensen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven (onder andere via vrijwilligerswerk). Wij zien dat een steeds groter deel van het huidige uitkeringsbestand bestaat uit kwetsbare mensen, met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De inzet van loonkostensubsidie hoort bij het instrumentarium voor de kwetsbare doelgroep met een (flink) verminderde verdien capaciteit. De uitvoering van "Duurzaam aan het werk" door de GrGa (gemeenschappelijke regeling gesubsidieerde arbeid) is blijvend.
- We realiseren de landelijk opgelegde taakstelling Beschut werken. In bijzondere persoonlijke situaties plaatsen we ook boven op de taakstelling mensen in beschut werk. De Wsw wordt conform landelijk beleid fasegewijze afgebouwd.
- Wij bieden vergunninghouders verschillende integratieactiviteiten aan. Zodat zij sneller kunnen integreren en hun kans op betaald werk vergroten.
- Wij voeren de Wet Inburgering uit. Dit betekent: regie op de uitvoering van het nieuwe inburgeringsstelsel. Dit omvat: afnemen van de brede intake, het opstellen van het persoonlijk participatie en integratieplan (PIP), de maatschappelijke begeleiding van mensen die verplicht zijn tot inburgering, de duale aanpak (werken en leren), de inkoop van het taalaanbod en de andere verplichte onderdelen.
- Vanuit het Regionaal Platform Arbeidsmarkt (hierna: RPA) zijn er verschillende projecten gestart die bijdragen aan de doelstellingen in het coalitieakkoord. Dit zijn: het Actieplan jeugd en werkgelegenheid (inzet op jeugd), Hoofdzaakwerk (inzet op psychisch kwetsbare inwoners), het Regionale mobiliteitsteam (dat via aanvullende dienstverlening werkzoekenden en werkenden naar werk begeleidt), subsidies van het Europees Sociaal Fonds (sollicitatietraining uitgevoerd door Vluchtelingenwerk) en individuele maatwerkbegeleidingstrajecten.
- Naast de reguliere inzet vanuit het Regionale Werkgeversservicepunt (WSP) gaan 2 matchmakers aan de slag. Zij gaan via de website Zicht op werk (ZOW) koppelingen tussen werkzoekenden en werkgevers vereenvoudigen. Daarnaast wordt door het regionaal aantrekken van 2 Job-Hunters mogelijk om kwetsbare inwoners (complex vanwege een psychisch gedrags- of lichamelijke kwetsbaarheid) met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen. Zo willen we hen begeleiden naar een voor hen gepaste werkplek.

Vastgesteld beleid

- Integraal Beleidsplan Sociaal Domein "Maatwerk voor onze inwoners" 2021-2025.
- Integrale Verordening Sociaal Domein 2021.
 - Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid, inclusief uitvoering van Beschut werk onder de Participatiewet.

Indicator

- Personen met een bijstandsuitkering in gemeente Schagen (aantal per 10.000 inwoners): 179 in vierde kwartaal 2021 (waarstaatjegemeente.nl). Landelijk was dit 375 per 10.000 inwoners.
- Huishoudens met bijstandsuitkeringen: 2,4% van de totaal aantal huishoudens (dec 2021) (waarstaatjegemeente.nl).
- Aantal opgevangen Oekraïense vluchtelingen in particuliere opvang (POO) en gemeentelijke opvang (GOO): 265 op 25-6-2022.

1.7 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken

De basis voor het gezondheidsbeleid is het Noordkop Gezond Akkoord. Dit akkoord is het regionale preventieakkoord tussen betrokken partijen die een actieve bijdrage willen leveren aan gezonde, vitale en gelukkige inwoners in de Kop van Noord-Holland. Bij de uitvoering van Noordkop Gezond Akkoord werken we vanuit het gedachtegoed 'positieve gezondheid'. Binnen de gemeenten en (zorg)partners van de Kop van Noord-Holland staat deze onderliggende visie centraal.

Positieve Gezondheid is het vermogen om je aan te passen en zelf te beslissen hoe om te gaan met sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Belangrijke randvoorwaarden van deze visie zijn: een bredere kijk op gezondheid, uitgaan van de gezondheidsbeleving van het individu, veerkracht en zingeving. Er is aandacht voor onderwerpen als voeding en beweging, maar bijvoorbeeld ook zelfbeeld, stress en rust. De focus ligt op gezondheid en gedrag.

Het thema gezondheid staat niet op zichzelf en is daarom geen onderwerp waarop solitair wordt ingezet. Het is een onderwerp dat een plek krijgt in alle thema's binnen het sociaal, fysieke en veiligheidsdomein.

Wat willen we daar voor doen

Met het Regionaal Preventieakkoord dragen publieke en private partijen bij aan het verwezenlijken van de ambitie. De ambitie is "De Kop van Noord-Holland is in 2033 een positief gezonde regio. In de Kop van Noord-Holland leven gezonde, vitale en gelukkige inwoners. Zij hebben een actieve leefstijl en groeien op in een gezonde omgeving. De inwoners zijn veerkrachtig en maken gezonde keuzes". Hierbinnen zijn 5 speerpunten genoemd:

- Een leven lang gezond actief;
- Een gezonde leefstijl met gezonde keuzes;
- Terugdringen van middelengebruik: alcohol en drugs, roken;
- Meedoen in de Kop;
- Vitaal ouder worden.

Tot en met 2023 ontvangen gemeenten een uitvoeringsbudget vanuit de VNG. Dit om een impuls te geven aan het Regionaal Preventieakkoord.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Inwoners van Schagen kunnen kiezen voor een gezonde leefstijl

Resultaten:

- Alle wettelijke taken op basis van de Wet verplichte publieke gezondheid (Wpg) worden uitgevoerd door de GGD Hollands Noorden. Dit bevat onder meer de jeugdgezondheidszorg.
- Vanuit het preventieakkoord, dat is gebaseerd op positieve gezondheid, zijn de resultaten:
 - Projectuitvoering Rookvrij, gezonde omgeving gemeente Schagen (2021-2023)
 - Doorgaande gezondheidslijn op scholen
 - Evenementen gezonder maken
 - Campagne Ik Pas
 - Campagne 30 dagen gezonder
 - Evenement Week voor de gezonde jeugd
 - Evenement Vitaliteitsweek
 - Campagne Stoptober

Voor 2023 kijken we in regionaal verband bij deze thema's naar welke activiteiten we in kunnen zetten en met welke partners.

- Sinds 1 januari 2020 is de Wet verplichte GGZ (Wvvggz) van kracht. De Wvvggz regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg, vanwege een psychische aandoening. De GGD geeft, met het mandaat van de gemeenten, uitvoering aan een aantal Wvvggz-taken. Dit is vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst tot en met 31 december 2022. Uiterlijk 31 december 2021 besluiten gemeenten hoe ze de Wvvggz-taken willen beleggen per 1 januari 2023.
- Wij verstrekken subsidie aan de EHBO's (gratis cursussen voor inwoners). Daarnaast werken we aan een sluitend lokaal netwerk van AED's.

Vastgesteld beleid

- Gezondheidsbeleid (2018)
- Noordkop gezond akkoord (2021)

Indicator

- Percentage personen ouder dan 19 jaar met een BMI van 25,0 kg/m² en hoger: 48,6% in 2020 (waarstaatjegemeente.nl).

Totaal Financiën

Sociaal domein

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Bedragen x1.000						
Lasten						
Onderwijs	4.640	5.496	5.686	5.380	5.355	5.338
Jeugd en gezin	1.125	1.081	1.085	1.085	1.085	1.085
Sport cultuur kunst	7.694	7.443	5.357	5.192	4.962	5.084
Grip en sturing op WMO en jeugdzorg	21.265	20.536	21.053	20.934	20.759	20.234
Armoede en eenzaamheid	3.522	4.886	3.335	3.339	3.339	3.339
Werk en Inkomen	15.895	15.233	14.932	14.977	14.951	15.223
Volksgezondheid	1.231	1.411	1.419	1.328	1.328	1.328
Totaal lasten	55.371	56.085	52.867	52.235	51.778	51.630
Baten						
Onderwijs	753	1.451	792	531	531	531
Jeugd en gezin	0	0	0			
Sport cultuur kunst	753	496	494	494	494	494
Grip en sturing op WMO en jeugdzorg	346	390	396	396	396	396
Armoede en eenzaamheid	64	78	79	79	79	79
Werk en Inkomen	11.113	9.328	8.828	8.843	8.843	8.843
Volksgezondheid	30	30	0			
Totaal baten	13.058	11.772	10.590	10.343	10.343	10.343
Saldo van lasten en baten	-42.312	-44.313	-42.277	-41.891	-41.435	-41.287
Toevoeging aan reserves	1.363	1.011	1.281	1.318	1.325	1.333
Onttrekkingen aan reserves	3.761	3.271	1.982	1.777	1.700	1.794
Saldo mutaties reserves	2.399	2.261	702	459	375	461
Resultaat begroting	-39.914	-42.052	-41.575	-41.432	-41.060	-40.826

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2022 en 2023 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Sport cultuur kunst:

De lagere lasten in 2023 hebben voornamelijk te maken met de hoge investeringskosten in 2022. Deze kosten waren het gevolg van ontwikkelingen Groenord en investeringen uit het accommodatiebeleid van ruim € 2,1 miljoen.

Grip en sturing op Wmo en jeugdzorg:

De hogere lasten zijn het gevolg van autonome groei en indexatie zorgkosten jeugd en Wmo van € 550.000.

Armoede en eenzaamheid

In 2022 zijn er eenmalig middelen beschikbaar gesteld voor de compensatie energietoeslag voor een bedrag van ruim € 1,5 miljoen, die in 2023 niet terugkomen.

Werk en inkomen:

De lagere lasten in 2023 zijn het gevolg van het afgeven van een beschikking in 2022, in het kader van de nieuwe wet inburgering € 290.000.

Baten:

Onderwijs:

De lagere baten in 2023 hebben te maken met een ontvangen subsidie in 2022 voor het Nationaal Programma Onderwijs € 373.000. Een beschikking van het Rijk voor 2022 in het kader van het onderwijs achterstandenbeleid van € 300.000.

Werk en inkomen:

In 2022 zijn hogere baten dan in 2023 als gevolg van een eenmalige bijdrage van Den Helder voor eenmalige aanpak jeugdwerkloosheid van € 78.000 en een ontvangen exploitatieoverschot 2020 GRga van € 130.000. Plus een ontvangen vergoeding in het kader van de nieuwe Wet inburgering € 290.000.

Reserves:

Onttrekkingen: In 2022 wordt er meer onttrokken uit de reserve buitensportaccommodaties. Dit als gevolg van de ontwikkelingen Groenord en investeringen uit het accommodatiebeleid van € 2,1 miljoen. Daarnaast wordt er in 2023 meer onttrokken uit de reserve Gebouwen Onderwijs als gevolg van de start van de bouw van de scholen in de Waldervaart € 800.000.

Investerings

bedragen * €1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
A-veld vv Petten	71			
Toplaag veld-D Vios	68			
Aanleg vervanging sportvelden		208	134	308
Totaal	139	208	134	308

Verbonden partijen

De Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid:

Ze verzorgt voor de gemeente de werkgeversrol en tewerkstelling van mensen die onder de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en het Beschut werken van de Participatiewet vallen. Op grond van de wetgeving wordt de Wsw afgebouwd en is er nieuwe instroom van Beschut werken en duurzaam werk met loonkostensubsidie.

De GGD Hollands Noorden:

Ze draagt bij aan de doelstellingen binnen het sociaal domein (met name de resultaten 1.1 , 1.4 en 1.7,) Taken hierbij zijn:

- kennis hebben en informatie geven over de gezondheid van de inwoners,
- het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle burgers),
- uitvoering van infectieziektebestrijding en
- uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid.

Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeenten uit.

Surplus:

Ze levert samen met andere schoolbesturen primair onderwijs een bijdrage aan het realiseren van doelstelling 1.1 van het programma Sociaal domein. Met dien verstande, dat zij het openbare onderwijs voor de gemeente verzorgen.

Programma 2 Wonen en ruimtelijk ordening

Inleiding

Er is een groot tekort aan woningen in Schagen. Daarom zet het college en de gemeenteraad van Schagen zich volop in om te zorgen dat in dorpen en stad van gemeente Schagen versneld 3.000 woningen tussen 2020 en 2030 gerealiseerd worden. Zodat er voldoende woningen komen voor alle inwoners. En dat zij kunnen wonen in de kern die zij willen. Woningbouw is een van de belangrijkste opgaven van het Rijk. En van de gemeente Schagen. Zoals in het Programma woningbouw van het Rijk staat beschreven: "Wonen in een goed, duurzaam en betaalbaar huis is een eerste levensbehoefte. Momenteel kunnen veel Nederlanders geen woning vinden die past bij hun wensen en portemonnee. Er zijn onvoldoende woningen en het aantal huishoudens neemt toe. Mensen komen in de knel en worden beperkt in een volgende stap in hun leven zoals kinderen krijgen, samenwonen of scheiden. Bovendien is doorstroming in de woningmarkt lastig. Een snelle groei van het aantal woningen is noodzakelijk". Daar moet dus wat aan gedaan worden. En daar hebben wij als gemeente een belangrijke rol in.

2.1 Bouwen en wonen

Wat willen we bereiken

We zitten midden in een wooncrisis. We zien een groot tekort aan – passende – woonruimte voor bijna alle doelgroepen. Onze focus ligt op wonen; bouwen is een middel. Vooral voor de toenemende categorie een- en tweepersoonshuishoudens gaan we kleinere en meer betaalbare, (flexibele) woningen bouwen. Verder gaan we actief inzetten op het creëren en vrijmaken van extra woonruimte binnen onze bestaande woningvoorraad. Er blijft ook ruimte voor het regelen van specifieke woonvormen. We stimuleren doorstroming. Dankzij het helpen van een groeiend aantal inwoners houden we de leefbaarheid in de dorpen en de stad Schagen in stand. We nemen onze verantwoordelijkheid bij het oplossen van de woningnood in onze gemeente. Dit doen we door flink extra te bouwen. We groeien in ons woningbouwprogramma van 300 naar 500 nieuwe wooneenheden per jaar. Het aantal sociale huurwoningen moet groeien. Dit tot de wachttijd voor een sociale huurwoning uiteindelijk gedaald is naar 3,5 jaar in de stad Schagen en 2,5 jaar in de dorpen. Bij woningbouwplannen streven we naar gemengde wijken.

Wat willen we daar voor doen

- Het accent ligt op het creëren van wooneenheden. De ambitie is om te groeien met 300 wooneenheden per jaar in 2022 en 2023 naar 500 wooneenheden per jaar in 2024 en 2025.
- We werken volop aan het programma wonen, waarmee we zorgen voor een complete aansturing van het woningbouwprogramma. Capaciteit wordt zo efficiënt en nuttig mogelijk ingezet, de monitoring wordt verbeterd, de basis wordt op orde gebracht. Ook zorgen we voor een lange termijn strategie, om ook voor de langere termijn voldoende bouw mogelijkheden te hebben in onze gemeente.
- We zetten maximale creativiteit in, om zoveel mogelijk extra betaalbare en duurzame woonruimte te creëren. Door nieuwbouw, maar zeker ook door het benutten van kansen binnen de bestaande bebouwde omgeving. Onder andere door verandering van kantoor- of bedrijfsgebouwen. We onderzoeken de mogelijkheden voor meer doorstroming en langer zelfstandig thuis wonen.
- We bouwen binnenstedelijk en aan de randen van dorpen en wijken.
- We onderzoeken of hoger bouwen passend kan zijn.

- We creëren nieuwe initiatieven die wonen en zorg combineren, maar kijken ook naar levensloopbestendigheid om het langer zelfstandig thuis wonen mogelijk te maken.
- We stimuleren woningsplitsing, zodat er meer, kleinere woningen komen. Hetzelfde concept gaan we ook toepassen bij het splitsen van woonpercelen.
- We zetten niet-vitale vakantieparken om naar permanente bewoning.
- We blijven ontwikkelaars via contracten dwingen om snel te bouwen.
- Geen middel laten we onbenut om woningen betaalbaar te bouwen en te houden voor eigen inwoners. Dit doen we door bijvoorbeeld het instrument van zelfbewoningsplicht actief in te zetten. Ook gebruiken we anti-speculatiebedingen en gunstige toewijzingscriteria voor lokale inwoners. We stellen een huisvestingsverordening vast. We onderzoeken de mogelijkheden om hieraan een Doelgroepenverordening te koppelen, inclusief urgentieverordening.
- We onderzoeken de mogelijkheid om een Sociaal Vereveningsfonds op te stellen. We proberen meer gebruik te maken van subsidies en regelingen die bijdragen aan onze woningbouwopgave en financiële positie.
- Voor sociale huurwoningen blijft de gemeente aan woningcorporaties een verlaagde grondprijs hanteren. Koopwoningen subsidiëren we niet. Voor sociale koop onderzoeken we prijsconstructies, om sociale koop te behouden.
- We zetten in op een groei van het aandeel betaalbare huur- en koopwoningen in de totale woningvoorraad. Bij grotere projecten, zoals in de omgevingsvisie gedefinieerd, bouwen we minimaal 40% goedkope koop en/of sociale huur. Bij kleine projecten bouwen we gemiddeld, gedurende de coalitieperiode, meer dan 30% goedkope koop of sociale huur.
- We willen groepen inwoners, bijvoorbeeld jongeren, die samen willen bouwen in CPO-vorm, stimuleren en faciliteren in nieuwe projecten. Bij lopende procedures voor bouwprojecten worden geen CPO's meer toegevoegd. (Bogtmanweg en Schagerbrug gaan wel door in CPO-vorm). Bij startende projecten wordt geïnventariseerd of CPO's die zich bij de gemeente gemeld hebben, een plaats kunnen krijgen in het project. We maken een meldpunt waar inwoners met CPO plannen zich kunnen melden. We stellen beleid op voor tiny houses.
- We onderzoeken de mogelijkheid om beleid in te zetten voor zelfbewoningsplicht, voor bestaande woningen.
- We bestrijden op adequate wijze het oneigenlijk woninggebruik, bijvoorbeeld als tweede woning.
- We stellen goede randvoorwaarden voor beroepen in zorg en onderwijs, om het aantrekkelijk te maken om hier te wonen en werken.
- We faciliteren voldoende kwalitatieve huisvesting voor arbeidsmigranten.

Kortom: "Een gemeente die steeds aansluit bij de groeiende behoefte aan woningen die passen bij de vraag en bijdragen aan sterke kernen."

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Vermindering van het tekort aan – passende – woonruimte.

Resultaten:

- Bouw van 300 wooneenheden met minimaal 40% goedkope koop en/of sociale huur bij grote projecten en bij kleine projecten meer dan 30% goedkope koop of sociale huur.

- Een daling van de wachttijd voor een sociale huurwoning. Op langere termijn werken we er naartoe dat mensen in een dorp maximaal 2,5 jaar moeten wachten op een sociale huurwoning en in de stad Schagen maximaal 3,5 jaar.

Vastgesteld beleid

- De Nationale Woon- en Bouwagenda
- Regionale afspraken, onder andere Woonakkoord (KWK en Masterplan), Woondeal
- Prestatieafspraken
- CPO beleid
- Starterslening
- Notitie betaalbaar
- Programma wonen
- Notitie Grond(prijs)beleid

Indicator

- De bouw starten van minimaal 300 woningen per jaar.
- Minimaal 40% van alle gerealiseerde woningen bestaat uit goedkope koopwoningen, waarvan minimaal een kwart sociale huur.
- De wachttijd van een sociale huurwoning in de stad Schagen en de dorpen daalt ten opzichte van 2022.

2.2 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken

We gaan zorgvuldig om met ons landelijk gebied, de natuur en de agrarische gronden. Woningbouw en economische ontwikkelingen in het landelijk gebied worden kwalitatief ingepast met aandacht voor biodiversiteit. We hechten, net als onze inwoners, veel waarde aan onze mooie gemeente. In onze omgevingsvisie hebben we belangrijke waarden opgenomen en de kaders aangegeven hoe we hiermee om willen gaan. De openheid van ons gebied, de kerktorens van Schagen, de rust en ruimte en het gevoel van onthaasten na een dag werken zijn belangrijke waarden. Dit gevoel van rust wordt gecombineerd met de levendigheid en reuring in de dorpen en stad. We werken aan het behouden en versterken van de kracht van de binnenstad van de stad Schagen. We willen een duurzame woon- en natuurwijk ontwikkelen in Schagen-Oost, waar wonen in een natuurlijke omgeving leidend is. Omdat dit gebied Bijzonder Provinciaal Landschap is in provinciale kaders, willen we de rechten van het Bijzonder Provinciaal Landschap zien te behouden voor de gemeente Schagen. We stellen daarom voor het Schagerwad onder te brengen onder Bijzonder Provinciaal Landschap.

Wat willen we daar voor doen

- We werken, vanuit een korte en lange termijn strategie, elk jaar een nieuwe ontwikkelvisie uit voor een gebied of kern(-en) waar dat nodig is. Om zodoende te zorgen dat de goede ontwikkelingen op de goede plek komen. En integraal op alle opgaven ingespeeld kan worden.
- De Ontwikkelvisie stad Schagen wordt vastgesteld. We werken verder aan de stadsprojecten, zoals de nieuwe wijk Schagen Oost. Hierbij houden we rekening met de speerpunten, waardenkaart en toekomstige woonbuurt uit de Omgevingsvisie.
- Wij stellen de ontwikkelvisie woningbouw kern Petten vast.

- Wij stellen de ontwikkelvisie woningbouw kern Callantsoog vast
- Wij stellen de ontwikkelvisies op voor Waarland, Tuitjenhorn, Warmenhuizen.
- We koesteren ons landschap en ontwikkelen het verder aan de hand van onze landschapsvisie en Omgevingsvisie.
- We behouden historische panden en monumenten.
- Het behouden en versterken van de kracht van de binnenstad van Schagen is een continu beleidsdoel. We onderzoeken of we een centrumvisie gaan opstellen. We concentreren winkels, horeca en voorzieningen in het centrum. Pas als plaatsing niet in het centrum kan, zoals bij de verkoop van auto's of bouwmaterialen, kan plaatsing op de industrieterreinen.
- We zijn terughoudend met nieuwe natuurbestemmingen, vanwege de externe werking van deze bestemming.
- We hebben oog voor het ontwikkelen van leefbare wijken met voldoende groen, wandelroutes en ruimte voor sport en spel. Auto's krijgen in nieuwe wijken een minder prominente plek dan voorheen.
- In de geest van de Ruimte-voor-ruimteregeling willen we beleid ontwikkelen ter compensatie voor woningen tegen stedelijk gebied aan, dan wel aansluitend aan lintbebouwing.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Zorgen dat er in onze planvoorraad voldoende ruimte is om in onze korte en lange termijn opgaven te voorzien, zoals beschreven in de Speerpunten van de Omgevingsvisie.

Resultaten:

- 1 ontwikkelvisie woningbouw kern Petten
- 1 ontwikkelvisie woningbouw kern Callantsoog
- 3 ontwikkelvisies (Waarland, Tuitjenhorn, Warmenhuizen).

Vastgesteld beleid

- De Omgevingswet (inwerkingtreding verwacht per 1 januari 2023).
- De Provinciale Omgevingsverordening NH2022.
- De gemeentelijke Omgevingsvisie Schagen (met daaraan gerelateerde beleidsnotities en programma's).
- Coalitieakkoord 2022-2026.
- Regionale afspraken in Noordkop en Noord-Holland Noord verband.

Indicator

Er wordt 1 ontwikkelvisie per jaar vastgesteld.

Totaal Financiën

Wonen en Ruimtelijke ordening

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Bedragen x1.000		
				Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten						
Bouwen en wonen	1.234	1.265	9.783	9.425	795	806
Ruimtelijke ordening	357	908	719	756	579	515
Totaal lasten	1.591	2.173	10.501	10.181	1.374	1.321
Baten						
Bouwen en wonen	3.731	2.438	11.469	11.111	2.503	2.503
Ruimtelijke ordening	125	2.983	330	330	330	330
Totaal baten	3.856	5.421	11.799	11.441	2.833	2.833
Saldo van lasten en baten	2.265	3.248	1.297	1.260	1.459	1.511
Toevoeging aan reserves	1.248	2.575	75	75	75	75
Onttrekkingen aan reserves	2.358	2.076	1.066	1.101	922	855
Saldo mutaties reserves	1.111	-499	991	1.026	847	780
Resultaat begroting	3.375	2.749	2.289	2.286	2.306	2.291

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2022 en 2023 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Bouwen en Wonen:

De hogere lasten zijn toe te schrijven aan de bijstelling van het vastgestelde MPG 2022 van circa € 8,9 miljoen. Daarnaast heeft een actualisatie plaatsgevonden binnen het groot onderhoud "Gemeentelijke gebouwen" voor een bedrag van circa € 334.000 positief.

Ruimtelijk Ordening:

De lagere lasten hebben vooral betrekking op de te verhalen lasten van € 153.000 voor de ontwikkeling van Pallas.

Baten:

Bouwen en Wonen:

De hogere inkomsten zijn toe te schrijven aan meer leges opbrengsten van circa € 108.000 en de bijstelling van het vastgestelde MPG 2022 van circa € 8,9 miljoen.

Ruimtelijk Ordening:

Het verschil heeft vooral betrekking op de verkoop van grond / vastgoed aan de Jozef Israëlstraat ter waarde van € 2,5 miljoen. Een tweede robuuste opbrengst betreft de planvergoeding Pallas van circa ruim € 153.000. In alle gevallen betreft het incidentele baten.

Reserves:

Toevoegingen: het verschil bij de toevoeging aan de reserve houdt verband met de opbrengst van de grond/vastgoed aan de Jozef Israëlstraat. De opbrengst is toegevoegd aan de reserve "implementatie Omgevingswet". Aan deze zelfde reserve is afgerond € 548.000 onttrokken voor de dekking van de implementatie van de Omgevingswet.

Onttrekkingen: aan de reserve grondexploitatie is in 2022 incidenteel afgerond € 970.000 onttrokken voor de dekking van lasten in de thema's woningbouw,

Investerings

In dit domein zijn geen investeringen opgenomen.

Verbonden partij

Omgevingsdienst Noord Holland Noord:

Door adequate, professionele en transparante uitvoering van vergunningprocedures draagt de OD NHN bij aan het schoon, veilig, gezond en duurzaam wonen, werken en recreëren in de fysieke leefomgeving van de regio Noord-Holland Noord. Daarnaast draagt de OD NHN actief bij aan het oplossen van de grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd rond de fysieke leefomgeving.

Archeologie West-Friesland:

De inwoners op een efficiënte manier helpen, waarmee we willen voorkomen dat 'onnodig' onderzoek wordt uitgevoerd.

Programma 3 Beheer openbare buitenruimte

Inleiding

Samen met inwoners en bedrijven zorgen we voor de duurzame instandhouding van de leefomgeving. Wij zorgen ervoor dat we onze kapitaalgoederen zorgvuldig en op tijd onderhouden, beheren en vervangen. Daarmee zorgen we dat de openbare ruimte generatie op generatie in goede staat is en blijft.

Regelmatig willen inwoners, bedrijven en instellingen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de leefomgeving. Bijvoorbeeld door de kwaliteit van de buitenruimte te vergroten. Of door nieuwe impulsen geven in bereikbaarheid, vervoer, natuur en milieu. Zij krijgen van ons zoveel mogelijk de ruimte om dat zelf op te pakken en uit te voeren. Ook krijgen zij volop de gelegenheid een (participatieve) bijdrage te leveren aan gemeentelijke initiatieven. Dit om te komen tot een aantrekkelijkere leefomgeving.

3.1 Verkeer en Vervoer

Wat willen we bereiken

We vinden bereikbaarheid een belangrijk thema. Fietzers moeten kunnen doorfietsen, terwijl auto's genoeg parkeerruimte hebben zonder dat de mensen daarvoor hoeven te betalen. Kwetsbare doelgroepen willen we via een belbus-systeem meer zelfregie geven in bereikbaarheid.

Fietzers en wandelaars zijn onze belangrijkste weggebruikers. Deze weggebruikers willen we voorrang geven.

Voor grote regionale en bovenregionale infrastructuur lobbyen we, samen met de regio en Provincie, voor een veiligere inrichting en betere doorstroming. Zo willen we het grote aantal ongevallen op Rijksweg N9 tegengaan. Dit door te blijven pleiten voor budget bij het Rijk voor het uitvoeren van het verkeersveiligheidsonderzoek. Zwaar verkeer wordt zoveel mogelijk buiten de dorpen gehouden. Om de doorstroming te verbeteren, steunen we -met de regio- het verbeteren van de doorstroming op de Ring Alkmaar.

Wat willen we daar voor doen

- Wij gaan in gesprek met de Provincie als eigenaar, om een integrale oplossing te vinden voor onder andere het parkeren langs de Uitlandseweg en Zuidschinkeldijk. Dit om de veiligheid te verbeteren. Vervolgens gaan we de mogelijke financiële gevolgen in kaart brengen.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor herinrichting om de Markt in stad Schagen autoluw te maken. Op basis van de uitkomst rekenen we de benodigde financiële middelen hiervoor door.
- We blijven bij de Provincie pleiten voor een vaste oeververbinding bij Burgervlotbrug.
- Bij herinrichtingen geven we extra aandacht aan de fiets. We houden tijdens planvorming ook rekening met de doorfietsroute Den Helder-Schagen-Alkmaar. Tevens voeren we hierover structureel overleg met de Provincie Noord Holland.
- We blijven het belang benadrukken bij de Provincie van behoud van buslijnen en spitsreinverkeer.
- Lobby voor verbeteren openbaar vervoer Energy & Health Campus (EHC) Petten.
- We gaan starten met de aanleg van een vrij liggend fietspad langs de Trambaan.
- We gaan een rotonde aanbrengen op de Speketersweg.
- Openstaande acties, om af te wegen voor oppakken na 2023:

- Onderzoeken van de mogelijkheden voor een ommetje via een wandelpad tussen Westerduinweg en Belkmerweg.
- Beleid voor aanpak van extra veiligheidsmaatregelen op de routes van en naar de scholen.
- Binnen de bebouwde kom 30 km/h standaard maken. Bebording zien we als leidend.
- Verbeteren van het systeem voor doelgroepenvervoer, bijvoorbeeld via het belbus-systeem.
- Deelauto's en -fietsen uitbreiden via Mobipunten.
- Uitbreiden van laadpunten en andere vormen van duurzaam laden.
- De LZV Diepsmeerweg aanleggen, mits de Provincie en bedrijven meefinancieren.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

We zetten in op veilig vervoer en een goede bereikbaarheid.

Resultaten:

- Onveilige verkeerssituaties passen we aan.
- We zorgen voor een functionele wegenstructuur die is afgestemd op gebruikers en de omgeving.

Vastgesteld beleid

- Nota parkeernormen Schagen (2016).
- Integraal beleidsplan Openbaar Gebied (2016).
- Ambitieplan verkeer in Schagen (2017).
- Verkeersplan Schagen (2022).

Indicator

Aantal verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners (Bron: VIA).

3.2 Riool

Wat willen we bereiken

We willen een deugdelijk werkend rioolstelsel, uit oogpunt van volksgezondheid en leefbaarheid. Daarnaast willen we ons voorbereiden op de klimaatverandering, onder andere in de vorm van wateroverlast. Tenslotte willen we de rioolheffing zo laag mogelijk houden.

Wat willen we daar voor doen

- We pakken de riolering van de Sint Maartensweg ten oosten van de Grote Sloot aan.
- We vernieuwen het riool op de Alingterp en omgeving.
- Ter plaatse van Lijsterbesweg 8 tot 24 pakken we de riolering aan.
- We vernieuwen het riool op de Koorndijk en Kalverdijk.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Wij zorgen voor een goed functionerend rioolstelsel.

Resultaten:

- We zorgen voor noodzakelijke vervangingen in het rioolstelsel.
- Wij zorgen er voor dat het onderhoud van het rioolstelsel voldoet aan de vastgestelde technische eisen.
- Bij (integrale) vervangingen nemen we duurzaamheidsdoelstellingen mee in het voorbereidingstraject.

Vastgesteld beleid

- Gezamenlijk Gemeentelijk Rioleringsplan Noordkop 2018 tot en met 2022.

Indicator

Geen indicator beschikbaar.

3.3 Beheer buitenruimte

Wat willen we bereiken

Binnen het domein Openbare ruimte weten we dat we een achterstand hebben. Daardoor zijn we nu onder het niveau dat we met zijn allen aanvaardbaar vinden. We willen versneld naar een aanvaardbaar onderhoudsniveau in de buitenruimte.

Daarnaast willen we een goede kwaliteit van de openbare ruimte, zonder grote gebreken en een verzorgde uitstraling. Een omgeving waar aandacht is voor natuur en milieu. We willen de bestaande natuur in de gemeente Schagen koesteren, nieuwe natuur stimuleren en inwoners de natuur laten beleven.

We willen zo min mogelijk afval produceren en zoveel mogelijk hergebruiken. Het doel is de kosten en de afvalstoffenheffing zo laag mogelijk te houden .

Wat willen we daar voor doen

- We gaan versneld groeien naar een adequaat budget voor Basis op orde. Zodat in 2026 het budget op het gewenste niveau ligt. De consequenties hiervan zijn we aan het berekenen. We informeren u hierover nader bij de kadernota 2024.
- De herinrichting van de Schagerweg voeren we uit.
- Het project hoofdas Tuitjenhorn is gefaseerd, waarvan de eerste 2 fasen al eerder in uitvoering zijn genomen. We vervolgen met de Dorpsstraat, inclusief pleintje.
- We willen de aangekondigde herinrichtingen -en alleen die- de komende jaren oppakken. Dit betreft de projecten Warmenhuizen, Spreeuwendijk Petten, Zuiderweg, Dijken, Dergmeeweg en Zeeweg-wandelpad. In 2023 willen we de grootte van deze herinrichtingen voldoende duidelijk hebben en de financiële consequenties inzichtelijk krijgen. Met de kadernota 2024 brengen we de omvang van de herinrichtingsprojecten in beeld, met een realistisch en bijpassend budget. Het budgettaire beslag van deze herinrichtingen hangt af van veel facetten, zoals de omvang van de exacte herinrichting, prijsstijgingen en het succes van subsidieaanvragen.
- We betrekken vroegtijdig het Gehandicaptenplatform Schagen en de Fietzersbond Schagen bij plannen voor herinrichtingen.
- We gaan groot onderhoud plegen aan: de Sint Maartensweg ten oosten van de Grote sloot, de Buiskoolstraat, de Lijsterbesweg 8-24 in Sint Maarten en de Alingerp en omgeving.

- We voeren dagelijks onderhoud uit aan onze kapitaalgoederen, zodat zij in een goede staat blijven. Dat doen we met gepland regulier onderhoud, of ongepland zogeheten service onderhoud.
- We gaan Fixi-meldingen monitoren, totdat ze ook door derden zijn afgehandeld.
- We voeren groot onderhoud uit om de verwachte en geplande levensduur van een kapitaalgoed te halen. Het betreft het uitvoeren van grotere en meer ingrijpende maatregelen met een planmatig karakter en een lage frequentie.
- We vervangen kapitaalgoederen die aan het eind van de geplande levensduur zijn en daarbij kwalitatief ook niet meer voldoen.
- We werken vanuit ons integrale Duurzaamheidsprogramma 2020-2050 aan de doelen en speerpunten voor de programmaliijn Groen & Biodiversiteit. Maatregelen die we met beperkte middelen en inspanning kunnen doorvoeren, pakken we direct op.
- We zetten extra in op het vergroten van draagvlak voor afvalscheiding en recycling. Gescheiden afvalinzameling is een manier om de circulaire gedachte te bevorderen. Met informatiecampagnes stimuleren we onze inwoners hierin.
- We werken mee aan slimme recyclingtechnieken, zoals bijvoorbeeld voor luiers.
- We passen de afvalstoffenheffing aan om de afgesproken kostendekkendheid te krijgen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Wij zorgen voor een goed functionerende openbare ruimte.

Resultaten:

- We zorgen voor noodzakelijke vervanging van de kapitaalgoederen in het openbaar gebied.
- Wij zorgen er voor dat het onderhoud van het openbaar gebied voldoet aan de vastgestelde beeldkwaliteit.
- Bij integrale vervangingen nemen we doelstellingen van duurzaamheid en inclusiviteit mee in het voorbereidingstraject.
- We zorgen voor een functioneel openbaar gebied dat is afgestemd op zijn gebruikers en de omgeving. Dit maakt dat inwoners en ondernemers trots zijn op hun stad, dorp en gemeente.

Vastgesteld beleid

- Gladheidsbestrijding (2013)
- Bomenbeleidsplan Bomen in Schagen (2018)
- Bomenverordening Schagen (2018)
- Afvalstoffenverordening (2019)
- Afval- en recycleplan (2021)
- Programma doelen "bollen en bijen" en "Schagen groeit door"
- Duurzaamheidsprogramma 2020-2050 "Samen bouwen aan een duurzaam Schagen"
- Uitvoeringsagenda Duurzaamheid

Indicator

- Waar staat je gemeente.
- Van Afval Naar Grondstof doelstellingen: 100kg restafval per persoon/jaar en 75% afvalscheiding.

Totaal Financiën

Beheer openbare buitenruimte						
Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten						
Verkeer en Vervoer	4.829	5.838	7.368	7.419	7.946	8.154
Riool	2.870	3.126	3.788	3.777	4.245	4.302
Beheer buitenruimte	3.904	4.251	6.891	6.970	6.744	7.069
Totaal lasten	11.603	13.215	18.047	18.166	18.935	19.525
Baten						
Verkeer en Vervoer	342	290	316	316	316	316
Riool	4.498	5.033	5.624	5.865	6.073	6.127
Beheer buitenruimte	328	301	302	302	302	302
Totaal baten	5.167	5.624	6.243	6.484	6.692	6.746
Saldo van lasten en baten	-6.436	-7.591	-11.804	-11.682	-12.243	-12.778
Toevoeging aan reserves	12.998	9.264	5.148	4.381	4.114	4.093
Onttrekkingen aan reserves	6.472	6.010	6.103	5.078	4.592	4.656
Saldo mutaties reserves	-6.526	-3.255	955	697	478	562
Resultaat begroting	-12.962	-10.846	-10.849	-10.985	-11.765	-12.216

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2022 en 2023 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Verkeer en vervoer

De hogere lasten van € 1.269.000 in 2023 betreft doorgeschoven investeringen die in een keer ten lasten van de exploitatie worden gebracht.

Riool

De hogere lasten van €591.000 komen door een hogere dotatie aan de voorziening riolering van € 433.000, hogere kapitaallasten van € 84.000 en € 74.000 aan overige exploitatiekosten riool. Deze lasten zijn conform het vastgestelde GRP (gemeentelijk rioleringsplan) 2019-2022. Dit jaar komen wij met een nieuwe GRP bij uw raad. Dit kan leiden tot aanpassingen in de budgetten.

Beheer buitenruimte

De hogere lasten van € 2.901.000 in 2023 betreffen voor € 2.626.000 doorgeschoven investeringen die in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht. Daarnaast zijn er hogere kapitaallasten van € 445.000 en overige lagere exploitatiekosten beheer buitenruimte € 170.000.

Toevoeging reserves

De hogere toevoeging aan de reserves betreft een hogere dotatie van € 4.116.000 aan de reserve financiering maatschappelijk nut. Uit deze reserve worden alle kapitaallasten van investeringen in de openbare ruimte gedekt. Deze fikse hogere dotatie komt (mede) doordat nog niet afgeronde investeringen in voorgaande jaren doorschuiven.

Baten:

Riool

De hogere baten van € 591.000 betreffen hogere inkomsten rioolheffing. Deze baten zijn conform het vastgestelde GRP (gemeentelijk rioleringsplan) 2019-2022. Dit jaar komen wij met een nieuwe GRP bij uw raad. Dit kan leiden tot een aanpassing van het tarief rioolheffing.

Investerings

bedragen * € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Wegen	704	565	1.830	2.772
Spelen	380	380	380	380
Civiele kunstwerken	463	527	294	736
Baggeren	234	234	234	234
Beschoeiingen	23	23	175	175
Bebordingen	34	34	34	34
Straatmeubilair	29	29	29	29
Openbaar groen	705	822	588	588
Bomen	505	505	505	505
Openbare verlichting	384	155	155	155
Tractie	399	435	293	340
Buiskoolstraat	93			
Lijsterbesstraat	175			
Sint Maartensweg	140			
Stiegerstraat/Bogtmanweg/Noletstraat Tuitjenhorn		789		
Kanaalweg en Sluisweg Schoorldam		585		
Rembrandtlaan Schagen			734	
Riolerings Buiskoolstraat	199			
Riolerings Lijsterbesstraat	158			
Riolerings Sint Maartensweg	157			
Riolerings Stiegerstraat/Bogtmanweg/Noletstraat Tuitjenhorn		730		
Riolerings Rembrandtlaan Schagen			1.730	
Riolerings Kanaalweg en Sluisweg Schoorldam		783		
Bollen en bijen	75	75	75	75
Schagen Groeit door	100	100	100	100
Ondergrondse containers	200	200	600	0
Totaal	5.157	6.971	7.756	6.123

Verbonden partij

Mobipunt

De aandeelhouders streven ernaar om samen met de Vennootschap tenminste, 40 Mobipunten, 40 deelauto's en 60 deelfietsen in de deelnemende gemeenten te realiseren gedurende de Pilotfase.

Programma 4 Duurzaamheid

Inleiding

Samen met inwoners en ondernemers werken we aan een duurzame gemeente. Willen we de klimaatverandering keren, dan moeten we de CO₂-uitstoot verminderen en fossiele bronnen mijden. We willen onze leefomgeving toekomstbestendig maken. We blijven ons inzetten om klimaat-adaptief te zijn, om clusterbuien en lange droogte op te kunnen vangen. Om solidair te zijn met de bewoners van nu en om de volgende generaties te beschermen, zullen we als een rentmeester onze mooie omgeving moeten blijven koesteren.

Energiearmoede wordt een steeds groter probleem, terwijl we ook van het aardgas af willen. Een speerpunt is: het energieverbruik en –uitgaven van deze groep inwoners drastisch verminderen, door duurzaamheidsoplossingen in te zetten. Er ligt daarbij een taak voor zowel woningcorporaties als particuliere woningeigenaren. De middelen van het Rijk zijn hiervoor ook nodig.

Het huidig energiegebruik willen we, samen met inwoners en ondernemers, terugdringen. Het isoleren van woningen en gebouwen moet sneller, slimmer en socialer. De ambitie is om voor 2030 de CO₂-uitstoot te minimaliseren of, nog beter, geen CO₂- uitstoot meer te hebben.

Door op grote schaal woningen te isoleren, helpen we bewoners de energierekening omlaag te brengen. Nieuwe woonwijken willen we energie-neutraal bouwen en direct toekomstbestendig inrichten. Dit op het gebied van energiegebruik, klimaatadaptatie, biodiversiteit, duurzame mobiliteit en circulair bouwen. Zodat de woonomgeving ook uitnodigt om gezond te leven. Daarbij houden we wel balans met betaalbaarheid; steeds wordt voor extra investeringen afgewogen of we dit in redelijkheid van de nieuwe bewoners mogen vragen. De gemeente overlegt structureel met dorpsraden, om samen met de inwoners oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken vorm te geven. We willen minimaal 50% lokale financiële participatie, als voorwaarde bij energieprojecten binnen de uitwerking van de Regionale Energie Strategie. We zoeken hierbij samenwerking met energie coöperaties. Duurzame energie-initiatieven steunen we op plekken waar draagvlak is. Het streven is dat woningen en bedrijven in Schagen zelfvoorzienend worden in hun energie. Net zoals ook woningen en bedrijven zelfvoorzienend zijn qua klimaatadaptatie en waterbeheer. Het elektriciteitsnet is nog lang niet goed toegerust op de grote verbouwing van de energietransitie. De ontstane netcongestie moet niet alleen door meer kabels en transformatoren onderstations worden opgelost. We zetten ook in op slimme netten en opslag van energie. Ook zoeken we koppelkansen om lokale aanbod van duurzame energie aan te laten sluiten op de energievraag van bewoners en bedrijven. Steun van Provincie en ruimte van het Rijk zijn hiervoor hard nodig.

4.1 Warmte

Wat willen we bereiken

Voor de transitie naar fossiel vrije warmte is in 2021 de Transitievisie Visie Warmte (TVW) opgesteld. Hierin staan concrete doelen voor het terugdringen van het aardgasgebruik in de gebouwde omgeving.

Wat willen we daar voor doen

- We maken prestatieafspraken met de woningcorporaties over het energetisch verbeteren van hun woningbezit en een effectieve aanpak van energiearmoede. Zo verlagen we versneld het energieverbruik bij huurders.
- In het kader van Spoor A van de TVW maken we inspanningsafspraken met energiecoöperaties. Dit om te ondersteunen bij de aanpak voor verduurzaming van koopwoningen, met speciale aandacht voor woningeigenaren die te maken krijgen met energiearmoede.
- In het kader van Spoor A van de TVW worden particuliere woningeigenaren geactiveerd om energie te besparen en om hun woning te isoleren. We hebben in de gemeente Schagen 15.000 bestaande koopwoningen met energie label C t/m G. In 2030 moeten in totaal 3.000 van deze woningen geïsoleerd zijn tot minimaal energielabel B.
- In het kader van Spoor B van de TVW organiseren we voor 2025, in drie kansrijke buurten, een intensief en persoonlijk participatietraject. Gericht op een isolatieaanpak voor particuliere woningeigenaren. In de meest kansrijke wijken beschikt een groot aandeel woningen over energielabel C en D, veelal rijwoningen en vergelijkbare bouwstijl. Er wordt gestart in de wijken waar het draagvlak het grootst is.
- In het kader van Spoor C van de TVW starten we een pilot in een wijk, buurt of een deel daarvan om de woningen aardgasvrij te maken. Voor 2030 is het project geheel uitgevoerd.
- In het kader van Spoor D van de TVW onderzoeken we de kansen voor een collectieve warmtevoorziening.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Om CO2 uitstoot en het gebruik van fossiele brandstoffen te beperken, worden woningen geïsoleerd en duurzame energiebronnen ingezet.

Resultaten:

- We maken prestatieafspraken met de woningcorporaties over het energetisch verbeteren van hun bezit.
- In 2030 zijn 3000 bestaande woningen met energielabel C t/m G geïsoleerd naar minimaal label B en daarmee geschikt voor een alternatieve vorm van verwarming.
- In 2030 is een pilot gerealiseerd met als resultaat dat een wijk of buurt aardgasvrij is.
- In 2023 wordt onderzocht of er kansen zijn voor een collectieve warmtevoorziening in de gemeente.

Vastgesteld beleid

- Transitie Visie Warmte (TVW).
- Prestatieafspraken met woningcorporaties.

Indicator

- Energielabels bij corporatiewoningen.
- Klantreizen verduurzaming particuliere woningeigenaren (Duurzaam Bouwloket).

4.2 Circulaire economie

Wat willen we bereiken

We gaan in onze gemeente naar een circulaire economie, waarin we zo min mogelijk afval produceren en zoveel mogelijk hergebruiken. Het afval is dan grondstof geworden. De gemeente is een belangrijke gebruiker van grondstoffen, in zowel de openbare ruimte als in onze eigen bedrijfsvoering. Daarom wordt in onze inkoopvoorwaarden het circulair inkopen verder geborgd. Ook wordt circulair bouwen in onze gemeente verder gestimuleerd.

Wat willen we daar voor doen

- We ontwikkelen een visie over de rol van de gemeente in de ontwikkeling van de circulaire (kringloopgerichte) economie.
- We borgen circulair als een vast gunningscriterium bij inkoop en aanbesteding.
- We nemen maatregelen om circulair bouwen te stimuleren.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Om de CO2 uitstoot te beperken en om afval te beperken, worden grondstoffen hergebruikt. In 2050 is de gemeente volledig circulair.

Resultaten:

- In 2023 passen we de inkoopvoorwaarden aan om nog meer hergebruik van materialen na levensduur van een product af te dwingen. En om het inkopen van producten van gerecycled materiaal te bevorderen.
- In 2023 onderzoeken we of er mogelijkheden zijn om circulair bouwen te stimuleren.
- In 2023 presenteren we een visiedocument over de rol van de gemeente in de ontwikkeling van de circulaire economie.

Vastgesteld beleid

- Afvalstoffenverordening (2019)
- Afval- en recycleplan gemeente Schagen 2020-2025

Indicator

Geen indicator beschikbaar.

4.3 Duurzame mobiliteit

Wat willen we bereiken

We zetten in op schoon, slim en veilig vervoer, zonder gebruik te maken van fossiele brandstoffen. We zorgen voor een goede laadinfrastructuur voor elektrisch voertuigen. Er wordt gekozen voor verkeersveiligheid, de fiets, het openbaar vervoer en toepassingen zoals deelmobiliteit. Fietzers en wandelaars zijn onze belangrijkste weggebruikers. Deze weggebruikers willen we voorrang geven.

Wat willen we daar voor doen

- We breiden deelauto's en -fietsen uit via Mobipunten.

- We gaan door met het uitbreiden van laadpunten en andere vormen van duurzaam laden.
- We stellen in 2023 nieuw beleid op voor de laad infrastructuur, in verband met het aflopen de MRA-e contract. Dit met aandacht voor nieuwe laadontwikkelingen (technieken en markt) en netcongestieproblematiek.
- We gaan verder met de doorfietsroute Den Helder-Schagen-Alkmaar. We zullen de route verder uitwerken.
- We lobbyen bij de Provincie voor behoud van buslijnen en spitsreinverkeer.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

We zetten in op schoon, slim en veilig vervoer, zonder gebruik te maken van fossiele brandstoffen.

Resultaten:

- We stellen in 2023 nieuw beleid op voor de laad infrastructuur.
- De helft van de doorfietsroute in onze gemeente wordt gemaakt.

Vastgesteld beleid

Indicator

- Aantal openbare laadpunten
- Aantal deelauto's en fietsen
- Aantal km gerealiseerde doorfietsroute

4.4 Klimaatadaptie

Wat willen we bereiken

Rijksbeleid, de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie, stelt dat Nederland in 2050 water-robuust en klimaatbestendig is ingericht. Om dit te bereiken werkt gemeente Schagen samen met de andere Noordkop-gemeenten en het waterschap. We willen onze leefomgeving toekomstbestendig maken. We blijven ons inzetten om klimaat adaptief te zijn om clusterbuien en lange droogte te kunnen opvangen en hittestress te voorkomen.

Wat willen we daar voor doen

- Bij herinrichting en nieuwbouw van woonwijken geven we voorrang aan klimaat-adaptieve maatregelen. Dit doen we in de uitvoering volgens de strategie Klimaatadaptie Noordkop 2021-2026 en het GRP (vanaf 2023: Programma Stedelijk Water en Riolering).
- We zorgen voor bewustwording bij bewoners en bedrijven over hittestress, piekbuien en (grond)wateroverlast. Samen met de inwoners nemen we maatregelen om dit te voorkomen, zoals het afkoppelen van hemelwater en watertonnen.
- We brengen met het Systeemoverzicht Stedelijk Water het functioneren van het stedelijk watersysteem in kaart. We treffen doelmatig maatregelen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

In 2050 is gemeente Schagen water-robust en klimaatbestendig ingericht.

Resultaten:

- Bij herinrichting en nieuwbouw van woonwijken geven we voorrang aan klimaat-adaptieve maatregelen.
- Inwoners activeren we om de gevolgen van hitte, droogte en piekbuien te helpen tegengaan.

Vastgesteld beleid

- Strategie Klimaatadaptie Noordkop 2021-2026.
- Integraal beleidsplan openbaar gebied
- Leidraad inrichting openbare ruimte
- Gezamenlijk gemeentelijk rioleringsplan Noordkop (GRP)

Indicator

4.5 Elektriciteit

Wat willen we bereiken

Voor de opwek van duurzame energie is in de zomer 2021 de Regionale Energie Strategie Noord-Holland Noord 1.0 (RES NHN 1.0) door alle partijen vastgesteld. We hebben een viertal speerpunten benoemd: zonneparken op land, zon op grote daken, zon op parkeerterreinen en energie besparen.

Wat willen we daar voor doen

- We stimuleren het verduurzamen van bedrijven en bedrijventerreinen, samen met het georganiseerd bedrijfsleven. We willen dat zoveel mogelijk geschikte daken ingezet worden voor zonnepanelen, er meer energie bespaard wordt en er innovatieve energieoplossingen worden ingezet, om net-congestie tegen te gaan.
- Wij werken de RES-zoekgebieden verder uit en zetten in op het realiseren van meer zonneparken. We evalueren het beleid zonneparken en passen dat zo nodig aan.
- Minimaal twee parkeerterreinen voorzien we van zonnepanelen.
- We doen onderzoek naar het plaatsen van zonnepanelen bij waterbergingen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Om CO₂ uitstoot en het gebruik van fossiele brandstoffen te beperken wordt er meer elektriciteit opgewekt met zonne-energie.

Resultaten:

- Bedrijven activeren we om duurzame energie op te wekken, slimme energie-oplossingen toe te passen en om energie te besparen.
- We stellen aangepast beleid op om het realiseren van zonneparken groter dan 2 hectare mogelijk te maken binnen de RES-zoekgebieden.

• We voorzien voor 2030 minimaal twee parkeerterreinen van zonnepanelen.• In 2023 doen we onderzoek naar het plaatsen van zonnepanelen bij waterbergingen.

Vastgesteld beleid

- RES NHN 1.0.
- Beleid voor zonneparken.
- Plan van aanpak uitwerking RES 1.0 naar RES 2.0.

Indicator

- Aantal zon-projecten op parkeerterreinen.
- Opgewekte zonne-energie op grote daken (GWh).
- Opgewekte zonne-energie op land (GWh).
- Energie labels kantoorgebouwen.

4.6 Groen en biodiversiteit

Wat willen we bereiken

Door versterking van het landschap en vergroting van de biodiversiteit kunnen we de klimaatverandering aan. Door meer biodiversiteit wordt ook meer CO₂ vastgelegd in de natuur, wat weer leidt tot minder klimaatverandering. We vergroten hiermee de leefbaarheid voor onze inwoners en maken het ook aantrekkelijker voor recreanten. Onze unieke natuurgebieden koesteren we en we versterken de natuurwaarde van het Schagerwad.

Wat willen we daar voor doen

- Biodiversiteit wordt geborgd binnen gebiedsontwikkelingen en gestimuleerd bij nieuwbouw.
- We experimenteren met het vergroenen. We zorgen voor nestgelegenheid op daken en gevels.
- We stimuleren biologische landbouw en bloemrijke akkerranden. Dit doen we niet alleen door het ondersteunen van bedrijven die willen omschakelen naar biologische landbouw maar ook door de al bestaande biologische landbouw te blijven stimuleren om biologisch te kunnen blijven.
- De gemeente koopt, vanuit haar voorbeeldfunctie, lokale en biologische producten.
- We planten 300.000 bomen en struiken in de komende 5 jaar.
- We zetten in op ecologisch beheer van het openbaar gebied.
- We compenseren een deel van de CO₂ uitstoot door meer biodiversiteit, bomen en struiken aan te brengen.
- We experimenteren met projecten die bijdragen aan meer biodiversiteit in de landbouw.
- We stimuleren bewonersinitiatieven die zorgen voor minder stenen, meer groen en biodiversiteit.

Doelstelling en resultaten

<u>Doelstelling:</u>
We stoppen de achteruitgang van de biodiversiteit en werken aan leefbare wijken en landschappen met meer groen.
<u>Resultaten:</u>

- Een groener landschap met meer bomen en struiken.
- We compenseren een deel van de CO2 uitstoot door meer biodiversiteit, bomen en struiken aan te brengen.
- Groeiende biodiversiteit door gebiedsontwikkelingen.
- Meer biodiversiteit in de landbouw door geslaagde projecten in samenwerking met de Agrarische natuurvereniging.
- Uitgevoerde bewonersinitiatieven die zorgen voor minder stenen, meer groen en biodiversiteit.

Vastgesteld beleid

- Landschapsvisie als onderdeel van de omgevingsvisie (speerpunt 8)
- Programmadoelen "Bollen en bijen" en "Schagen groeit door"
- Integraal beleidsplan openbaar gebied
- Leidraad inrichting openbare ruimte.
- Ontwikkelvisie stad Schagen

Indicator

- Aantal bomen en struiken die ter vergroening geplant worden.
- Vastgelegde CO2
- Monitoring biodiversiteit bij projecten en experimenten

Totaal Financiën

Duurzaamheid						
Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten						
Circulaire economie	7.853	7.353	7.277	7.364	7.653	7.934
Totaal lasten	7.853	7.353	7.277	7.364	7.653	7.934
Baten						
Circulaire economie	7.725	7.593	7.960	8.110	8.263	8.420
Totaal baten	7.725	7.593	7.960	8.110	8.263	8.420
Saldo van lasten en baten	-127	240	683	746	611	487
Toevoeging aan reserves	27	203	293	145	0	0
Onttrekkingen aan reserves	14	0	0	0	29	41
Saldo mutaties reserves	-13	-203	-293	-145	29	41
Resultaat begroting	-140	37	390	601	640	527

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2022 en 2023 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Baten:

De hogere baten van € 367.000 in 2023 betreffen een stijging van de inkomsten uit afvalstoffenheffing.

Investerings

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Duurzaamheid	100	100	100	100

Verbonden partij

Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC):

De doelen van de HVC zijn: meerwaarde en maatwerk leveren voor de aandeelhouders op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en het opwekken en leveren van duurzame energie. Streven naar de landelijke doelstelling van 75% gescheiden inzameling en hergebruik van huishoudelijk afval in 2020. Bijdragen aan het realiseren van de ambitie van 14% duurzame energie in 2020 voor gemeenten en waterschappen. En de bedrijfsvoering verduurzamen, zoveel mogelijk en daarnaast investeren in innovatie projecten, bieden een van een veilige werkomgeving en staan voor transparante communicatie met onze belanghebbenden. Ter ondersteuning van de bovengenoemde doelen heeft de gemeente Schagen een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor een periode van 15 jaar.

Programma 5 Economische zaken

Inleiding

Wij zijn trots op onze vele diverse bedrijven, onze verschillende sterke dorpskernen en onze toeristische parels. Binnen het programma economie werken we aan het versterken van onze belangrijke sectoren met oog voor kwaliteit van de leefbaarheid. Dit doen we samen met de ondernemers en inwoners. Wij willen dat iedereen in onze gemeente zo prettig mogelijk onderneemt, werkt of verblijft.

5.1 Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid

Wat willen we bereiken

De goede samenwerking met het georganiseerd bedrijfsleven zetten we voort. We werken samen met de OFS (Ondernemers Federatie Schagen) als koepel voor het gehele bedrijfsleven. Ook werken we samen met de lokale bedrijven- en winkeliersverenigingen en met brancheorganisaties zoals LTO, Recron, Bouwend Nederland en Horeca Nederland. We zijn blij met de vele bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De werklocaties van Schagen willen we verruimen, als de vraag vanuit het bedrijfsleven groeit. Startende ondernemers kunnen rekenen op een gemeente die hen op weg helpt om een succesvol bedrijf op te bouwen. Onze gemeente moet aantrekkelijk blijven voor jongeren om in onze regio een carrière op te bouwen. Hiertoe gaan we afspraken maken met het bedrijfsleven over stages, startersbanen en opleidingsmogelijkheden.

Wat willen we daar voor doen

- We stellen een economische agenda op. De gemeente Schagen neemt vanaf 2022 deel aan de Regionale Ontwikkelmaatschappij MRA-NHN (ROM). De ROM is opgericht om de economie in de regio extra te stimuleren en heeft middelen om daarvoor te investeren. Op NHN schaal werken we aan een Regionale Investeringsagenda EZ. In de Kop is onlangs de nieuwe Samenwerkingsagenda vastgesteld. Om op een juiste manier te kunnen acteren is het noodzakelijk om, in samenspraak met het georganiseerd bedrijfsleven, een goede strategische agenda voor Schagen te hebben: wat zijn de belangrijkste economische speerpunten voor Schagen, wat moet daarvoor gebeuren en hoe geven we daar invulling aan.
- We voeren regelmatig op strategisch niveau overleg, met de OFS en het overige georganiseerd bedrijfsleven, over de speerpunten van ons economisch beleid.
- We onderzoeken de haalbaarheid van de uitbreiding van de bedrijventerreinen in Waarland en Warmenhuizen. In deze twee plaatsen, omdat daar de behoefte het grootst is.
- We onderzoeken de mogelijkheid van startups in leegstaande gebouwen. Dit doen we in samenwerking met ondernemers, zoals de Kansenfabriek. Het college komt in het eerste kwartaal van 2023 met de resultaten van deze verkenning en de eventueel te nemen vervolgstappen.
- In onze reguliere overleggen met het georganiseerd bedrijfsleven en het onderwijs gaan wij deze partijen verbinden. Dit doen we om afspraken te maken over stages, startersbanen en opleidingsmogelijkheden. Onze gemeente moet aantrekkelijk blijven voor jongeren om in onze regio een carrière op te bouwen. Dit is ook van belang voor de bedrijven.
- Wij stellen, samen met de ondernemers en belanghebbenden in het centrum, een toekomstvisie voor het centrum van Schagen op. Een en ander in samenhang met de uitvoering van het verkeersplan. De stad Schagen heeft een belangrijke centrumfunctie,

voor zowel de eigen inwoners als de toeristen. Het winkelaanbod, de weekmarkt en West-Friese folklore, horeca en terrassen en de evenementen zijn alle belangrijk voor de aantrekkelijkheid van Schagen. Van belang is om dit ook voor de toekomst te borgen.

- We stellen nieuw standplaatsenbeleid vast, zodat sturing mogelijk wordt bij nieuwe ontwikkelingen en bij actuele vraagstukken.
- We stellen samen met de regiogemeenten een nieuwe regionale detailhandelsvisie op. De huidige visie is meer dan 5 jaar oud en moet, op basis van de provinciale verordening, worden geactualiseerd. Met een nieuwe visie maken we afspraken over nieuwe ontwikkelingen, actuele vraagstukken en de wijze van afstemming. Hiermee werken we aan vitale winkelgebieden en versnellen we ruimtelijke procedures. In de kosten voor het opstellen van een dergelijke visie draagt de Provincie 50% bij, de overige 50% wordt via een verdeelsleutel betaald door de regiogemeenten.
- Er wordt nu op regionale schaal gesproken over een nieuwe periode Leader in de Kop en de bijdragen van de gemeenten. LEADER is een Europees subsidieprogramma voor het stimuleren van plattelandsontwikkeling. Ook de Provincie draagt hieraan bij. Het programma liep van 2014 tot 2022. Er wordt nu op regionale schaal gesproken over een nieuwe periode Leader in de Kop en de bijdragen van de gemeenten.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Een duurzaam en aantrekkelijk ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.

Resultaten:

- Strategische agenda Economie voor Schagen: 1 agenda in 2023
- In 2023 starten we een haalbaarheidsonderzoek uitbreiding bedrijventerreinen Waarland en Warmenhuizen
- Ruimte voor starters
- Samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven om jongeren in de gemeente carrière te laten maken. Wij nemen dit onderwerp mee in de reguliere bestuurlijke overleggen met de betrokken partijen zoals OFS, Onderwijs.
- Regionaal voeren we het projectplan Arbeidsmarkt en Onderwijs uit (2017-2025), wij verzenden 2 keer per jaar voortgangresultaten naar het college en de raad (via de regionale raad) (zie ook 1.8).
- Vitale binnenstad: 1 centrumvisie Stad Schagen in 2023.

Vastgesteld beleid

- Omgevingsvisie Schagen
- ROM
- Jaarplan ONHN
- Samenwerkingsagenda Kop van NH 2022-2025
- Ondernemersfonds
- Strategie en Convenant Werklocaties Kop van Noord-Holland
- Omgevingsvisie gemeente Schagen
- Verkeersplan Centrum Schagen
- Visie Stad Schagen (woonvisie)
- Standplaatsenbeleid 2017
- Regionale detailhandelsvisie Kop van Noord-Holland 2018

Indicator

- 1 Strategische agenda Economie voor Schagen.
- 1 haalbaarheidsonderzoek uitbreiding bedrijventerreinen Waarland en Warmenhuizen.
- Ruimte voor starters.
- Regionaal voeren we het projectplan Arbeidsmarkt en Onderwijs uit (2017-2025), wij verzenden 2 keer per jaar een voortgangsresultaten naar het college en de raad (via de regionale raad).
- Vitale binnenstad: 1 centrumvisie Stad Schagen in 2023.

5.2 Toerisme

Wat willen we bereiken

De gemeente Schagen heeft met zijn uitgestrekte kust een enorme aantrekkingskracht op toeristen. De West-Friese cultuur, die zo prachtig wordt uitgedragen door de Stichting West-Friese Folklore, is van zeer groot belang voor de eigen inwoners, maar ook voor het toerisme en bekendheid van de gemeente Schagen. De gemeente zet in op een goed toeristisch product in de badplaatsen. We blijven inzetten op de kwaliteit en toekomstbestendigheid van verblijfsrecreatie. Ook de toeristische betekenis van de stad Schagen, centrumstad voor de regio, verdient meer aandacht en promotie.

Wat willen we daar voor doen

- We blijven de gemeente Schagen en de West-Friese cultuur promoten voor toeristen. Dit doen we samen met de destiniatiemarketingorganisatie Holland boven Amsterdam. In 2023 werken we samen met de gemeenten in NHN aan een plan om de destiniatiemarketing voor de toekomst te borgen.
- We bouwen de website Visitschagen.nl verder uit. Hiermee informeren we bewoners en (potentiële) bezoekers over al het moois dat de gemeente Schagen te bieden heeft. Ook Schagen Marktstad heeft hier een plek.
- Er is een goede vindbaarheid van toeristische informatiepunten.
- Wij onderzoeken de behoefte aan en de mogelijkheden voor meer openbare toiletten in de kustplaatsen en stad Schagen en aansluiting bij de Hoge nood app.
- We werken door aan de ontwikkeling van Petten tot volwaardige badplaats. We gaan verder met de uitwerking van de structuurvisie Petten, waaronder bestemmingsplannen hotel en camping Corfwater, uitvoering van het ontmoetingsplein met Experience Centre, strandroute en extra parkeerplaatsen.
- We onderzoeken samen met de provincie en gemeente Den Helder de haalbaarheid van de kustbus. We komen met een voorstel.
- We verruimen de watersportmogelijkheden. We werken aan een structurele oplossing voor de bediening van de brug en sluis in Oudesluis. Hiermee bevorderen we de doorvaartmogelijkheden van de Grote Sloot. In 2002 is een pilot gedraaid met verruimde openingstijden van de sluis en de brug bij Oudesluis. Vanaf 2023 is dat geheel de verantwoordelijkheid van de gemeente. We onderzoeken de mogelijkheden om dit ook voor de toekomst te borgen. Dit doen we mede aan de hand van de resultaten van de pilot. Van belang hierbij zijn: de werving en opleiding van vrijwilligers, organisatie van de coördinatie en bediening, materiaal en voorzieningen. De raad ontvangt nog een voorstel om de financiële middelen beschikbaar te stellen.
- We blijven inzetten op de kwaliteit en toekomstbestendigheid van verblijfsrecreatie. Met de regiogemeenten in NHN investeren we de komende drie jaar in een projectgroep. De

projectgroep gaat ondernemers ondersteunen in planvorming en het toekomstbestendig maken of houden van hun bedrijf. Ook verenigingen van eigenaren van recreatieparken die hiermee aan de slag willen, kunnen worden ondersteund.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Schagen is en blijft aantrekkelijk voor bezoekers en toeristen en dat dragen we uit.

Resultaten:

- Onderzoek naar behoefte en kosten openbare toiletten.
- Structuurvisie Petten gereed.
- Haalbaarheid kustbus onderzoeken.
- Evaluatie en advies over continuering Oudesluis (doorvaartmogelijkheden Grote Sloot).

Vastgesteld beleid

- Omgevingsvisie Schagen.
- Samenwerkingsovereenkomst Holland boven Amsterdam.
- Jaarplan ONHN.
- Programma Vitale verblijfsrecreatie NHN.

Indicator

- Toeristenbelasting.

5.3 Agrarische sector

Wat willen we bereiken

Het overgrote deel van de gemeente Schagen bestaat uit landbouwgrond. In onze regio vinden agrariërs steeds weer nieuwe manieren om efficiënter, duurzamer en met minder gewasbeschermingsmiddelen te telen. Zo wordt er vanuit onze regio gewerkt aan de voedselproductie van de toekomst. We koesteren onze agrariërs en helpen hen in hun ambities om te groeien.

Wat willen we daar voor doen

- We steunen groei, in kwalitatieve en kwantitatieve zin, van agrarische bedrijven. Dit is staand beleid.
- We voeren geen aanvullende regels in boven op de landelijke regels voor de agrarische sector. Dit is staand beleid.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Een duurzame toekomstbestendige agrarische sector.

Resultaten:

We dragen bij aan Kennis en netwerkorganisatie Greenport NHN.

Vastgesteld beleid

- Greenport

Indicator

5.4 Seed Valley

Wat willen we bereiken

De zaadveredelingssector behoort tot de topsectoren van de Nederlandse economie en heeft impact over de hele wereld. Gezien de sterke groei van deze sector zien we kansen voor zowel werkgelegenheid als onderwijs en onderzoek. We steunen deze sector in zijn groei waar het kan.

Wat willen we daar voor doen

- We maken ons sterk voor nieuwe vestigingen van zaadveredelingsbedrijven binnen het zaadveredelingsconcentratiegebied.
- We faciliteren deze sector in zijn groei waar het kan. Zaadveredelingsbedrijven mogen zich in dit gebied zonder belemmeringen vestigen en kunnen onbeperkt groeien conform bestaand beleid.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Een sterk zaadveredelingsconcentratiegebied.

Resultaten:

We zijn proactief: we onderzoeken met geïnteresseerde bedrijven die aansluiten bij de ambities om het concentratiegebied te versterken de mogelijkheden.

Vastgesteld beleid

- Provinciale Omgevingsvisie.
- Provinciale verordening.
- Omgevingsvisie Schagen.
- Bestemmingsplan Landelijk gebied Harenkarspel.

Indicator

Aantal aanvragen bedrijfsvestiging.
Bedrijfsvestigingen.

5.5 Energy & Health campus

Wat willen we bereiken

We waarderen de hoogwaardige werkgelegenheid en het wetenschappelijk onderzoeksprogramma dat zich concentreert in de Energy & Health Campus Petten. Daar werken zo'n 1600 werknemers voor onderzoek naar duurzame energie en nucleaire geneeskunde. We ondersteunen actief de initiatieven om deze wetenschapsbasis te verbreden en open te stellen voor gelieerde bedrijvigheid en onderzoek van studenten en promovendi.

Wat willen we daar voor doen

- We geven volle steun aan de nieuwe Pallas-reactor.
- We blijven meewerken aan de vorming van de Energy & Health Campus.
- We werken mee aan de komst van het Experience Centre in Petten, waar het verhaal over de Energy & Health Campus gedeeld wordt met toeristen en bezoekers.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- Behoud en bevorderen hoogwaardige werkgelegenheid en onderzoek.
- We voeren een actieve lobby voor een (betere verbinding met een) onderwijsinstelling op de campus, ook via de regio.
- Wij hebben en vragen continu aandacht voor de betere bereikbaarheid van de campus.

Resultaten:

Behoud en vergroten van het aantal bedrijven.

Vastgesteld beleid

Indicator

5.6 Evenementen

Wat willen we bereiken

We zijn trots op alle mooie evenementen die worden georganiseerd in de gemeente Schagen. Deze hebben steun in de vorm van kennis en capaciteit nodig. We vinden het belangrijk om de evenementen zoveel als mogelijk te kunnen steunen en doorgang te laten vinden. Ook de regelgeving rondom vrijwilligers willen we zo goed en duidelijk mogelijk neerzetten, zodat het voor de initiatiefnemer van een terugkerend evenement niet moeilijker gemaakt wordt dan nodig om een evenement door te laten gaan.

Wat willen we daar voor doen

- De kermissen blijven groots gevierd kunnen worden in de dorpskernen en de stad. De werkwijze voor het organiseren van kermissen gaan wij in 2022/2023 verder optimaliseren.
- De organisatoren van grote evenementen worden ondersteund bij de vergunningaanvraag,
- waar mogelijk willen we inzetten op meerjarige vergunningen voor grote evenementen. We gaan nieuw evenementenbeleid vaststellen waarbij onderzocht wordt voor welke evenementen eventueel een meerjaren vergunning mogelijk is.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Vergroten van de sociale binding tussen bewoners en onderling begrip tussen verschillende groepen mensen.

Resultaten:

Het kan mensen trots maken op 'hun 'stad of dorp waar het evenement plaats vindt.
 Grotere sociale cohesie en een betere kwaliteit van leven.

Vastgesteld beleid

Algemene Plaatselijke Verordening Schagen 2016.

Indicator

Totaal Financiën

Economische zaken						
Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Bedragen x1.000						
Lasten						
Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid	460	421	595	597	600	427
Toerisme	242	347	366	366	359	366
Evenementen	58	66	79	79	79	79
Totaal lasten	761	834	1.041	1.043	1.038	872
Baten						
Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid	89	0	0			
Toerisme	1.848	1.988	2.499	2.499	2.499	2.499
Evenementen	-11	71	71	71	71	71
Totaal baten	1.927	2.059	2.570	2.570	2.570	2.570
Saldo van lasten en baten	1.166	1.226	1.529	1.527	1.532	1.698
Toevoeging aan reserves						
Onttrekkingen aan reserves						
Saldo mutaties reserves						
Resultaat begroting	1.166	1.226	1.529	1.527	1.532	1.698

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2022 en 2023 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid: om uitvoering te kunnen geven aan de Regionale samenwerkingsagenda 2022-2025 Kop van Noord-Holland is met ingang van 2023 een regionaal budget opgevoerd van € 163.000.

Baten:

Toerisme: de verhoging van de gemeentelijke inkomsten is toe te schrijven aan de structurele verhoging van de toeristenbelasting, waartoe de raad bij het vaststellen van de begroting 2022 besloten heeft.

Investerings

geen

Verbonden partij

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord:

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is opgericht om het innovatieve vermogen en de ruimtelijk en economische omstandigheden van regio Noord-Holland Noord

optimaal te benutten. Samen met de aandeelhouders en partners worden de kansen in de regio opgepakt. ONHN creëert samen met overheid, bedrijfsleven en onderwijs de gezonde voedingsbodem voor een succesvolle regio nu en in de toekomst. Het gaat daarbij om de concurrentiekracht van de regio duurzaam te versterken. Hierdoor ontstaat groei van werkgelegenheid. Het gevolg hierin is onder andere een vitaler platteland, bloeiende kernen en steden en daardoor meer regionale welvaart. Dit doen we door de maatschappelijke vraagstukken zoals op het gebied van voeding, vrije tijd en energie te vertalen in economische kansen. Dit betekent goed oog hebben en houden voor markt-, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen en de impact hiervan voor onze regionale speerpuntclusters agri & food, energie & water (maritiem) en toerisme & recreatie en de mogelijke cross-overs tussen deze speerpuntclusters.

Programma 6 Participatie, dienstverlening en organisatie

Inleiding

Schagen is een veilige, gezonde en leefbare gemeente met een goede dienstverlening. Dat willen we blijven. Daarnaast willen we een inclusieve en toegankelijke gemeente zijn. Een gemeente waarin alle inwoners mee kunnen doen en zichzelf kunnen zijn. Samen met onze inwoners en ondernemers werken we hier aan. We bouwen daarom door op waar we mee bezig zijn. Om het vertrouwen in ons als gemeente te vergroten zorgen we dat inwoners en ondernemers zich gezien en gehoord voelen. We spreken duidelijk uit wat inwoners en ondernemers van ons kunnen verwachten en we maken dit ook waar. Zodat iedereen weet wat zij van ons kunnen verwachten. Dan doen we onder andere door vragen snel en duidelijk te beantwoorden. Ook werken we aan het behouden en vergroten van het besef van onze inwoners en bedrijven rondom veiligheid. Zo willen we ondermijning en onveiligheid actief bestrijden. Dit doen we door ons werk op het gebied van veiligheid, vergunningverlening en toezicht en handhaving. Dit kunnen we niet alleen. Dit doen we samen met onze partners zoals de politie, de veiligheidsregio, de omgevingsdienst, de provincie en andere gemeenten in Noord-Holland en met onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

6.1 Participatie

Wat willen we bereiken

Wij hechten veel waarde aan de deelname van inwoners en ondernemers aan de samenleving. Daarnaast willen we inwoners en ondernemers betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van ons beleid. Daarbij vinden we het belangrijk dat iedereen maximaal (bijeenkomsten en gesprekken) mee kan doen aan het maatschappelijk verkeer. Bovendien moeten inwoners hun eigen leven vorm kunnen geven. Daarvoor moeten zij invloed kunnen uitoefenen op hun omgeving. Participatie is door de gemeenteraad in 2022 als volgt vertaald:

- Inwoners zijn actief betrokken bij hoe hun omgeving eruit ziet en bij alle belangrijke beslissingen.
- We praten in duidelijke taal en zijn gemakkelijk te bereiken voor inwoners. Het contact tussen inwoners en de gemeente is verbindend.
- We ondersteunen plannen vanuit bewoners, oftewel bewonersinitiatieven.

Wat willen we daar voor doen

- Het college bezoekt 1 keer per 2 jaar de dorpsraden. Dat is van groot belang. We zien de dorpsraden als een belangrijke gesprekspartner.
- We installeren een jongerenraad.
- We blijven de dorpsraden en wijkpanels een vrij budget geven van 2 euro per inwoner per jaar.
- We moedigen dorpen en wijkraden aan om zich te verenigen wanneer er nog geen overkoepelend orgaan is.
- Het Right to Challenge blijft behouden. Right to Challenge staat voor 'het Recht om Uit te dagen'. Hierbij kan een groep bewoners taken van ons overnemen wanneer zij denken dat het anders, beter, slimmer of goedkoper kan.
- We willen de participatie verbeteren door het inzetten van het burgerberaad (stichting G1000).

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Iedereen is maximaal betrokken bij ons beleid.

Resultaten:

- Inwoners en ondernemers praten mee over ons beleid via onze website samen.schagen.nl.
- We vragen burgerberaad G1000 om ons bij 4 participatietrajecten te helpen.

Vastgesteld beleid

Indicator

6.2 Dienstverlening en organisatie

Wat willen we bereiken

We zijn trots op het harde werk van al onze medewerkers. We richten ons op een goede dienstverlening. We willen goed contact met onze inwoners. Een gemeentelijke fusie is niet noodzakelijk. We hebben de juiste grootte voor onze inwoners. We zijn klein genoeg zodat we makkelijk aan te spreken zijn en groot genoeg om regionaal invloed te hebben. We streven ernaar dat onze organisatie open, eerlijk en betrouwbaar is. Graag zien we dat inwoners meer vertrouwen krijgen in onze organisatie en ons politieke bestuur. Daarnaast willen we efficiënt werken. Bij elke stap in een proces vragen we ons af of dit een slimme manier is om tot een beslissing te komen. Door onze aandacht te richten op efficiënt werken verwachten we kosten te kunnen besparen. Verder willen we dat ons beleid rondom informatie bijgewerkt is en dat onze informatiehuishouding up-to-date is en tegen cyberdreigingen of digitale dreigingen kan. Met de informatiehuishouding bedoelen we de opslag, het beheer en het verstrekken van gegevens binnen onze organisatie. Met onze huidige informatie en communicatietechnologie kunnen we onze doelen bereiken.

Wat willen we daar voor doen

- We praten vanuit de organisatie richting inwoners altijd in begrijpelijke taal.
- We stemmen processen binnen onze organisatie en samenhang met elkaar beter af.
- We werken constant aan het verbeteren van de processen waar onze inwoners en ondernemers mee te maken hebben, oftewel de klantprocessen. Ook kijken we constant naar hoe we via de telefoon nog beter bereikbaar kunnen zijn.
- We zetten de Lokale Inclusie Agenda voort. We werken samen met alle inwoners en betrokken partijen om een inclusieve gemeente en organisatie te zijn.
- Ons beleid rondom informatie is actueel en onze informatiehuishouding is up to date. Met de informatiehuishouding bedoelen we de opslag, het beheer en het verstrekken van gegevens binnen onze organisatie. Onze systemen kunnen tegen cyberdreigingen of digitale dreigingen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Wij bieden een goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers, bestuur en collega's. Wat goed is, moet goed blijven. Wat niet goed gaat, verbeteren we.

Resultaten:

- We voeren een online volgsysteem in voor vragen van inwoners.
- We onderzoeken of de werkwijze van de klantenservice binnen de gehele organisatie kan worden toegepast. Dat geldt in het bijzonder voor team publieke dienstverlening en team toegang.
- We stellen een programma dienstverlening op. Hierin wordt een vernieuwde visie op dienstverlening opgenomen.

Vastgesteld beleid

- Koersdocument 'Schagen maken we samen'.
- Coalitieakkoord 2022-2026 'Doorbouwen op een gezond fundament', Gateway Reviewrapport "Geluk bij de gemeente Schagen", De volgende stap in dienstverlening: uitvoering centraal'.
- Lokale Inclusie Agenda; voor een samenleving die werkt voor iedereen 2021-2022.

Indicator

- Klantwaardering hal : minimaal 90% (zeer) tevreden
- Telefonie: 60% afgehandelde vragen in de eerste lijn
- Klantenservice: klantwaardering van minimaal 8,5
- Gerealiseerde acties uit de Lokale Inclusie Agenda

6.3 Veiligheid

Wat willen we bereiken

We willen onze gemeente veilig houden. Dat doen we met inzet van onze handhavers op de plaatsen waar zij nodig zijn. Ook zetten we handhavers in bij signalen vanuit de samenleving. Ook willen we meer samenwerking tussen de domeinen Zorg en Veiligheid.

Wat willen we daar voor doen

- We creëren meer inzicht in de processen in onze organisatie.
- We stellen een meerjarenplan Veiligheid op met daarbij behorend uitvoeringsprogramma.
- We stellen nieuw beleid vast voor Vergunningen, toezicht en handhaving dat is aangepast aan de Omgevingswet.
- We maken een afweging hoe we omgaan met toezicht en handhaving op het gebied van milieu. We onderzoeken of dit in onze organisatie of buiten onze organisatie wordt uitgevoerd met de invoering van de Omgevingswet.
- Er wordt een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst afgesloten.
- Er wordt ingezet op passend toezicht en passende handhaving onder de Omgevingswet.
- Voor de samenwerking met de buitengewoon opsporingsambtenaren, oftewel boa's, en de politie stellen wij een handhavingsarrangement vast.
- Veiligheid is verdeeld in 5 programma's. Hieronder wordt per programma aangegeven wat we willen bereiken en hoe we dat willen doen.

6.3.1 Veilige woon en leefomgeving

Wat willen we bereiken

We willen veiligheid verankeren in de stad en de kernen. Daarbij is een actieve aanpak van problemen rondom veiligheid en leefbaarheid belangrijk. We zetten in op problemen die met de dagelijkse kwaliteit van wonen en leven te maken hebben. Onze acties zijn erop gericht om vanuit de keten op te treden. Oftewel samen met onze partners.

Wat gaan we er voor doen

- We pakken problemen rondom zorg en veiligheid samen met onze partners aan. Op die manier kan er passende zorg worden geboden en ontstaan er geen onveilige situaties.
- We beperken de overlast in de woonomgeving.
- We leggen als het nodig is bestuurlijke maatregelen op zoals een gebiedsverbod of een last onder dwangsom.
- We gaan door met de aanpak van oneigenlijk gebruik van woningen.
- We versterken de samenwerking met onze partners zoals de politie, het veiligheidshuis en de GGD/GGZ.
- We doen mee met projecten die zorg en veiligheid raken zoals: 'de Verbinding', het slachtoffer spreekt, en de driehoek Zorg en Veiligheid.

6.3.2 Programma Bedrijvigheid en veiligheid

Wat willen we bereiken

De sociale onveiligheid op verschillende locaties van bedrijvigheid staat centraal. Het gaat hierbij om veilige bedrijventerreinen, evenementen en veilig uitgaan en toerisme.

Wat gaan we er voor doen

- We dragen bij aan een gezond en veilig ondernemersklimaat.
- We stellen nieuw evenementenbeleid vast.
- We dragen bij aan het project 'veilig ondernemen in het buitengebied'.
- We voeren het bibob-beleid verder door in onze organisatie.

6.3.3 Programma Jeugd en veiligheid

Wat willen we bereiken

We willen de problemen rondom jeugd aanpakken. Hierbij pakken wij de leiding om samen met onze partners te komen tot een aanpak waarbij de overlast wordt teruggedrongen.

Wat gaan we er voor doen

- We werken samen met onze partners om aanwezige groepen die overlast geven aan te pakken.
- We zetten in op de groep, maar ook op de individuele jongere in een groep en het netwerk hieromheen.

6.3.4 Programma fysieke veiligheid

Wat willen we bereiken

In Nederland zijn er wetten en regels die bijdragen aan het voorkomen van incidenten en veiligheidsproblemen. Als gemeente hebben we een actieve rol in het handhaven van deze wetten en regels. Daarnaast zetten wij reddingsbrigades in voor veiligheid op onze stranden.

Wat gaan we er voor doen

- We bereiden onze organisatie optimaal voor op rampen en crisissen.
- We dragen bij aan een veilig strand.
- We stellen een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst vast met de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

6.3.5 Programma integriteit en veiligheid

Wat willen we bereiken

Ondermijnende criminaliteit is een steeds groter probleem. Dit uit zich in Schagen onder andere door hennepkwekerijen, drugslabs, dumpingen van drugsafval en afval, geweldsmisdrijven en cybercriminaliteit. Ondermijning kunnen wij alleen aanpakken door samen met onze partners daadkrachtig op te treden.

Wat gaan we er voor doen

- We voeren maatregelen in om onze organisatie weerbaarder te maken tegen ondermijning.
- We pakken doorlopend zaken en projecten op.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

We willen dat iedereen veilig kan verblijven, ondernemen en uitgaan in de gemeente Schagen en dragen bij aan een gezonde en veilige woonomgeving en ondernemersklimaat.

Resultaten:

- We versterken de samenwerking met onze partners zoals de politie, het veiligheidshuis en de GGD/GGZ.
- We stellen een meerjarenplan Veiligheid op met daarbij behorend uitvoeringsprogramma.
- We stellen nieuw evenementenbeleid vast.
- Het bibob-beleid wordt verder in onze organisatie doorgevoerd.
 - We stellen nieuw beleid vast voor Vergunningen, toezicht en handhaving. Dit is aangepast aan de Omgevingswet.
- We zetten in op passend toezicht en passende handhaving onder de Omgevingswet.
- Voor de samenwerking tussen de buitengewone opsporingsambtenaren, oftewel boa's en de politie stellen wij een handhavings-arrangement vast.

Vastgesteld beleid

- VVTH beleid 2019-2022
- APV Schagen 2016
- Integraal meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2019-2022 (verlengd t/m 2023)
- Samen hulpvaardig, beleidsplan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2020-2023

Indicator

- Veiligheidsmonitor
- Lokaal criminaliteit en veiligheidsbeeld (driehoek)

6.4 Bestuur

Wat willen we bereiken

We willen met de Bestuurlijke vernieuwing een goede bijdrage leveren aan verschillende (maatschappelijke) veranderingen. Wij willen dit doen met alle politieke partijen en daarom de bevoegdheid met een raadsthema volledig geven aan de gemeenteraad en niet aan het College. Het advies is om in deze raadsperiode thematisch te experimenteren/oefenen als gemeenteraad, griffie en organisatie. Het is een ontwikkeling die we nu kunnen inzetten en ook samen verbeteren. We zoeken samen naar een methode die bij de gemeente Schagen past, die bij de inwoners past en die bij raad, college en organisatie past.

Daarnaast adviseren wij de gemeenteraad om in 2023 een Raadthema op te stellen om te komen tot een integraal ouderenbeleid. Om daarmee de vergrijzing als een kans binnen de samenleving aan te pakken.

Het voortouw tot uitvoering van de Raadthema's leggen wij bij de gemeenteraad. Dit moeten, wat ons betreft, echt projecten van de gemeenteraad worden. Voor het halen van doelstellingen en resultaten zijn wij afhankelijk van het overleg en de acties van de gemeenteraad.

Wat willen we daar voor doen

Bestuurlijke vernieuwing:

- De gemeenteraad een commissie Bestuurlijke vernieuwing in het leven laten roepen.
- De gemeenteraad een procedure laten opstellen om verder te gaan met raadsthema's.
- De gemeenteraad gaat starten met het maatschappelijke onderwerp Bestuurlijke vernieuwing (2022 – 2023).
- De gemeenteraad zal voor 2024 en 2025 op een later moment besluiten om nieuwe (deel) thema's op te pakken.
- Vergrijzing (integraal ouderenbeleid): de gemeenteraad stelt in 2023 een raadsthema op om te komen tot een integraal ouderenbeleid. Om daarmee de vergrijzing als een kans binnen de samenleving aan te pakken.
- Het College benoemt een coördinerende wethouder voor het project Integraal ouderenbeleid.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- Inwoners meer dan nu betrekken bij de politiek en de besluitvorming. Het vertrouwen van inwoners in de politiek vergroten.

- Komen tot een integraal ouderenbeleid om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig mee te laten doen in het dagelijks leven.

Resultaten:

- Wij streven ernaar om, samen met de gemeenteraad, voor 2024 een methode te ontwikkelen om Raadthema's op te stellen waarin dankzij samenwerking, de bestuurlijk en maatschappelijk gestelde doelen dichterbij komen.
- Wij denken graag mee met de gemeenteraad over nieuwe (deel) thema's in 2024 en 2025.
- In overleg met de gemeenteraad willen wij komen tot een Raadthema integraal ouderenbeleid in 2023.

Vastgesteld beleid

Indicator

6.5 Organisatie

Wat willen we bereiken

Een belangrijke stap in het ontwikkelen van onze organisatie is het effectief en efficiënt opbouwen van de organisatie. Dit doen we op basis van onze besturingsfilosofie.

Wat willen we daar voor doen

Voor het zomerreces hebben we beslissingen genomen over hoe onze topstructuur eruit moet zien. In deze topstructuur zijn de managementfuncties en strategische functies opgenomen. Op dit moment wordt er voor deze posities gezocht naar geschikte kandidaten. Na het vormen van de topstructuur gaan de nieuwe teamleiders aan de slag met het vormgeven van de fijnstructuur. In de fijnstructuur wordt er op functieniveau gekeken naar teamindelingen.

Het is de bedoeling dat alle teams volgens dezelfde besturingsfilosofie worden ingedeeld. Eén van de leidende principes is om werkprocessen van A tot Z in één team te organiseren. Op die manier willen we versnippering tegengaan. Ook wordt procesverbetering onderdeel van de teams. Dit wordt dicht bij de uitvoering geplaatst. Ook wordt er ingezet op integrale samenwerking.

In de paragraaf 'Bedrijfsvoering' staat meer geschreven over de ontwikkeling van onze organisatie.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Het creëren van een stabiele en wendbare organisatiestructuur.

Resultaten:

Op 1 januari 2023 is de nieuwe organisatiestructuur geïmplementeerd.

Vastgesteld beleid

Indicator

Totaal Financiën

Participatie, dienstverlening en organisatie

Bedragen x1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten						
Participatie	199	238	388	388	388	388
Dienstverlening en organisatie	621	621	466	665	591	591
Veiligheid	4.768	4.867	5.138	5.156	5.088	5.133
Bestuur	2.069	1.918	1.969	1.969	1.969	1.869
Organisatiekosten	40.428	42.552	43.001	42.835	42.613	42.547
Totaal lasten	48.085	50.197	50.962	51.013	50.649	50.529
Baten						
Participatie	0	0	0			
Dienstverlening en organisatie	555	492	439	833	728	728
Veiligheid	355	72	79	79	79	79
Bestuur	50	27	0			
Organisatiekosten	1.739	748	1.013	1.013	1.013	1.013
Totaal baten	2.699	1.339	1.531	1.925	1.820	1.820
Saldo van lasten en baten	-45.386	-48.857	-49.431	-49.088	-48.829	-48.709
Toevoeging aan reserves	1.012	829	829	829	829	829
Onttrekkingen aan reserves	1.175	1.471	599	720	410	538
Saldo mutaties reserves	163	642	-230	-109	-418	-290
Resultaat begroting	-45.223	-48.215	-49.661	-49.197	-49.247	-49.000

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2022 en 2023 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Participatie:

In het coalitieakkoord is de ambitie uitgesproken voor het instellen van een jongerenraad en burgerberaad voor in totaal bedrag van € 150.000

Dienstverlening en organisatie:

De lagere kosten in 2023 worden veroorzaakt doordat in 2022 bij de 1e rapportage het budget rechtskundige hulp eenmalig is bijgesteld voor een bedrag van € 50.000. Verder is ook in 2022 extra geld beschikbaar gesteld voor het organiseren van de verkiezingen voor een bedrag van € 68.000 en er zijn hogere kosten vanwege een benchmark voor de Gateway Review op het thema geluk van € 25.000.

Veiligheid:

De hogere kosten in 2023 hebben te maken met de jaarlijkse indexering van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio van € 158.000. Ook hebben deze te maken met meer noodzakelijk onderhoud, volgens het meerjaren-onderhoudsplan aan de huisvesting van de brandweerkazernes voor een bedrag van € 72.000. Daarnaast wordt in 2023 rekening gehouden met de afschrijvingslasten van de nieuwe huisvesting van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij en reddingsbrigade Petten.

Organisatiekosten:

In de begroting 2023 is, vooruitlopend op de nieuwe af te sluiten collectieve arbeidsovereenkomst, oftewel CAO, rekening gehouden met een loonstijging van 2 % op de totale loonsom. Dit betreft een bedrag van € 690.000. Daarnaast is er in 2022 eenmalig meer geld opgenomen voor werving en selectie en artikel 213a onderzoeken, voor in totaal € 180.000. Deze kosten komen in 2023 niet terug.

Baten:

Organisatiekosten:

In de begroting 2023 is rekening gehouden met extra baten voor werkzaamheden die op regionaal niveau worden uitgevoerd voor een bedrag van € 292.000.

Reserves:

Onttrekkingen: aan de reserve gemeentelijke gebouwen is in 2022 incidenteel meer onttrokken dan in 2023, op basis van het meerjaren-onderhoudsplan. Dit gaat om een bedrag van € 290.000. Daarnaast is in de begroting geen onttrekking meegenomen aan de reserve Bring Your Own Device, oftewel Byod. Dit wordt op basis van nacalculatie gedaan, wat een verschil oplevert van € 175.000.

Investerings

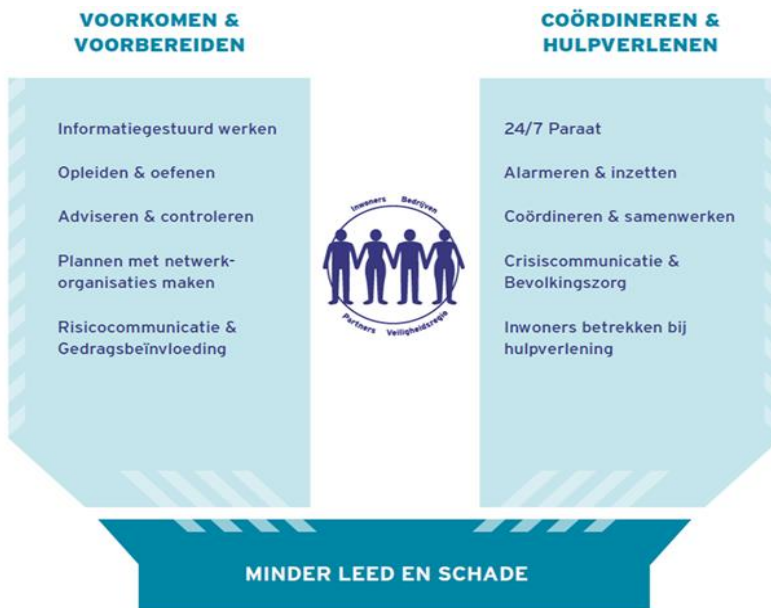
bedragen * € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Informatisering & automatisering	168	168	168	168
Reddingsmaterieel			263	342
Totaal	168	168	431	510

Verbonden partij

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord:

In het onderstaande schema wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de Veiligheidsregio in 2023 gaat doen.

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar:

Ze faciliteert en draagt actief bij aan de instandhouding van: culturele activiteiten, erfgoed en evenementen.

Programma 7 Financiën

Inleiding

We hechten waarde aan een stevige financiële positie. Beleid moet uitvoerbaar zijn, maar ook betaalbaar zijn en blijven. We gaan zuinig om met belastinggeld van onze inwoners. We begroten realistisch en passen zo nodig onze uitgaven aan naar onze inkomsten. De lokale belastingdruk wordt ingezet op een niveau dat past bij onze ambities.

7.1 Algemene uitkering

Wat willen we bereiken

Onze grootste bron van inkomsten is de Algemene Uitkering Gemeentefonds. Door de toenemende overheidsuitgaven, de hoge inflatie en de toegenomen zorgkosten, stijgt de Algemene Uitkering de komende jaren. Vanaf 2026 eindigt het landelijk coalitieakkoord, met een daling van de Algemene Uitkering als gevolg. In deze raadsperiode gaan we per circulaire een Raadsinformatiememo opstellen, waarin we de uitkomsten verwerken. In de reguliere Planning & Control documenten worden de circulaire financieel vertaald in de begroting.

Wat willen we daar voor doen

- We werken samen met de M50 om de jaarlijks lagere algemene uitkering om te buigen.
- De kortingen op onze inkomsten uit het gemeentefonds zijn dusdanig groot dat we een actieve lobby op gang brengen naar de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de landelijke politiek.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- Maximaal inzetten om de korting te minimaliseren via aansluiting bij de M50.
- Maximaal inzetten om de korting te minimaliseren door aan te haken bij Lobby gemeenten, provincie en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

Resultaten:

- Lagere korting als nadeelgemeente.

Vastgesteld beleid

Indicator

7.2 OZB

Wat willen we bereiken

Zoals in het coalitieakkoord en de Kadernota 2022 is opgenomen, zijn de gemeentelijke inkomsten verhoogd met de standaard inflatie. Het gaat hier onder andere om de gemeentelijke belastingen. Voor de leges en heffingen geldt dat die maximaal 100% kostendekkend mogen zijn. Deze zijn dus uitgezonderd van de verhoging met de standaard inflatie. Dat geldt ook voor de begraafrechten. De toeristenbelasting en de forensenbelasting

zijn bij de vaststelling van de begroting 2022 reeds bepaald voor het jaar 2023. Deze zijn daarom niet verhoogd met de inflatie. Voor de indexatie van de gemeentelijke inkomsten zal de indexatie van het inflatiecijfer van september worden verwerkt.

Wat willen we daar voor doen

- De belastingen volgen standaard de inflatie.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Maximaliseren van de opbrengsten binnen de vastgestelde richtlijnen.

Resultaten:

Realiseren van de begrote opbrengst.

Vastgesteld beleid

Indicator

7.3 Reserves

Wat willen we bereiken

Algemene reserve:

In de Kadernota 2023 en het raadsvoorstel bij de kadernota is opgenomen dat de algemene reserve van de gemeente Schagen wordt gevoed tot een bedrag van € 8 miljoen.

Reserve Weerstandsvermogen:

Bij de Kadernota 2023 is de reserve Weerstandsvermogen gecreëerd voor het geld dat nodig is voor het opvangen van risico's. Deze risico's worden inzichtelijk via de risicoanalyse, zoals opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Wat willen we daar voor doen

- De algemene reserve wordt in de college periode gevoed tot een bedrag van € 8 miljoen.
- De egalisatiereserve Weerstandsvermogen wordt aangewend wanneer een financieel risico zich voordoet.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Versterken van het eigen vermogen.

Resultaten:

Het eigen vermogen is toegenomen met € 1 miljoen ten opzichte van de balanspositie, tot en met de begroting 2022.

Vastgesteld beleid

Indicator

7.4 Venootschapsbelasting (Vpb)

Wat willen we bereiken

Vanaf 2016 moeten gemeenten en andere overheden vennootschapsbelasting, oftewel vpb, betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. De invoering hiervan leidt tot een fiscale afsplitsing van de ondernemersactiviteiten. De nieuwe wet bepaalt dat concurrerende en op winst gerichte ondernemingsactiviteiten van overheden vanaf 1 januari 2016 voortaan belastingplichtig zijn.

Wat willen we daar voor doen

Jaarlijks laten we een scan uitvoeren door een externe partij om de belasting verplichting te toetsen en te berekenen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Uitvoeren van de fiscale verplichtingen conform wet en regelgeving.

Resultaten:

Als belastingplichtige geen discussie met de Belastingdienst over de Vpb aangifte

Vastgesteld beleid

Indicator

7.5 Overig

Wat willen we bereiken

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. Inzicht in de omvang, werking en reikwijdte van deze heffingen is belangrijk voor de raad. Deze heffingen zijn vaak de enige mogelijkheid om aanvullende wensen te kunnen verwezenlijken of dekken. Door het vaststellen van de begroting wordt het geld dat voortkomt uit belastingen en heffingen zoals retributies, rechten en leges bekrachtigd.

Wat willen we daar voor doen

- Leges, heffingen en andere tarieven zijn kostendekkend. Alleen voor grafrechten wordt een uitzondering gemaakt.
- We focussen maximaal op het binnenhalen van subsidies voor alle mogelijke doelen. We tonen verhoogde inzet op het zoeken van andere inkomensbronnen.
- We zijn voornemens een inkomensafhankelijke bijdrage op WMO-voorzieningen in te voeren.
- Over iedere toeristische overnachting dient toeristenbelasting betaald te worden.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- De inkomsten te maximaliseren binnen de kaders van de raad.
- Om de voorzieningen betaalbaar te houden, worden de lasten gedragen door de inwoners die de lasten kunnen dragen.

Resultaten:

- Binnen het product worden de kosten doorberekend in de tarieven.
- Maximaliseren van het verwerven van derde geldstromen (subsidies).
- De WMO-voorzieningen blijven beschikbaar voor de doelgroep die deze het meeste nodig heeft.

Vastgesteld beleid

In de Gemeentewet is bepaald welke belastingen wij kunnen heffen. Dit zijn de belastingen genoemd in de artikelen 220 t/m 229d Gemeentewet. Verder zijn dit belastingen die wij heffen op basis van andere wetten. Bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing op basis van de Wet milieubeheer.

Indicator

Geen

Totaal Financiën

Financiën Bedragen x1.000						
Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten						
Algemene uitkering	0	0	0			
OZB	150	194	159	159	159	159
Vpb	0	1	1	1	1	1
Overig	1.355	1.734	4.193	4.291	4.393	4.394
Totaal lasten	1.505	1.929	4.353	4.451	4.553	4.554
Baten						
Algemene uitkering	76.188	80.596	84.783	86.350	88.414	81.916
OZB	10.660	10.827	12.030	12.240	12.450	12.660
Vpb	0	0	0			
Overig	5.970	5.167	6.459	7.545	7.556	7.486
Totaal baten	92.819	96.590	103.272	106.135	108.421	102.063
Saldo van lasten en baten	91.314	94.662	98.919	101.684	103.868	97.509
Toevoeging aan reserves	1.417	75	1.362	3.075	3.175	75
Onttrekkingen aan reserves	3.801	2.095	79	0	0	0
Saldo mutaties reserves	2.384	2.020	-1.283	-3.075	-3.175	-75
Resultaat begroting	93.698	96.682	97.636	98.609	100.693	97.434

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2022 en 2023 groter dan € 100.000 lichten wij toe

Lasten:

Prijscompensatie: de hogere kosten zijn vooral toe te schrijven aan de gemelde reservering voor de verwachte prijsstijging van ongeveer € 2,5 miljoen. Dit is bij de Kadernota 2022 gemeld. Wij hebben deze post nog niet verdeeld over de budgetten, in afwachting van de toekomstige ontwikkelingen van de prijzen en de compensatie door het rijk.

Baten:

Algemene Uitkering Gemeentefonds:

De Algemene Uitkering Gemeentefonds laat een stijging zien voor de jaren 2023 tot en met 2026. Dit is met name toe te schrijven aan de hogere uitgaven van het Rijk. Doordat een systeem wordt gehanteerd genaamd 'samen de trap op, samen de trap af' beweegt de algemene uitkering mee met de uitgaven van de rijksoverheid. De gemeenten worden gecompenseerd voor de hoge inflatiecorrectie. Daarnaast is er een compensatie voor de opgaven waar gemeenten voor staan. Dit is op het gebied van duurzaamheid en de stijgende kosten voor de jeugdzorg. Ten opzichte van het raadsvoorstel bij de Kadernota 2023 is er een positieve bijstelling van de cijfers. Dit wordt veroorzaakt door het bevriezen van het volume-accres voor de jaren 2022 tot en met 2025. Dit voordeel loopt op van € 100.000 in 2022 tot bijna € 700.000 in 2025.

OZB:

De hogere opbrengst van afgerond € 1,2 miljoen volgt uit de uitwerking van de uitgangspunten in het raadsvoorstel en de Kadernota 2022. De gemeentelijke inkomsten uit OZB zijn verhoogd met de inflatiecorrectie met 9%.

Overig:

Lokale heffingen: de hogere opbrengst van afgerond € 1,3 miljoen volgt voor € 200.000 uit de verhoging van de forensenbelasting met 10,5 % waartoe de raad besloten heeft bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2022. Voor afgerond € 1,0 miljoen betreft het de te realiseren involdieneffecten voor 2023 waartoe in 2022 is besloten.

Reserves:

Stortingen: om de Algemene reserve weer op het gewenste niveau te brengen, is in het raadsvoorstel bij de Kadernota 2022 opgenomen dat er de komende jaren stortingen plaats gaan vinden. In de periode 2023 t/m 2025 wordt er in totaal € 7,1 miljoen gestort, tot het gewenste niveau van € 8,0 miljoen. In 2023 wordt de eerste tranche van € 1,0 miljoen gestort.

Onttrekkingen: Bij de vaststelling van de begroting 2022 is besloten om in 2022 € 1,8 miljoen te onttrekken voor de dekking van raadsvoorstellen. Daarnaast heeft de raad bij de vaststelling van de begroting 2022 besloten om in 2023 € 287.000 te onttrekken voor de dekking van raadsvoorstellen.

Investerings

Niet van toepassing

Verbonden partij

NV Bank Nederlandse Gemeenten:

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Volgens de statuten is de BNG "bankier ten dienste van overheden", zoals gemeenten,

provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. Door middel van zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening biedt de bank toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector.

Alliander:

Alliander is een energienetwerk. Dagelijks ondersteunt het ruim 3 miljoen klanten met toegang tot energie. Het zorgt voor een betaalbare, betrouwbare en bereikbare energievoorziening in en groot deel van Nederland. Als netwerkbedrijf is Alliander verantwoordelijk voor de regionale distributie van energie. Zoals elektriciteit, biogas en warmte. Alliander wil haar positieve invloed, zoals het welzijn van de klanten vergroten dankzij een betrouwbare, betaalbare en voor iedereen onder gelijke condities toegankelijke energievoorziening. Daarnaast wil Alliander haar negatieve invloed minimaliseren. Zoals de uitstoot van broeikasgassen.

Paragrafen

Paragraaf financiën

Algemeen

In deze paragraaf gaan we in op het treasurybeleid en de wijze waarop dit in de begroting is opgenomen. Treasury betekent letterlijk schatkist. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het beleid voor treasury wordt vastgelegd in een Treasurystatuut.

Naast de gemeentewet en het BBV is er nog aanvullende wet- en regelgeving met betrekking tot de treasuryfunctie. Dit is:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet geeft regels voor het financieringsbeleid bij de gemeente.
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (besluit Ruddo).
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof). Zie hieronder voor toelichting.

In deze paragraaf komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde:

- a. Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF) en verplicht schatkistbankieren
- b. Gemeentelijk beleid;
- c. Financieringspositie;
- d. Renteontwikkeling;
- e. Risicobeheer;
- f. Renteresultaat

A. Wet Hof en Wet verplicht schatkistbankieren

De wereldwijde financiële crisis heeft ertoe geleid dat op Europees niveau maatregelen zijn genomen, om ervoor te zorgen dat de overheidsuitgaven houdbaar blijven. Deze maatregelen zijn vertaald naar Nederlandse wetgeving. Het gaat hierbij onder andere om de Wet Hof en het verplicht schatkistbankieren.

Het doel van de Wet Hof is om ervoor te zorgen dat Nederland voldoet aan de binnen Europa afgesproken norm van maximaal 3% tekort van het bruto binnenlands product. Deze norm raakt ook de gemeenten. De gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten tellen mee in de overheidsschuld. Alle gemeenten samen krijgen een plafond voor het totale EMU-tekort van de gemeenten in een jaar.

In het Besluit Begroting en Verantwoording artikel 20 is de verplichting vastgelegd dat gemeenten het geschatte EMU-saldo moeten opnemen in de programmabegroting over het vorige begrotingsjaar, het begrotingsjaar en de drie daaropvolgende jaren. Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven met derden van de overheid op transactiebasis in een bepaald jaar. Dus geen afschrijvingen of bijvoorbeeld waarde mutaties. Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven wordt dan er in een jaar binnenkomt. Of dat er geld overgehouden wordt. Het EMU-saldo is daarmee een aanwijzing voor de ontwikkeling van onze liquiditeitspositie en financiële positie, oftewel eigen vermogen en schulden.

De EMU-saldi voor 2023 t/m 2026 worden als volgt berekend:	2021 Rekening	2022 Primaire begroting	2023 Begroting	2024 Raming	2025 Raming	2026 Raming
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan/onttrekking uit reserves	458	-5.081	-1.483	2.392	4.754	-2.049
Mutaties (im)materiële vaste activa (-)	606	6.034	21.531	30.147	-6.936	-6.112
Mutatie voorzieningen (+)	545	-5.576	1.001	924	2.034	2.333
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie) (-)	25	-907	-1.763	-4.741	1.127	-467
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verkoop (im)materiële vaste activa (+)	0	0	0	0	0	0
EMU-saldi gemeente Schagen	397	-16.691	-22.013	-26.831	13.724	6.396

bedragen x € 1.000

Voor 2023 komt ons EMU-saldo uit op 22,0 miljoen negatief. Ook voor 2024 begroten we een negatief saldo. Beide jaren wordt dit veroorzaakt door de geplande en doorgeschoven investeringen tot en met 2024. In de prognosebalans is hier rekening mee gehouden. De komende 2 jaar zullen we aanvullende langlopende financiering moeten aanvragen.

Wet verplicht schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren decentrale overheden verplicht gemeenten om hun overtollige middelen aan te houden bij de staat. Dit gaat om middelen boven een bepaald drempelbedrag. Deelnemen aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de hele sector. Doordat overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Dit vertaalt zich in een lagere staatsschuld. Alle bankrekeningen van gemeenten tellen mee. Overtollige middelen mogen op basis van deze wet dus alleen bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Vanaf 1 juli 2021 is de drempel voor gemeenten voor verplicht schatkistbankieren verhoogd van 0,75% naar 2% van het begrotingstotaal, bij aanvang van het jaar. Het minimum drempelbedrag is ook verhoogd van € 250.000 naar € 1 miljoen.

Wanneer wij meer liquide middelen bezitten dan de norm van € 2.826.420, moeten we dit bij de schatkist aanhouden.

B. Gemeentelijk beleid

Ons beleid op het gebied van aantrekken en uitzetten van geld is vastgelegd in ons Treasurystatuut. Het laatste goedgekeurde statuut is van 2013. In dit statuut is opgenomen dat de gemeenteraad gekozen heeft om uit te gaan van een laag risicoprofiel. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Het uitzetten van gelden vindt plaats bij de Bank Nederlandse Gemeenten of andere financiële instellingen met ten minste een AA-rating.
- Gelden aantrekken gebeurt in beginsel bij de laagste aanbieder, tenzij contractueel anders is afgesproken.
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

C. Financieringspositie

We hebben middelen nodig voor de financiering van vaste activa, de bouwgrondexploitatie en de lopende transacties. Oftewel uitgaven min ontvangsten. Deze financieringsmiddelen bestaan uit langlopende leningen, kortlopende leningen, debetsaldi in rekening-courant en crediteuren.

Geldleningen

Per 31-12-2021 is de stand van de langlopende leningen € 54.170.000 en een jaarlijkse aflossingsverplichting van € 3.205.000. Voor de begroting 2023 gaan we vooralsnog uit van € 11.000.000 aan extra langlopende financiering.

D. Renteontwikkeling

De rente op de geldmarkt en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank. Een onzekere factor is de inflatie. Deze is in 2022 fors gestegen. Dit heeft verschillende oorzaken. Bijvoorbeeld de grote vraag en een beperkt aanbod van goederen en diensten. Of de verstoring in de productieketen en transportketen vanwege de coronapandemie. Ook de geopolitieke ontwikkelingen in 2022 spelen mee. Deze omstandigheden leiden samen tot hogere rentepercentages. Na jaren van lage rente en soms zelfs gratis geld. Voor 2023 gaan we uit van een rentepercentage van 1,9% voor 10 jaar.

E. Financieel Risicobeheer

De risico's bij de gemeenten zijn:

1. Renterisico's op vaste schulden oftewel renterisiconorm;
2. Renterisico op de vlottende schuld oftewel kasgeldlimiet;
3. Kredietrisico op verstrekte geldleningen en afgegeven borgstellingen.

E. 1. Renterisico-norm

In de Wet FIDO is het sturingsinstrument 'renterisiconorm' gepresenteerd. Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schulden. De norm geeft aan over welk bedrag per jaar er maximaal risico mag worden gelopen. Dit betreft onder andere leningen waarvan de rente herzien gaat worden. Het gaat ook over de herfinanciering van aflossingen. Door aflossingen en herzieningen in de tijd te spreiden, wordt het renterisico verkleind. De renterisiconorm wordt berekend met een wettelijk vastgesteld percentage van het begrotingstotaal. Dit percentage is bepaald op 20%. Dit betekent voor ons een renterisiconorm van afgerond € 28.264.000.

Berekening renterisiconorm en risico	Rekening 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
1a Renteherziening op vaste schuld o/g						
1b Renteherziening op vaste schuld u/g						
2 Netto renteherziening op vaste schuld (a-b)						
3a Nieuwe aangetrokken vaste schuld			11.000	36.000		
3b Nieuwe verstrekte lange leningen						
4 Netto aangetrokken vaste schuld (a-b)			11000	36000		
5 Betaalde aflossingen	3.20 5	3.20 5	3.20 5	3.57 2	4.77 2	4.77 2
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	3.20 5	3.20 5	3.20 5	3.57 2	4.77 2	4.77 2
7 Rente risico op vaste schuld (2+6)	3.20 5	3.20 5	3.20 5	3.57 2	4.77 2	4.77 2
Rente risiconorm						
8 Begrotings- rekeningtotaal	126.76 7	126.19 0	141.32 1	139.87 6	137.31 5	136.37 8
9 Bij ministeriele regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%	20%	20%
10 Renterisiconorm	25.35 3	25.23 8	28.26 4	27.97 5	27.46 3	27.27 6
Toets rente risiconorm						
10 Renterisiconorm	25.35 3	25.23 8	28.26 4	27.97 5	27.46 3	27.27 6
7 Renterisico op vaste schuld	3.20 5	3.20 5	3.20 5	3.57 2	4.77 2	4.77 2
11 Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10-7)	22.14 8	22.03 3	25.05 9	24.40 3	22.69 1	22.50 4

bedragen x € 1.000

Toelichting tabel:

De renteherziening op de vaste schuld is op 0 gesteld. Ons beleid is dat er alleen leningen worden afgesloten met een vast rentepercentage. Dit rentepercentage kan tijdens de looptijd van de lening niet worden herzien.

Uit de tabel blijkt dat we een zeer laag renterisico hebben en zeer ruim binnen de wettelijke risiconorm blijven.

E.2. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de Wet Fido opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat de gemeente voor slechts een beperkt bedrag met kort geld mag financieren. Met kort geld wordt geld met een looptijd van minder dan 1 jaar bedoeld. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten.

De gemiddelde korte schuld per kwartaal mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Wanneer je voor het derde achtereenvolgende kwartaal de limiet overschrijdt, moet dit aan de toezichthouder worden aangegeven. Hierbij moet je ook voorleggen hoe dit opgelost gaat worden.

Voor het jaar 2023 is de kasgeldlimiet vastgesteld op € 12 miljoen. Wij mogen tot de kasgeldlimiet financieren met kort geld.

Berekening kasgeldlimiet	Rekening 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
1) Toegestane kasgeldlimiet						
begrotingstotaal	126.769	126.190	141.321	139.876	137.315	136.378
kasgeldlimiet in procenten	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
kasgeldlimiet in bedrag	10.775	10.726	12.012	11.889	11.672	11.592
2) Omvang vlottende schuld						
schuld in rekening courant	1.163					
overige geldleningen niet zijnde	5.861	19.764	7.679	7.679	7.679	7.679
vaste schuld						
Overige uitstaande schulden < 1	14.504	12.522	32.850	20.642	14.805	12.847
jaar						
Totaal vlottende schuld	21.528	32.286	40.529	28.321	22.484	20.526
3) Omvang vlottende middelen						
contante gelden in kas	1					
tegoeden in rekening-courant	9.233				2.427	1.302
overige uitstaande gelden < 1	23.583	24.304	20.549	14.825	15.952	15.485
jaar						
Totaal vlottende middelen	32.817	24.304	20.549	14.825	18.379	16.787
4) Toets kasgeldlimiet						
Totaal netto vlottende schuld (2-	-11.289	7.982	19.980	13.496	4.105	3.739
3)						
Toegestane kasgeldlimiet (1)	10.775	10.726	12.012	11.889	11.672	11.592
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	22.064	2.744	-	-	7.567	7.853
			7.968	1.607		

bedragen * €1.000

De verwachting is dat in 2023 en 2024 de kasgeldlimiet zal worden benut. De komende periode zullen we per kwartaal de kasgeldlimiet goed in de gaten houden. Bij een voortdurende overschrijding moeten we dit melden aan de toezichthouder. Als blijkt dat de overschrijding aanwezig blijft, zullen we aanvullende langlopende financiering moeten aantrekken. Dit is sterk afhankelijk van de uitvoering van onze voorgenomen investeringen.

E.3. Kredietrisico verstrekte geldleningen en borgstellingen

Bij het bepalen van kredietrisico's maken we een onderscheid tussen twee soorten risico's die wij als gemeente lopen. Het ene risico lopen wij omdat wij geldleningen verstrekken of hebben verstrekt aan andere partijen. Het andere risico lopen wij omdat wij gemeentegaranties hebben afgegeven, oftewel een borgstelling.

Het kredietrisico voor verstrekte geldleningen is gelegen in het mogelijk niet kunnen nakomen van de verplichtingen door de tegenpartij. Bij borgstellingen ligt het risico bij het claimen van de borg, waarna de partij waarvoor de borg is gesteld haar verplichtingen niet kan nakomen.

Door de gemeente aan derden verstrekte leningen en deelnemingen. Hierbij is de stand vanuit de jaarrekening opgenomen.

Omschrijving	2020	2021
Lening verenigingen/stichtingen	582	630
Duurzaamheidsleningen	1.647	3.076
Starters lening	1.393	1.914
Hypotheken	183	174
Obligatielening Alliander	-	1.446
Deelnemingen	326	326
Totaal	4.131	7.566

Bedragen x € 1.000

*We verstrekken al geruime tijd geen nieuwe hypotheeken meer.

Aan waarborgen en garanties heeft de gemeente Schagen een bedrag uitstaan van € 105.118.000.

Aan overige uitzettingen met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer is een bedrag van € 7.691.000 gemoeid.

Renteresultaat

Om een juist inzicht in de kosten van de taakvelden te geven, is in het Besluit begroting en verantwoording opgenomen dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moeten worden toegerekend. Dit gebeurt met behulp van een renteomslag. Het bedrag dat toegerekend kan worden is berekend in onderstaande tabel.

De renteomslag moet jaarlijks worden berekend. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan 0,5% moet de gehanteerde omslagrente aangepast worden. Vanwege het verschil tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijk betaalde percentage ontstaat er een renteresultaat.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in:

- de rentelasten;
- het renteresultaat;
- de manier waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

	(x € 1.000)
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.598
b. De externe rentebaten	-
Saldo rentelasten en rentebaten	1.598
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-
De rente van projectfinanciering die aan het desbetreffende taakveld moet worden toegerekend	-
	-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.598
d1. Rente over eigen vermogen	
d2. Rente over voorzieningen	
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	1.598
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.755
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury	-157

Het gepresenteerde renteresultaat van € 157.000 voordelig betekent dat de gehanteerde omslagrente van 1,0% hoger is dan het gemiddelde van de werkelijke rentepercentages. Er wordt dus meer rente doorberekend naar de activa dan er wordt betaald aan de geldverstrekkers. Het verschil valt binnen de gestelde bandbreedte. Dit betekent dat er een reëel percentage wordt toegerekend aan de activa.

Paragraaf lokale heffingen

Doelstelling

Met dit overzicht van de lokale heffingen geven we een inzicht in welke heffingen er zijn. Ook laten we zien wat de tarieven zijn. Dit maakt duidelijk wat de financiële gevolgen zijn van eerder gemaakte beleidskeuzes. Het laat ook zien wat onze inwoners hiervoor moeten betalen.

Gemeentelijk beleid

In de Gemeentewet is bepaald welke belastingen door een gemeente geheven kunnen worden. Dit zijn de belastingen genoemd in de artikelen 220 tot en met 229d Gemeentewet. Ook zijn er belastingen die een gemeente heft op basis van andere wetten. Bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing op basis van de Wet milieubeheer.

Het algemene uitgangspunt is dat tarieven kostendekkend moeten zijn. Dit beleid komt neer op 'de gebruiker betaalt'. Bij de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is het streven om 100% kostendekkend te zijn. Voor inwoners die niet in staat zijn bepaalde gemeentelijke belastingen te betalen is kwijtschelding mogelijk. Dit is mogelijk voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en bij uitzondering voor de onroerendezaakbelastingen.

Inflatiecijfer

Voor de leges, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing hebben we afgesproken dat we kostendekkende tarieven heffen. Voor zover dit mogelijk en acceptabel is. De onroerendezaakbelastingen en overige heffingen verhogen we jaarlijks met een inflatiecijfer gelijk aan het consumenten prijsindex cijfer, oftewel CPI. Deze komt uit de Macro Economische Verkenning van september, oftewel MEV. In de belastingvoorstellen is, indien van toepassing, gerekend met een inflatiepercentage van 9%, gebaseerd op het Consumenten Prijsindexcijfer (CPI) van september.

De belangrijkste belastingen, rechten en leges, die door ons worden geheven zijn:

- Onroerendezaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing;
- rioolheffing, oftewel gebruikersheffing;
- toeristenbelasting;
- forensenbelasting;
- grafrechten;
- precariobelasting;
- leges.

Per soort treft u hieronder een toelichting aan.

Onroerendezaakbelastingen

Op grond van artikel 220 van de Gemeentewet heffen wij onroerendezaakbelastingen, oftewel ozb. Voor gecombineerde panden wordt voor het woondeel een vermindering toegepast. Gecombineerde panden zijn panden waarbij een deel bedrijfsmatig wordt gebruikt en een deel als woning.

De inkomsten voor 2023 zijn geschat op een totaal van € 11.992.000,-. Deze inkomsten zijn inclusief de inflatie van 9%, € 97.500 aan meeropbrengst ozb vanwege het realiseren van 300 nieuwbouw woningen, de afdracht van € 117.711,- voor het Ondernemersfonds Schagen en het compensatiebudget voor sport en cultuur. Dit laatste gaat om de 3% extra opbrengst van sportcomplexen en culturele complexen.

De tarieven voor 2023 zijn nog niet bekend, omdat de hertaxatie naar peildatum 1 januari 2022 nog niet is afgerond. Uiterlijk in december 2022 komen we met een voorstel om deze tarieven vast te stellen. Bij de berekening van de tarieven zal rekening worden gehouden met de uitkomsten van de herwaardering. Bij een stijging van de WOZ-waarde daalt het tarief, zodat de herwaardering opbrengst neutraal uitpakt. Andersom zal bij een daling van de WOZ-waarde het tarief stijgen. WOZ staat voor waardering onroerende zaken.

Afvalstoffenheffing

De Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing regelt de heffing en invordering van de gemeentelijke afvalstoffen. Oftewel de kosten van het ophalen van het huishoudelijk afval. Afvalstoffenheffing kan worden geheven op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer. De aanslag afvalstoffenheffing wordt vastgesteld aan de hand van het aantal personen dat op 1 januari van het belastingjaar bij een huishouden staat ingeschreven.

De gemeentelijke afvalstoffenheffing wordt voor een groot deel bepaald door het tarief uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de Huisvuilcentrale (HVC). Andere kostencomponenten van de afvalstoffenheffing zijn: inzamel- en afvoerkosten van openbare afvalbakken (inzet eigen gemeentelijke dienst en werkvoorzieningsschap PRO), inzet gemeentelijke veegmachines, kosten van invordering & verhaal & kwijtschelding, papiervergoeding aan verenigingen en instellingen, BTW en afvalstoffenbelasting aan het Rijk, etc. Verhoudingsgewijs wordt de afvalstoffenheffing voor 75% bepaald door het dvo-tarief van HVC en voor 25% door eigen toerekenbare kosten op het onderwerp afvalinzameling en verwerking.

Jaarlijkse inrekening van Consumenten Prijsindexcijfer (CPI) en ingroei-model dienstverleningsovereenkomst

Het DVO-tarief van de dienstverleningsovereenkomst stijgt jaarlijks mee met de Consumenten Prijs- indexcijfer en loonkostencompensatie. Voor kalenderjaar 2023 wordt vermoedelijk een CPI van 3,3% ingerekend voor wat betreft de verwerkingskosten en 3,3% voor wat betreft de algemene kosten en de inzamelkosten. Hiernaast is bij aangaan van de dienstverleningsovereenkomst in 2017 een ingroeieregeling afgesproken voor de stijgende kosten van inzameling op glas en textiel, beheer en onderhoud inzamelmiddelen en collectieve kosten HVC voor de jaren 2017 t/m 2026, omgerekend 3% voor 2023. Daarnaast verwachten we hogere inkomsten op de afvalstromen.

Door bovenstaande componenten stijgt het tarief voor 2023 met 5%.

Afvalstoffenheffing	2022	2023
1 persoon	307,-	322,-
2 personen	361,-	379,-
3 personen	361,-	379,-
≥ 4 personen	372,-	410,-
extra container	196,-	206,-

De totale opbrengst van de afvalstoffenheffing is geraamd op € 7.500.000,-.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt door ons geïnd als retributie die wordt geheven wanneer een bouwwerk is aangesloten op riolering. Dit is volgens de definitie van de Leidraad Riolering. Percelen die niet zijn aangesloten op de riolering zijn niet heffing plichtig.

Voor 2023 bedragen de tarieven:

- tot en met 99.750 m3 waterverbruik een tarief van € 205,- per eenheid van 350 m3 gebruik, waarbij een gedeelte van 350 m3 naar boven word afgerond;
- vanaf 99.751 m3 een tarief van € 205,- per eenheid van 750 m3 gebruik, waarbij een gedeelte van 750 m3 naar boven wordt afgerond.

In december 2017 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vastgesteld. Bij het monitoren van de investeringen is gebleken dat de aankomende jaren grote investeringen in het rioolstelsel staan gepland. Naast investeringen conform het GRP wordt een aantal grote riool vervangingen versneld uitgevoerd. Vanwege deze investeringen is het noodzakelijk om het tarief te verhogen naar € 205,-. Het overschot de komende jaren wordt gestort in de reserve riolering. Toekomstige investeringen in het riool worden gedekt vanuit deze reserve riolering. Deze stijging is conform het vastgestelde GRP 2018-2022. Wij zijn bezig met het opstellen van een nieuw GRP voor de periode 2023-2026. Gezien de prijsontwikkelingen van de afgelopen periode kunnen hier wijzigingen uit voortkomen. Wij leggen het GRP 2023-2026 in de raad van december aan u voor, met een eventuele eerste begrotingswijziging. In deze zelfde raad wordt het definitieve tarief vastgesteld in de belastingverordening.

In de primitieve begroting is aan inkomsten uit de rioolheffing een bedrag van € 5.395.000 geraamd.

Toeristenbelasting

Het tarief per persoon per nacht bedraagt € 1,75. Hiervan is € 0,04 bestemd voor de Ondernemers Federatie Schagen voor het aanmoedigen van innovatie in het toerisme. De inkomsten uit de toeristenbelasting zijn voornamelijk geschat op € 2.256.000.

Alleen voor kampeerplaatsen die toeristen voor een lange periode achtereen tot hun beschikking hebben, gelden forfaitaire tarieven. Bij campings met jaarplaatsen, seizoenplaatsen of maandarrangementen is namelijk een registratie per nacht niet uitvoerbaar. Daarom zijn de volgende forfaitaire tarieven voor 2023 opgenomen:

Vaste jaarplaats	2,3 personen x 53,7 nachten x € 1,75	€ 216,14
Vaste seizoenplaats	2,4 personen x 53,6 nachten x € 1,75	€ 225,12
Seizoenplaats	2,4 personen x 52,9 nachten x € 1,75	€ 222,18
Voorseizoenarrangement	2,2 personen x 30 nachten x € 1,75	€ 115,50
Verlengd voorseizoenarrangement	2,3 personen x 39 nachten x € 1,75	€ 156,98
naseizoenarrangement	2,2 personen x 18 nachten x € 1,75	€ 69,30
maandarrangement	2,1 personen x 12 nachten x € 1,75	€ 44,10

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven wanneer natuurlijke personen meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden, zonder dat zij in de gemeente hun hoofdverblijf hebben.

In onze gemeente zijn ongeveer 3.650 personen belastingplichtig voor de forensenbelasting. De totale opbrengst van de forensenbelasting is geschat op € 2.072.000.

De forensenbelasting kent twee tarieven. Een tarief voor stacaravans en een tarief voor (recreatie)woningen.

Het tarief voor stacaravans bedraagt in 2023 € 325,30.

Het tarief voor (recreatie)woningen bedraagt in 2023 € 761,85.

Grafrechten

Grafrechten heffen we op basis van de Verordening op de heffing en invordering van grafrechten. In 2021 is de Beheersverordening gemeentelijke gedenkparken gemeente Schagen 2022 vastgesteld. Naar aanleiding van deze Beheersverordening hebben we de tarieven in de verordening grafrechten onderzocht en bijgesteld.

Voor het begraven of bijzetten van stoffelijke overschotten worden aanslagen grafrechten opgelegd. Dit gaat om het gebruik van de begraafplaats en om het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met het begraven en het bijzetten. De inkomsten voor 2023 worden geraamd op € 288.000,-.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven op voorwerpen op, onder of boven voor de publieke dienst bestemde gemeentegrond. De inkomsten voor 2023 worden geschat op € 135.000.

Leges

Leges heffen we voor diensten die we als gemeente hebben geleverd. In de tarieventabel, die bij de verordening hoort, worden de bedragen genoemd die we voor diverse verleende diensten heffen. Voor een aantal diensten worden de tarieven door het rijk voorgeschreven. Bijvoorbeeld bij reisdocumenten.

Bij het vaststellen van de tarieven gaan we er van uit dat deze 100% kostendekkend zijn.

De tarieventabel leges is onderverdeeld in drie titels en is ingericht volgens de modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten:

- Titel 1 Algemene dienstverlening bijvoorbeeld: burgerlijke stand, reisdocumenten, winkeltijden et cetera;
- titel 2 Dienstverlening die valt onder de fysieke leefomgeving of omgevingsvergunning, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- titel 3 Dienstverlening die valt onder de Europese Dienstenrichtlijn: horeca, evenementen en dergelijke.

Voor titel 1 en 2 mogen de opbrengsten van alle diensten binnen een titel niet hoger zijn dan de uitgaven. Binnen een titel mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, zolang deze gecompenseerd wordt door een lagere kostendekking. Voor titel 3 geldt de kostendekking per dienst.

De totale opbrengst aan leges is geschat op € 1.798.189, zoals te zien is in onderstaand overzicht:

Totaal opbrengsten

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kosten-dekking
Kostendekking Titel 1	€ 411.917	€ 162.436	€ 574.353	€ 482.155	83,95%
Kostendekking Titel 2	€ 864.127	€ 560.066	€ 1.424.193	€ 1.312.079	92,13%
Kostendekking Titel 3	€ 2.440	€ 1.872	€ 4.312	€ 3.955	91,72%
Kostendekking totale tarientabel	€ 1.278.484	€ 724.374	€ 2.002.858	€ 1.798.189	89,78%

Titel 1 algemene dienstverlening

Bij titel 1 is weinig ruimte om de tarieven te verhogen. De opbrengsten komen voornamelijk door paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn op dit moment gelijk aan het maximale bedrag.

Titel 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	1	Burgerlijke stand	€ 32.772	€ 15.684	€ 48.456	€ 35.641	73,55%
paragraaf	2	Reisdocumenten	€ 153.167	€ 41.561	€ 194.728	€ 167.711	86,13%
paragraaf	3	Rijbewijzen	€ 154.867	€ 86.445	€ 241.312	€ 212.160	87,92%
paragraaf	4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	€ 4.381	€ 3.458	€ 7.839	€ 4.743	60,51%
paragraaf	5	Verstrekingen uit het Kiezersregister	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	6	Verstrekingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens n.v.t	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	7	Bestuursstukken n.v.t.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	8	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	9	Overige publiekszaken	€ 51.898	€ 8.902	€ 60.800	€ 51.722	85,07%
paragraaf	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	11	Huisvestingswet n.v.t.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	12	Leegstandswet	€ 721	€ 570	€ 1.291	€ 1.198	92,80%
paragraaf	13	Gemeentegarantie n.v.t.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	14	Marktstandplaatsen weekmarkten e.d.) (voor	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	15	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	16	Kansspelen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	17	Telecommunicatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	18	Verkeer en vervoer	€ 14.111	€ 5.816	€ 19.927	€ 8.980	45,06%
paragraaf	19	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 1			€ 411.917	€ 162.436	€ 574.353	€ 482.155	83,95%

Titel 2 dienstverlening die valt onder fysieke leefomgeving of omgevingsvergunning

De kostendekking van titel 2 is onder de 100% kostendekking. Hoewel er getoetst wordt op de gehele verordening wordt u geadviseerd om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt met betrekking tot kruis subsidiëring. Dit kan als gevolg leiden tot een toename in bezwaar en beroepsprocedures.

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kosten-dekking
paragraaf	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	€ 72.990	€ 47.306	€ 120.296	€ 87.330	72,60%
paragraaf	3	Omgevingsvergunning	€ 761.456	€ 493.523	€ 1.254.979	€ 1.176.691	93,76%
paragraaf	4	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	5	Teruggaaf	€ 397	€ 258	€ 655	€ 630	96,18%
paragraaf	6	Intrekking omgevingsvergunning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 251	€ 163	€ 414	€ 315	76,09%
paragraaf	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 29.033	€ 18.816	€ 47.849	€ 47.113	98,46%
paragraaf	9	Gedooogbeschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			€ 864.127	€ 560.066	€ 1.424.193	€ 1.312.079	92,13%

Titel 3 Dienstverlening die valt onder de Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 is een klein onderdeel van de legesverordening. Hij bestaat voor een groot deel uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis ervan is dit bij veel gemeenten niet kostendekkend.

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kosten-dekking
paragraaf	1	Horeca	€ 1.685	€ 1.291	€ 2.976	€ 2.937	98,69%
paragraaf	2	Organiseren markten en overige APV beschikking	€ 172	€ 133	€ 305	€ 219	71,80%
paragraaf	3	Prostitutiebedrijven	€ 53	€ 41	€ 94	€ 73	77,66%
paragraaf	4	Splitsingsvergunning woonruimte n.v.t.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	5	Leefmilieuverordening n.v.t	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	6	Brandveiligingsverordening	€ 530	€ 407	€ 937	€ 726	77,48%
paragraaf	7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 3			€ 2.440	€ 1.872	€ 4.312	€ 3.955	91,72%

Overige gemeentelijke belastingen en heffingen

Naast de genoemde verordeningen is er nog een aantal met een relatief lage belastingopbrengst. Deze verordeningen hebben betrekking op marktgelden, staangelden, campergelden, havengelden en liggelden.

Kwijtschelding

Wij bieden aan inwoners met een minimum inkomen de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen. Er wordt in principe alleen nog kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De onroerendezaakbelasting voor gebruikers van woningen is afgeschaft. Kwijtschelding voor de onroerendezaakbelastingen voor eigenaren is alleen mogelijk op de voorwaarde dat er geen overwaarde op de woning zit.

De norm voor het verlenen van kwijtschelding is gesteld op 100% van de bijstandsnorm. Dit is het maximale dat is toegestaan.

Inwoners die in aanmerking komen voor kwijtschelding hoeven niet ieder jaar opnieuw kwijtschelding aan te vragen. Is er in 2022 kwijtschelding verleend? Dan toetsen we automatisch voor belastingjaar 2023 of de inwoner weer in aanmerking komt voor kwijtschelding. De inwoner krijgt automatisch kwijtschelding wanneer deze toets positief is. Gemiddeld 65% van de kwijtscheldingen wordt op deze manier verleend.

Overzicht tarieven lokale heffingen

In onderstaande tabel zijn de tarieven voor 2023 van de belangrijkste gemeentelijke belastingen opgenomen.

Belastingtarieven per 1 januari 2023	
OZB:	
Eigenaar woning	n.n.b.
Eigenaar niet-woning	n.n.b.
Gebruiker niet-woning	n.n.b.
Rioolheffing:	
t/m 99.750 m3 bedraagt het tarief per 350 m3	€ 205,00
vanaf 99.751 m3 bedraagt het tarief per 750 m3	€ 205,00
Afvalstoffenheffing:	
Eenpersoons huishouden	€ 322,00
Twee- en driepersoons huishouden	€ 379,00
Vier- en meerpersoons huishouden	€ 410,00
Extra container	€ 206,00

Overzicht geraamde baten en kwijtschelding

Soort heffing	bedragen * in €	Baten	Kwijtschelding
Onroerendezaakbelastingen (eigenaar/gebruiker)		11.992.000	0
Afvalstoffenheffing/reinigingsheffing		7.500.000	189.000
Rioolheffing		5.395.000	108.000
Toeristenbelasting		2.256.000	niet mogelijk
Forensenbelasting		2.072.000	niet mogelijk
Leges		2.061.000	niet mogelijk
Precariorechten		135.000	niet mogelijk

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen betreft de mogelijkheid van de gemeente om financiële risico's op te vangen. Zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. In deze paragraaf staat beschreven met welke risico's wij te maken hebben. Ook worden de berekening en de analyse van het weerstandsvermogen beschreven. Net als de weerstandscapaciteit en de verplichte kengetallen.

Trends en ontwikkelingen

Om ons weerstandsvermogen te bepalen, is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de financiële risico's die wij lopen. Ook toekomstige financiële risico's. Het is niet mogelijk de toekomst te voorspellen. Daarom maken we een inschatting op basis van trends en ontwikkelingen waar we als gemeente mee te maken hebben. Hierna volgt een toelichting op een aantal belangrijke risico's waar we nu en in de nabije toekomst mee te maken hebben. We hebben de risico's ingedeeld naar strategische, interne en externe risico's.

Strategische risico's

Wonen en ruimtelijke ordening

In Nederland is sprake van een grote krapte op de woningmarkt. Er komen steeds meer éénpersoonshuishoudens en tweepersoonshuishoudens bij. Ook blijven ouderen langer thuis wonen. Bovendien nemen de huizenprijzen alleen maar toe. Hierdoor is het voor starters lastig om op de woningmarkt te komen. Daarnaast hebben we te maken met een toestroom van vluchtelingen en statushouders die ook een beroep doen op het beperkte aantal woningen.

In het coalitieakkoord staan grote ambities opgenomen om de woningnood in onze gemeente op te lossen. Creativiteit speelt hierbij een grote rol. Door creatief te zijn, kunnen soms oplossingen worden bedacht die grenzen aan wat mag of wat gangbaar is. Dit vormt daarom een strategisch risico.

Duurzaamheid

Eind 2019 hebben de Nederlandse gemeenten ingestemd met het Klimaatakkoord. Hiermee laten zij zien dat zij zich inzetten om de CO2 in Nederland te reduceren. Het bereiken van de klimaatdoelstellingen vraagt de komende jaren grote investeringen. Als gevolg van de stijgende energieprijzen hebben inwoners nu de behoefte om hun energielasten te verminderen. Energiearmoede wordt een steeds groter probleem. In het coalitieakkoord staat beschreven dat we in onze gemeente op grote schaal woningen willen isoleren. Daarnaast is de ambitie dat we nieuwe woningen toekomstbestendig maken.

Betaalbaarheid van deze benodigde investeringen vormt een strategisch risico voor dit onderwerp.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein zien we dat vooral de kosten voor voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning, oftewel Wmo, de laatste jaren flink oplopen. Sinds de invoering van het abonnementstarief hebben we meer aanvragen gehad. Ook neemt het aantal voorzieningen dat we verstrekken toe. Deze ontwikkelingen worden landelijk ook gezien. De komende periode wordt een wetswijziging van de Wmo voorbereid, waarin een inkomensafhankelijke eigen bijdrage gevraagd wordt voor huishoudelijke hulp. Dit zal niet eerder ingevoerd worden dan 2025.

In het coalitieakkoord staat opgenomen dat we een inkomensafhankelijke bijdrage voor WMO-voorzieningen willen invoeren. Het is een strategisch risico om vooruit te lopen op landelijke ontwikkelingen.

Interne risico's

Grip op open einde regelingen sociaal domein

Als gemeente hebben we te maken met diverse zogenaamde 'open einde regelingen'. Vanuit onder andere de Jeugdwet, Wmo en de Participatiewet is de gemeente verplicht de geleverde zorg te betalen. De gemeente ontvangt vanuit het rijk wel een bijdrage. Vanwege de open einde regeling loopt de gemeente het risico dat de bijdrage niet toereikend is. De constructie van een open einde regeling betreft een extern risico waar we als gemeente geen invloed op hebben.

Bij ons als organisatie ligt de uitdaging om grip te krijgen op deze zorgkosten. Zodat niet alleen betere zorg wordt geleverd, maar ook zodat de kosten lager worden. Doordat we inzicht krijgen in dure praktijkgevallen, kosten per voorziening en bijvoorbeeld kosten per aanbieder zijn we in staat beter te sturen. Grip krijgen op de zorgkosten is iets wat wij zelf in de hand hebben. Dit betreft daarom een intern risico.

Op orde krijgen van gemeentelijke organisatie

Een belangrijke ontwikkeling, die sinds 2021 is ingezet, is het op orde krijgen van onze gemeentelijke organisatie. Dit is nodig om de wettelijke taken en de ambities van de gemeenteraad uit te voeren.

Het op orde krijgen van de gemeentelijke organisatie gaat niet alleen over het aannemen van de juiste mensen op de juiste posities. Het gaat ook over het op orde krijgen van processen. Daarnaast heeft het betrekking op het verbeteren van het niveau aan kennis en kwaliteit. Ten slotte gaat het om het helder hebben van taken en rollen. In 2022 hebben we de nodige stappen gezet om de juiste mensen aan te nemen.

Naast personeel is het belangrijk om de processen op orde te hebben. Net als de informatie die nodig is om een organisatie te sturen. Dit zorgt ervoor dat we eerder inzicht hebben in risico's. Hierdoor kunnen besluiten beter overwogen gemaakt worden. Vanaf 2023 komt onze focus meer te liggen op het op orde krijgen van de interne processen en het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening.

Externe risico's

Herijking gemeentefonds

Gemeenten krijgen vanuit het rijk een bijdrage uit het gemeentefonds. Dit is voor gemeenten de grootste bron van inkomsten. Het gemeentefonds kent verschillende uitkeringen waarvan de algemene uitkering het grootste gedeelte is. De hoogte van de algemene uitkering is afhankelijk van verschillende maatstaven. Zoals het inwoneraantal. Ook de economische ontwikkeling in Nederland en het politieke beleid van de Nederlandse overheid hebben invloed op de hoogte van de algemene uitkering.

Inmiddels is bekend dat de opschalingskorting tot en met 2025 bevroren blijft. Alleen zal vanaf 2026 de opschalingskorting in zijn geheel in mindering op de algemene uitkering worden gebracht. Dit gebeurt zonder ingroeipad. Ook het accres voor de jaarschijf 2026 is naar beneden bijgesteld. Daardoor daalt de algemene uitkering voor ons vanaf dat jaar aanzienlijk.

Ontwikkelingen prijspeil

De prijsontwikkeling in Nederland was in eerdere jaren heel stabiel. De prijsindexcijfers vanaf maart 2022 laten enorm afwijkende percentages zien. Dit is een ontwikkeling waar wij als gemeente geen invloed op hebben. We ondervinden er wel de gevolgen van.

Prijsstijgingen worden doorgevoerd in diensten die wij van externe partijen afnemen. Dit gebeurt ook in projecten in het openbaar gebied en andere goederen die wij afnemen.

Gemeenten worden via de algemene uitkering door het rijk gecompenseerd voor inflatie. Gezien de hoge inflatie in 2022 is het op dit moment nog onzeker of het rijk ons volledig zal compenseren.

Inwoners en ondernemers zullen de landelijke prijsontwikkelingen ook terugzien in de diensten die zij van ons afnemen. In deze begroting verhogen we de gemeentelijke inkomsten met de Consumentenprijsindex van september 2022.

Beleid weerstandsvermogen, weerstandscapaciteit en risico's

In de nota Vermogensbeheer staat opgenomen dat wij voor ons weerstandsvermogen streven naar een ratio van 1,5. Dit is vastgesteld in december 2019. Aan de ratio weerstandsvermogen wordt de volgende betekenis gegeven:

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
2,0 < ratio	Uitstekend
1,5 < ratio < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < ratio < 1,5	Voldoende
0,8 < ratio < 1,0	Onvoldoende
Ratio < 0,8	Slecht

Inschatting risico's

Wanneer een risico wordt onderkend, wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet en de impact die het heeft. Wij hanteren hiervoor de volgende normen.

Kans:

Staffel	Kans
Hoog	75%
Midden	50%
Laag	25%
Extra laag	10%
Garantievermogen	1%

Voor de inschatting van de garantstellingen wordt een afwijkend percentage van 1% gebruikt.

Financiële impact:

≥ € 1.000.000	4
> € 500.000 ≤ € 1.000.000	3
> € 250.000 ≤ € 500.000	2
> € 0 ≤ € 250.000	1

Incidenteel weerstandsvermogen

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit die reserves waar nog geen verplichting op rust. Of waarvan de besteding nog kan worden gewijzigd. Dit betreft in ons geval de Algemene

reserve en de post 'Onvoorzien'. Daarnaast wordt rekening gehouden met stille reserves. In de begroting 2023 wordt rekening gehouden met de stille reserve die aanwezig is op gronden en gebouwen waarover de gemeente beschikt. De stille reserve waarmee gerekend wordt is per september 2022 € 4,5 miljoen.

Incidenteel weerstandsvermogen	€
Algemene reserve	1.870.000
Stille reserve	4.500.000
Onvoorzien	18.344
Totaal	6.388.344

Structureel weerstandsvermogen

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de onbenutte belastingcapaciteit. Voor de onbenutte ozb-capaciteit gaan wij uit van het verschil tussen het artikel-12-norm-tarief en het laatst vastgestelde tarief.

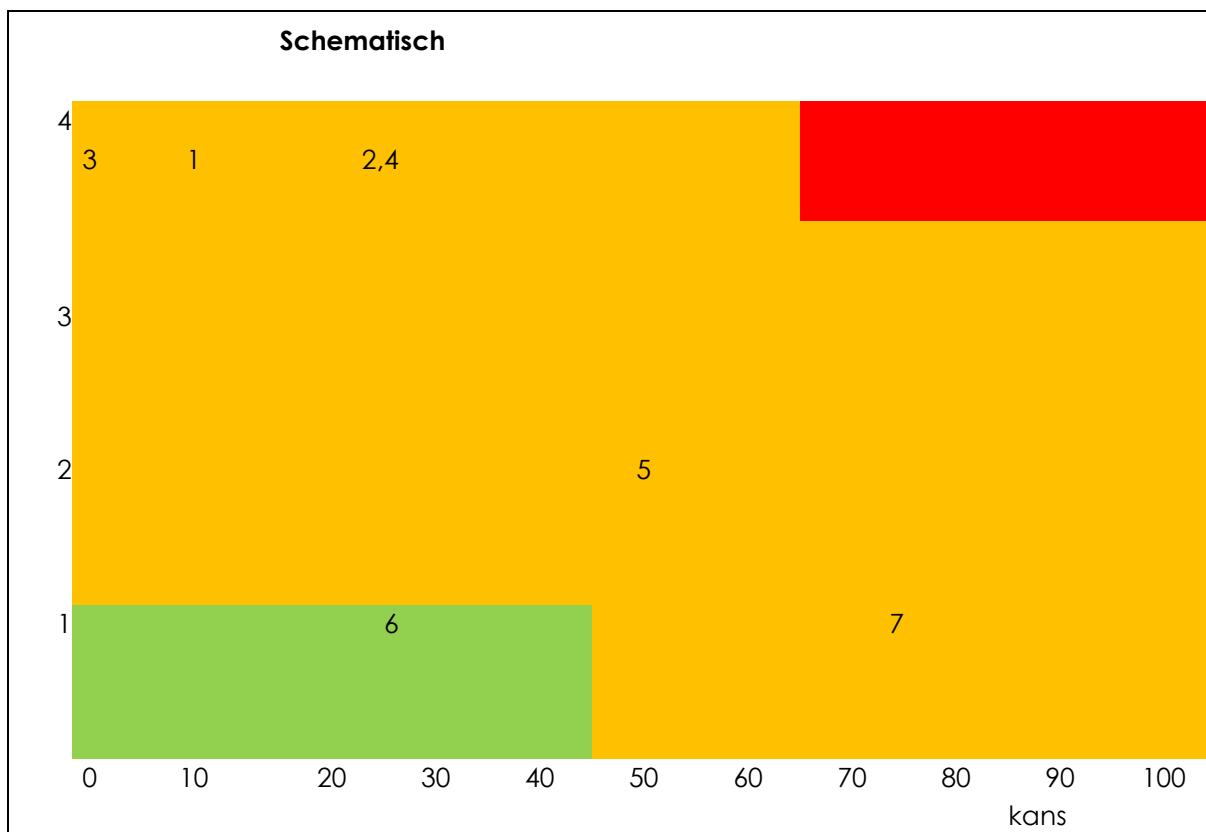
	norm	tarief 2022	verschil
ozb woningen	0,1809	0,1130	0,0679
ozb niet woningen	0,1809	0,2339	-0,0530
ozb g niet woningen	0,1809	0,1610	0,0199

* tarief 2023 nog niet bekend bij opstellen deze tabel, daarom tarief 2022 gebruikt

Wanneer wij in 2023 het artikel-12-norm-tarief heffen dan zou dit een extra opbrengst opleveren van € 3,3 miljoen. Hierbij is al rekening gehouden met een stijging van de ozb-tarieven met het inflatiecijfer van 9%.

Structureel weerstandsvermogen	€
Onbenutte belastingcapaciteit	3.300.000
Totaal	3.300.000

Risico omschrijving	Strategisch /		Kans (%)	Impact (€)	Risico €
	Structureel / Incidenteel	Extern / Intern			
1 Lening aan derden	S	E	10%	14.931.000	1.493.100
2 Herijking gemeentefonds	S	E	25%	4.237.667	1.059.417
3 Garantstellingen	S	E	1%	105.118.000	1.051.180
4 Calamiteiten / ramp	I	E	25%	4.000.000	1.000.000
5 Open einde regelingen	S	S	50%	600.000	300.000
6 Onderhoud kapitaalgoederen	S	I	25%	500.000	125.000
7 Parkeerfonds	S	I	75%	150.000	112.500
Overige risico's					216.303
					<u>5.357.500</u>

Ratio weerstandsvermogen

Op basis van de beschikbare en de benodigde incidentele weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen worden bepaald. De financiële risico's, afgezet tegen de beschikbare incidentele capaciteit, geeft een ratio dat het weerstandsvermogen wordt genoemd (streefwaarde is 1,5).

Naar verwachting bedraagt de algemene reserve ultimo 2022 € 870.000. Door de bij de kadernota voorgenomen bedrag van € 1.000.000 aan de algemene reserve toe te voegen, stijgt de algemene reserve naar € 1.870.000. De weerstandsratio komt dan uit op 1,19. Dit is lager dan de streefwaarde van 1,5.

In 2024 en 2025 zullen we ook stortingen doen aan de algemene reserve, bestaande uit een vast bedrag van € 1.000.000 per jaar en het positieve exploitatiesaldo. Dit om de algemene reserve aan te vullen tot het gewenste niveau van € 8.000.000. Bij gelijkblijvende risico's zal de weerstandsratio in 2024 ontwikkelen naar 1,75 en in 2025 naar 2,33.

Kengetallen	Rekening	Begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Netto schuldquote	25,9%	72,6%	43,3%	46,1%	45,8%	46,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	25,6%	70,4%	41,9%	45,3%	45,1%	45,3%
De Solvabiliteitsratio	43,4%	33,9%	38,7%	37,0%	36,7%	36,0%
Structurele exploitatieruimte	3,8%	0,03%	-2,26%	-2,96%	-2,53%	-2,64%
Kengetal grondexploitatie	3,8%	2,2%	2,1%	1,4%	1,1%	0,6%
Belastingcapaciteit	108%	116%	116%	116%	116%	116%

Met ingang van het begrotingsjaar 2022 wordt bij de opstelling van de prognose balans rekening gehouden met een vertraging op de investeringen. Deze vertraging werkt door in de berekening van de netto schuldquote. Hierdoor is er een groot verschil tussen de schuldquote van 2021 en 2022 e.v. Hieronder wordt een toelichting gegeven op de gegevens van bovenstaande tabel.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een percentage tot 100% is als voldoende aan te merken. Het percentage voor 2022 ligt beduidend lager en is hiermee ruim voldoende. In de Nota vermogensbeleid Schagen is aangegeven dat de netto schuldquote voor ons 70% mag bedragen.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Een percentage van rond de 50% is voldoende. Het percentage waar wij op uitkomen is lager. Dit is niet erg. Zolang de exploitatie sluitend is en er budget is om de rente en aflossingen op vreemd vermogen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. Ook geeft het aan of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Een structureel ratio rond de 0,% geeft een acceptabel risico. Dit is afhankelijk van de Algemene uitkering en belasting capaciteit. Door de gepresenteerde negatieve saldi komen wij onder nul uit.

Kengetal grondexploitatie

Het financiële kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Oftewel de boekwaarde. Een norm bepalen voor dit kengetal is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel m2-bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing. Hierbij kijken we naar hoeveel woningen of m2-bedrijventerrein zijn gepland, het type en op welke plek. Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachte vraag zal zijn. Dit vraagt meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog terugverdiend te worden. Om vorengenoemde redenen is geen norm verbonden aan het kengetal grondexploitatie.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in een gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage van 100% wil zeggen dat we op het landelijk gemiddelde zitten. Onze belastingdruk is dus hoger dan het landelijk gemiddelde. In de tabel voor het jaar 2021 e.v. is uitgegaan van de tabel opgenomen op onze website 'Schagen in cijfers'. Deze presenteert cijfers met als basisjaar 2019.

Paragraaf kapitaalgoederen

Algemeen

In de openbare ruimte verstaan wij onder kapitaalgoederen wegen, wandelpaden, fietspaden, civiele kunstwerken, groen, bomen, speelvoorzieningen, riolering, oppervlaktewater, straatmeubilair, verlichting en strand. De kwaliteit van de kapitaalgoederen is van directe invloed op de veiligheid van de gebruikers en op de leefbaarheid, beleving, aanzien en de uitstraling van onze gemeente.

Het in stand houden van de kapitaalgoederen verdelen wij onder in:

1. Onderhoud, oftewel het op niveau houden voor dagelijks gebruik.
2. Beheer, oftewel het op niveau houden zodat de te verwachten levensduur wordt gehaald.
3. Vervanging, indien de huidige kwaliteit of situatie niet meer voldoet.

In april 2019 zijn voor alle kapitaalgoederen meerjarige onderhoudsplannen opgesteld en gepresenteerd. Deze plannen zijn gebaseerd op degelijke volumebepalingen en kwaliteitsbeoordelingen. Uit de theoretisch bepaalde opgave bleek dat gemiddeld per jaar €12.500.000 nodig is om de kapitaalgoederen in veilige staat en op het juiste onderhoudsniveau te houden. Dit is op basis van het vastgestelde beleid.

Afdeling Openbaar gebied zag enkele jaren geleden een bezuinigingspotentieel van € 1.000.000 in de vorm van procesoptimalisatie en de toenmalige marktsituatie. Als we dat meerekenen, komt het benodigde jaarbedrag uit op € 11.500.000. Volgens het raadsbesluit 'Basis op Orde' van 5 november 2019 wordt per 2020 jaarlijks met € 450.000 cumulatief versneld ingegroeid naar het gewenste en noodzakelijke jaarlijkse budget van € 11.500.000. Dit is op basis van areaal 2019.

Jaar	Ingroei 450.000 euro/jaar
2023	9.600.000
2024	10.050.000
2025	10.500.000
2026	10.950.000
2027	11.400.000
2028	11.500.000

Sinds 2019 is er sprake geweest van areaaluitbreiding in het openbaar gebied. Door nieuwe aanleg of door andere veranderingen groeit het areaal dat door ons in stand gehouden moet worden. De onderhoudskosten groeien daardoor ook. Daarnaast is er sinds 2019 sprake van een aanzienlijke geldontwaarding.

We hebben de ambitie om de ingroei te versnellen. Zodat in 2026 de benodigde en beschikbare middelen in evenwicht zijn. In de kadernota 2024 duiden we wat de financiële effecten zijn van de versnelde ingroei. Over de effecten van de areaaluitbreiding en de opgetreden inflatie hebben we u in een raadsmemo ingelicht.

De disciplines afval, begraafplaatsen en riolering hebben aparte financiële stromen. Voor afval en riolering worden de kosten bepaald op basis van kostendekking en de te behalen beleidsdoelen.

Investerings in het openbaar gebied moeten geactiveerd worden op grond van het actuele Besluit begroting en verantwoording, oftewel BBV. Dit betekent dat zij zichtbaar zijn op de balans. Dit staat haaks op ons uitgangspunt van zuiver begroten. Investerings in het openbaar gebied zijn niet verhandelbaar en vormen dus geen vermogen van de gemeente. In overeenstemming met het BBV gaan we met de investeringen in het openbaar gebied als volgt om. De investering wordt geactiveerd en afgeschreven over de periode van de verwachte levensduur. Tegelijkertijd wordt een reserve gevormd van gelijke omvang. Hiermee worden gedurende de levensduur de afschrijvingslasten gedekt. Hierdoor schuiven we de lasten niet door naar de toekomst. Zo voorkomen wij ook dat op termijn een belangrijk deel van het budget op gaat aan rentelasten.

Wegen, verkeer & vervoer

Kapitaalgoed	Areaal	Eenheid
Wegen	3,8	milj.m2
Straatmeubilair	15.000	stuks
Verkeersmeubilair	8.600	stuks

De aanwezige verharding bestaat voor circa 51,5% uit asfaltverharding en voor circa 48,5% uit elementenverharding.

De keuze 'sober en doelmatig' van het Integraal beleidsplan Openbaar Gebied betekent dat wij de wegen grotendeels op CROW C-niveau in stand houden. Voor de toeristische centra van Schagen, Callantsoog, Petten, Burgerbrug en Sint Maartenszee doen wij dit op een iets hoger CROW B-niveau. Op dit moment zitten de wegen gemiddeld nog op B-niveau.

Laadpalen

Er komen steeds meer en ook beter betaalbare volledig elektrische auto's op de markt. Rond 2025 verwachten de belangrijkste fabrikanten al hun modellen ook als volledig elektrisch te kunnen leveren. Het aantal voertuigen met geheel of gedeeltelijke elektrische aandrijving neemt steeds toe. Inwoners die niet op eigen terrein kunnen parkeren, kunnen een laadpaal bij ons aanvragen. Sinds oktober 2016 zijn wij aangesloten bij MRA Elektrisch. MRA Elektrisch regelt vervolgens de aanleg en exploitatie van deze openbare laadpalen door een exploitant. Hiermee stellen wij iedereen die dat wil en kan in staat om elektrisch te rijden. De elektrische energie is 100% groen.

Openbare verlichting, nutsvoorzieningen & afvalinzameling

Kapitaalgoed	Areaal	Eenheid
Openbare verlichting	12.600	stuks
Elektrische installaties	50	stuks
Afvalinzameling	20.800	huishoudens

Openbare verlichting

Goede openbare verlichting geeft sfeer en een gevoel van sociale veiligheid. Bovendien vergroot het de verkeersveiligheid. Het is daarom van belang dat wij de openbare verlichting goed op orde hebben. De meeste lichtmasten staan binnen de bebouwde kom. Ze worden gevoed via ongeveer 200 kilometer kabel en 175 voedingspunten.

Met uitzondering van een recent overgenomen areaal langs voormalige hoogheemraadschapswegen hebben we moderne energiezuinige verlichtingsarmaturen met een laag energieverbruik. De energiekosten kunnen wisselen. Sinds een jaar hebben we net als iedereen te maken met stijgende energiekosten vanwege sterk gestegen markttarieven.

Energie

We betrekken energie van onze partner HVC via een investingsconstructie. Het gaat om elektriciteit en gas. Dit is 100% groene energie. Hiermee hebben we een betrouwbare partner met de juiste focus op verduurzamen. We krijgen net als iedereen te maken met stijgende energiekosten. De afgelopen jaren waren belastingen de belangrijkste oorzaak. Nu zijn het de markttarieven die een sterk stijgende lijn laten zien.

Afvalinzameling

Binnen de gemeente zijn er 3 afvalstromen te onderscheiden namelijk:

1. Bedrijfsmatig afval, oftewel inzameling door private afvalbedrijven.
2. Huishoudelijk afval, oftewel inzameling in opdracht van ons via HVC.
3. Zwerfafval, oftewel inzameling door Pro en onze buitendienst.

Onze onderhoudsdienst en werkvoorzieningsschap PRO zamelen het zwerfafval in. Zoals bij afvalbakken op straat, strand, recreatiegebieden, winkelgebieden en de grote afvalboeien op de strandopgangen aan de kust.

Huishoudelijk afval wordt door HVC ingezameld. HVC is volgens de dienstverleningsovereenkomst verantwoordelijk voor het gehele pakket van afvalinzameling. Dit omvat het onderhoud en beheer van alle inzamelmiddelen, afvalverwerking en vermarkting. Hierbij is meer focus gekomen op hergebruik en de circulaire economie. Afval is inmiddels geen afval meer, maar een waardevolle grondstof. Het invoeren van de nieuwe afvalinzameling via ondergrondse restafvalcontainers loopt de komende jaren door. Het vastgestelde Afval- en recycleplan is leidend voor welke verdere maatregelen wij en HVC gaan implementeren, om de mate van restafval te verminderen en het hergebruik te bevorderen.

Ontwikkeling afvalstoffenheffing

De kosten van de inzameling van huishoudelijk afval, zwerfafval en overige straatreiniging worden jaarlijks verrekend in de afvalstoffenheffing. Met overige straatreiniging bedoelen we bijvoorbeeld met de veegmachine. De afvalstoffenheffing wordt voor 75% bepaald door het DVO-tarief van HVC en voor 25% door eigen toerekenbare kosten voor afvalinzameling en verwerking.

Meer huishoudelijk afval door corona

Sinds het uitbreken van covid-19 is er meer huishoudelijk afval. Het is minder dan tijdens de eerste maanden van de coronacrisis. Toch lijkt er een beperkt blijvend effect van meer huishoudelijk afval.

Groen, speelvoorzieningen & sportvelden

Kapitaalgoed	Areaal	Eenheid
Bomen	35.400	stuks
Openbaar groen	4,3	milj.m2
Speelvoorzieningen	900	stuks
Begraafplaatsen	10	stuks

Groen

Openbaar groen draagt bij aan ons welzijn. We voelen ons prettiger in een groene omgeving. Groen is een belangrijk middel voor klimaatadaptatie. Met klimaatadaptatie bedoelen we dat we ons voorbereiden op de risico's van het veranderende klimaat en hierop de omgeving aanpassen. Groen houdt water langer vast. Daardoor raakt het riool niet overbelast bij stortbuien. De koelende werking van bomen, struiken en planten door verdamping via bladeren, schaduwwerking en het absorberen van warmte is zeer waardevol.

We proberen het groen op het niveau te houden zoals vastgelegd in het Integraal beleidsplan Openbaar Gebied en dat passend is voor de omgeving. Het budget hiervoor is op dit moment niet toereikend. Dit vraagt keuzes in het opknappen van onze groenvakken. Ons bomenbeleid geeft richting aan hoe we met bomen omgaan en wat we belangrijk vinden. Daarnaast zorgt ons bomenbeleid voor het verminderen van regels en van administratieve lasten.

Binnen ons programma 'Schagen groeit door' wordt met verschillende projecten inhoud gegeven aan onze ambitie om bomen te planten. Met een groenimpuls stimuleert het programma doelen op het gebied van economie, leefbaarheid, landschap, duurzaamheid en ecologie. We willen de visie op natuur en landschap verder inhoud geven.

Bestaande bomen controleren we in verband met de wettelijke zorgplicht op vaste momenten op veiligheid en eventuele gebreken. De resultaten van deze inspecties geeft ons inzicht in de nodige uit te voeren maatregelen om bomen duurzaam in stand te houden.

Speelvoorzieningen en sportvelden

Speelvoorzieningen en sportvoorzieningen vergroten de leefbaarheid binnen onze gemeente. Ze hebben een directe positieve invloed op het welbevinden en de gezondheid van onze inwoners. Er zijn ongeveer 27 sportclubs en verenigingen binnen onze gemeente die gebruik maken van diverse sportvelden. Denk aan gras, kunstgras, kunststof en asfalt. Dit zijn clubs gericht op de sporten voetbal, handbal, atletiek, rugby, schaatsen, honkbal en hockey.

De speeltoestellen controleren we jaarlijks 4 keer op veiligheid, in verband met de wettelijke aansprakelijkheid voor de gemeente. We liggen op schema met het vervangen van speeltoestellen en het aanpakken van ondergronden.

Water & kust

Kapitaalgoed	Areaal	Eenheid
Oppervlaktewater	80	hectare
Civiele kunstwerken en oeverbescherming	700	stuks
Strand	15	km
Riolering	545	km

Oppervlaktewater en riolering

De gemeente heeft de zorg voor oppervlaktewater, grondwater, hemelwater en afvalwater. Ons actuele rioleringsplan speelt in op de toekomstige Omgevingswet. Dit rioleringsplan hebben we afgestemd en is tot stand gekomen met onze partners in de waterketen. Dit gaat om de gemeenten Hollands Kroon, Den Helder, Texel en het hoogheemraadschap. De rioolheffing en de ontwikkeling hiervan zijn op dit rioleringsplan gebaseerd.

Civiele kunstwerken

Met civiele kunstwerken bedoelen we civieltechnische constructies. Bijvoorbeeld bruggen, duikers, kademuuren en keermuren. Ook 'harde' oeverbeschermingen en oeverconstructies rekenen we tot dit areaal. Deze hebben een totale lengte van 35 kilometer. We onderhouden de beschoeiingen volgens het Beheerplan Kunstwerken uit 2019.

Baggeren

Wij baggeren volgens het baggerprogramma dat we met het hoogheemraadschap hebben afgestemd. Begin 2022 heeft het hoogheemraadschap een groot deel van het water in beheer van de gemeente overgenomen. Aansluitend hierop laten we een nieuw baggerplan opstellen.

Strand

Wij zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de strandopgangen. Vrijwel alle strandslagen hebben slagbomen en de hele dag een bewakingsdienst en conciërgedienst.

Havens

We hebben de beschikking over 2 havens. Een industriehaven en een recreatiehaven.

De industriehaven is een kleinschalige gemengde binnenhaven. Hier bestaat de haven gerelateerde kernactiviteit uit grondstoffenoverslag door binnenvaartschepen. De periodieke baggerwerkzaamheden van de industriehaven zijn in ons baggerprogramma opgenomen. Op termijn is de kademuur van de industriehaven toe aan vervanging. De huidige kwaliteit van deze industriehaven is volgens ons beleidsuitgangspunt sober en doelmatig. De bestaande infrastructuur en de toegestane milieucategorie 5 bieden kansen om verder te specialiseren in de overslag van goederen met een hoge milieucategorie. Bijvoorbeeld asfalt of grondstoffen voor de agrisector.

De recreatiehaven Schagen is in eigendom van ons en wordt beheerd door de Stichting recreatiehaven. Deze stichting verzorgt de gehele exploitatie van de haven. Denk aan verhuur en administratie van vaste ligplaatsen en passantenplaatsen, aanstelling van havenmeesters, het netjes op orde houden van de haven en promotie. De stichting stelt jaarlijks een jaarverslag op. Er is de afgelopen jaren geïnvesteerd in het onderhoud en het uiterlijk van de recreatiehaven. Er is sprake van een kwalitatief hoog onderhoudsniveau. Hierdoor is het een visitekaartje voor ons en heeft het een grote aantrekkingskracht op toeristen.

Gebouwen

De meerjaren-onderhoudsplanning, oftewel MJOP, voor de gebouwen vindt zijn oorsprong in 2014. Alle gebouwen zijn toen, na een nulmeting, in de software van 0-prognose gezet.

Jaarlijks actualiseren wij het MJOP. Actualiseren betekent dat wij bepaalde grotere onderhoudswerken nauwkeuriger in de tijd plannen. Sommige daarvan stellen we uit. Andere

halen we wat naar voren. Zo houden wij een goed actueel beeld van de bouwkundige staat en de onderhoudsplanning. Daarmee hebben we ook een goed beeld van de bruikbaarheid van de panden voor de bedoelde functie. Nu en in de toekomst. Voor gebouwen geldt in het algemeen dat wij onderhoud uitvoeren op het niveau van conditie 3. Dit betekent redelijke conditie, plaatselijk lichte veroudering, functievervulling van bouwdelen en installatie delen niet in gevaar.

Op basis van de onderhoudsprognose doteren wij jaarlijks een gelijk bedrag in reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen. Een verduurzamingsslag van de gebouwen hebben wij uitgewerkt in de energieaudits die in 2016 en 2017 zijn gemaakt. Bij de uitvoering van deze verduurzaming leggen we een relatie met het MJOP. Het gaat hierbij om maatregelen die een terugverdientijd hebben van 15 jaar of minder. We proberen de maatregelen zo mogelijk op een natuurlijk moment uit te voeren. We leggen bijvoorbeeld geen zonnepanelen op een oud dak. We vernieuwen dan eerst de dakbedekking.

Op een substantieel onderdeel van de maatregelen lopen we iets achter. Het gaat om Op een substantieel onderdeel van de maatregelen lopen we iets achter. Het gaat om zonnepanelen op gemeentelijke daken. De voor 2022 bedoelde zonnepanelen op 7 daken zijn of worden geplaatst in 2023.

Los van het MJOP willen we in 2023 investeren in adequate huisvesting voor de Buitengewone opsporingsambtenaren, oftewel Boa's, binnen het gebouw van de Servicedienst aan de Zijperweg. Ook investeren we in de aanpak van de huisvesting van de brandweer in Schagerbrug op de huidige locatie.

Paragraaf bedrijfsvoering

Organisatie

In de zomer van 2021 is het hersteltraject van de ambtelijke organisatie gestart. Eén van de interventies die inmiddels is ingezet, is het opstellen van de leidende principes die richting geven aan het werk wat wij doen binnen de organisatie en op welke manier dat geregisseerd wordt. De leidende principes zijn een onderdeel van de nieuwe besturingsfilosofie, waar momenteel aan gewerkt wordt. Andere interventies vonden plaats op het vormen van een collectief leiderschap en het vergroten van het strategische vermogen.

Inmiddels zijn de nieuwe functies binnen de topstructuur, waar de nieuwe teamleiders en strategische rollen onder vallen, vastgesteld. De werving voor de nieuwe functies is intern en later extern opengesteld, interne kandidaten hebben hierbij voorrang. Medezeggenschap wordt geborgd door het laten aansluiten van de OR bij de tweede gesprekken in de sollicitatierondes.

Bovenstaande betreffen interventies in de grof-structuur van de organisatie. Met de huidige en nieuwe teamleiders zal er gekeken worden naar de fijn-structuur. In de fijn-structuur kijkt men of het werk volgens de leidende principes gedaan kan worden met de functies die nu in de taakvelden zitten. Het kan zijn dat bepaalde delen van taakvelden verschuiven naar andere teams. Het streven is om 1 januari 2023 met een nieuwe organisatiestructuur te starten.

Belangrijk om hierin mee te nemen is het vergelijkende onderzoek naar formatie & apparaatskosten wat de firma Berenschot heeft uitgevoerd. De eerste resultaten van het benchmark onderzoek zijn in juni 2022 gepresenteerd aan de Raad. Er zijn vier vervolgonderzoeken gestart. De uitkomsten hiervan kunnen een uitwerking hebben op de fijn-structuur.

Een laatste belangrijke interventie is het vormgeven van het werkgeversmerk. Waar staat de gemeente Schagen nu écht voor? Waarom werken de mensen zo graag en hard voor onze organisatie? Wat vormt ons DNA? Het onderzoek naar het werkgeversmerk is voor de zomer afgerond, in september wordt er een kick-off gegeven over het nieuwe werkgeversmerk. Het verwerken van het werkgeversmerk in de grafische vormgeving wordt door communicatie opgepakt. Hiermee positioneren wij ons effectief op de arbeidsmarkt terwijl er tegelijkertijd al grote stappen zijn gemaakt door werving & selectie; van de 90 opengestelde vacatures sinds 1 januari 2022 zijn er 65 ingevuld.

P&O

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is in het eerste kwartaal relatief hoog geweest onder invloed van corona. Daarnaast spelen werkdruk en balans werk-privé een belangrijke rol bij ziekmeldingen. De directie heeft een serie gesprekken gevoerd met (de directie) van de arbodienst, om onze organisatie hier beter bij te ondersteunen en begeleiden. Deze intensievere begeleiding zal vanaf september 2022 vorm krijgen, daarnaast maken we ook gebruik van gespecialiseerde kennis rondom verzuimbegeleiding in bepaalde casuïstiek. Intern komt er extra aandacht voor vitaliteit en gezondheid en focus op preventie.

Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie

In 2022 is een nieuwe CAO afgesloten. Met terugwerkende kracht kregen gemeenteambtenaren met ingang van 1 december 2021 een loonsverhoging van 1,5 procent en per 1 april 2022 nog eens 2,4 procent. Daarnaast is afgesproken dat gemeentelijke werkgevers nooit minder dan 14 euro per uur betalen. Dat is de salarisdodem voor het minimumloon. Verder ontvingen medewerkers een eenmalige uitkering van 1.200 bruto. En ambtenaren krijgen een thuiswerkvergoeding van 2 euro netto per dag.

Onderdeel van ons onderzoek naar aantrekkelijk werkgeverschap was de optie om meer vakantiedagen beschikbaar te stellen. Dit is echter door deze nieuwe CAO uitgesloten, gemeenten mogen niet meer een eigen verlofregeling toevoegen aan hetgeen in de CAO is vastgelegd.

In mei 2022 zijn we weer meer vanuit het gemeentehuis gaan werken, maar het hybride werken blijft wel deel uitmaken van het hedendaagse werken. Met het oog op deze ontwikkeling wordt dit jaar de BYOD (Bring Your Own Device) regeling geëvalueerd; hierin staat centraal of deze nog passend is bij de huidige vorm van werken en veiligheidseisen, daarnaast wordt meegenomen of BYOD ook de meest efficiënte manier is om medewerkers van devices te voorzien.

Personeelsformatie

Het proces van herziening van de huidige formatie en bijbehorende functies is in 2022 uitgerold. Aan de basis van dit proces lag het benchmarkonderzoek dat is uitgevoerd door Berenschot binnen de gemeente. Naast de reguliere herwaardering van functies is er gewerkt aan een herziening van de topstructuur van de organisatie (de grofstructuur). Functies en functiebeschrijvingen zijn samengevoegd in functieboek 1. In het tweede gedeelte van het jaar wordt gewerkt aan de uitwerking van de fijnstructuur van de organisatie, die volgt uit de grofstructuur en de uitkomsten uit de benchmark. De resultaten van deze herziening komen in functieboek 2.

In-, door- en uitstroom

Begin 2022 lag er een grote wervingsvraag vanuit de organisatie. Deze wervingsvraag bestond uit nog niet vervulde vacatures en uitbreiding van formatie. Eind 2021 is hiervoor de capaciteit van werving & selectie uitgebreid met een recruiter. Vanuit werving & selectie is, in samenwerking met een bureau, gewerkt met een gerichte campagne om potentiële nieuwe medewerkers kennis te laten maken met de gemeente Schagen als werkgever. Ook is er gebruik gemaakt van alternatieve wervingsvormen zoals Open Hiring en is social media heel gericht in gezet. Dit heeft geresulteerd in een goede respons op de opengestelde vacatures en het vervullen van 65 van de 88 opengestelde vacatures.

Door het vaststellen van functieboek 1 kan aan de eigen medewerkers de mogelijkheid geboden worden om te reageren op nieuwe functies binnen de organisatie, waardoor talent en kennis behouden blijft voor de gemeente en er een nieuw loopbaanperspectief geboden kan worden aan de eigen medewerkers.

Aandacht voor uitstroom blijft ook belangrijk. Vanuit exitgesprekken wordt informatie verzameld over de reden waarom men de organisatie verlaat, de informatie gebruiken we in het opstellen van het werkgeversmerk en het herinrichten van de organisatie. Onderdeel van de uitstroom zullen de medewerkers zijn die met (pré)pensioen gaan, leidinggevend

besteden aandacht hieraan in de personeelsgesprekken en het wordt meegenomen in de strategische personeelsplanning.

Juridische zaken

Onderzoek naar de juridische organisatie heeft uitgewezen dat er (financiële) investeringen plaats moeten vinden op het gebied van juridische kennis, Legal Tech, de juridische organisatie op zich en capaciteit. Dat laatste is met name voor het sociaal domein nog van belang. Het komende jaar zal gewerkt worden aan de invoering van een bepaalde structuur, waarmee de juridische organisatie beter tot zijn recht kan komen en wel aan de hand van de 3-lijnen-structuur. Ook zal er bij het actualiseren van de ICT binnen Schagen aandacht gevraagd worden voor de Legal Tech. Wanneer dat een feit is geworden, kunnen aan de hand daarvan, onder meer, management- en bestuur rapportages worden gegenereerd.

Financiën

Uit een analyse van Berenschot is gebleken dat de financiële functie kwantitatief onderbezet is. In de begroting 2023 zijn, conform het [raadsvoorstel](#) bij de Kadernota 2022, extra middelen uitgetrokken om de financiële functie op peil te brengen. Met de versterking komt ruimte om kwalitatieve slagen te maken bij zowel de administratieve verwerking en het financiële beleid. De door te voeren verbeteringen sluiten aan bij de aanbevelingen die zijn gedaan door de accountant, alsook de onderzoeken die betrekking hebben op de financiële functie.

In 2023 vindt een verdere digitalisering plaats op de onderdelen die zijn ingezet: e-facturatie, activamodule en het ontsluiten van management informatie.

Inkoop

De formulering van de visie op inkoop en het managen van contracten is uitgewerkt en wordt eind september 2022 door de directie vastgesteld. Het nieuwe systeem voor aanbesteden is geïmplementeerd, net zoals het nieuwe contractbeheersysteem. In de toekomst kunnen de benodigde koppelingen met andere systemen intern gemaakt worden. Dit vormt de basis om als organisatie meer in control te komen en te zijn op het gebied van inkoop en contractmanagement. Vanuit het benchmarkonderzoek wordt de benodigde capaciteit, in combinatie met de uitvoering van de visie inkoop het contractmanagement, gemonitord en waar nodig bijgesteld. In 2023 zal een 213a onderzoek worden uitgevoerd naar het aankoop- en aanbestedingsbeleid. Ook deze uitkomsten zullen meegenomen worden in doorontwikkeling van dit taakveld.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het boekjaar 2023 moet het college van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarstukken. Nu is het zo dat de externe accountant bij de jaarrekening van een gemeente een controleverklaring verstrekt met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Op basis van de verbijzonderde interne controle werkzaamheden van de adviseurs AO/IB zal ons college over 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording ondertekenen (en niet de accountant). Deze verantwoording zal worden opgenomen in de jaarstukken 2023.

Veel van de benodigde stappen om te komen tot invulling van genoemde wijziging hebben wij inmiddels gezet. Al jarenlang maakt Schagen haar eigen verbijzonderde interne controle (VIC) plan voor onder andere de rechtmatigheid van de uitvoering. We hebben die belangrijke bouwstenen (proces en inhoud) al op orde om zelf te kunnen beoordelen en bewijslast te leveren dat uitgaven en inkomsten rechtmatig worden gedaan. Het boekjaar

2022 gebruiken wij als proefjaar, door grotendeels reeds op de voorgeschreven wijze uitvoering te geven aan de controles en de rol van de organisatie, college en raad.

AO-IB

De gemeente Schagen hecht groot belang aan de kwaliteit van de opzet van de administratieve organisatie en interne beheersing van de (financiële) processen en ondersteunende processen die leiden tot de tussenrapportage en jaarrekening. Voor zowel de sturing als het afleggen van verantwoording.

I&A

Trends

De digitalisering versnelt in alle facetten van de samenleving, dus ook binnen de gemeentelijke overheid. De uitdaging voor de gemeente in de digitale samenleving is om grip te houden op haar informatiehuishouding. Dat vergt in toenemende mate een inspanning van de gehele organisatie. Daar waar eerder de afdeling I&A leidend was als het gaat om digitalisering van processen, aanschaf van applicaties en het beheren en archiveren van informatie wordt dit toenemend de kerntaak van vakafdelingen zelf. Daar zit immers de inhoudelijke kennis, de informatiebehoefte en toenemend ook de benodigde data in eigen bronsystemen. De afdeling I&A wordt zo gezien dan ook meer een adviesorganisatie die het proces ondersteunt bij het formuleren van een informatiebehoefte en adviseert hoe deze behoefte concreet in te vullen binnen de kaders van de gemeente dan de eigenaar van systemen en beslisser over aanschaf.

De toenemende zogenaamde ver-SAAS-ing van het applicatie landschap heeft ook invloed op de inrichting en gebruik van op de digitale werkplek en op werkzaamheden van bijvoorbeeld van de applicatiebeheerders.

Voor wat betreft de 'harde ict' zien we een ontwikkeling naar regieorganisaties. Afdelingen I&A gaan steeds meer regie voeren op externe leveranciers die de operationele taken uitvoeren als het beheren van een rekencentrum, het netwerk en (mobile) devices.

Aan deze bewegingen zal in 2023 invulling gegeven moeten om effectief en efficiënt uitvoering te geven aan de digitaliseringsbeweging. Zie hiervoor ook de quickscan I&A, uitgevoerd door Quarant.

Informatie & archiefbeheer

De Gemeente Schagen heeft gekozen voor 'zaakgericht werken'. Er zijn vele betekenissen en definities van zaakgericht werken. Een korte kernachtige omschrijving die de lading goeddeels dekt is: **Zaakgericht werken is een procesgerichte werkwijze om zaken te behandelen. Op een klantgerichte, resultaatgerichte en transparante manier.** Nog korter samengevat is het een dienstverleningsconcept. Ter ondersteuning van zaakgericht werken wordt doorgaans gewerkt met een 'zaaksysteem'. Tot medio 2022 is in eigen huis een generiek zaaksysteem ontwikkeld. Mede naar aanleiding van de uitkomsten van de eerdergenoemde Quickscan I&A, is deze ontwikkeling om moverende redenen stopgezet. Een en ander heeft als consequentie dat een nieuw zaaksysteem en in het kielzog daarvan ook een daarbij aansluitende 'besluitstraat' moet worden verworven.

In 2022 heeft een ook informatiebeheerscan plaatsgevonden op de informatiehuishouding (Docfactory, augustus 2022) van de organisatie zoals vorig jaar aangekondigd. De uitkomsten zijn inmiddels bekend zodat de beoogde kwaliteitsimpuls vorm kan krijgen middels (proces)aanpassingen, welke verder uitgewerkt worden onder andere in de fijnstructuur.

Informatiebeveiliging

De hoeveelheid gegevens die wordt verwerkt door de gemeente zal de komende jaren flink blijven toenemen. Dit moet veilig gebeuren. Middels de ENSIA-audit leggen we verantwoording af naar de raad over de kwaliteit van de beveiliging.

Research datacenter Schagen

Het gebruik van data wordt steeds essentiëler voor de gemeentelijke taken en dienstverlening. Om beleidsvragen te beantwoorden, zetten we ook in 2023 weer meerdere gemeentelijke vraagstukken op die we gaan onderzoeken met behulp van CBS-data.

Digitaal stelsel Omgevingswet

De Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2023. Wij hebben al in 2020 applicatiesystemen aangeschaft en ingericht. Deze systemen zullen wij voor een deel moeten aanpassen om straks aan te kunnen sluiten op het (nieuwe) DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet)

Nieuw WIFI-netwerk

Het huidige wifi netwerk geeft aanleiding tot nogal wat klachten, afhankelijk van de locatie binnen het gemeentehuis waar wordt gewerkt. De architectuur van het gebouw geeft de nodige technische uitdagingen. De bedoeling is in 2023 een nieuw wifi netwerk te installeren dat voldoende dekking heeft in de gehele locatie.

Servicedesk

In 2023 zal in samenwerking met de bodes en facilitaire dienst wederom een (ict) servicedesk worden ingericht voor werkplekondersteuning dat (deels) wordt bemenst door fysiek in het gemeentehuis aanwezige collega's.

Huisvesting

De huisvesting is volgend aan de dienstverlening en de keuzes die we maken over het nieuwe werken.

Waar mogelijk verduurzamen we het gemeentehuis. Naast het reguliere onderhoud wordt er de komende jaren vervanging uitgevoerd aan o.a. de airco, dak ventilatoren en duurzame klimaatinstallaties. Een aantal ruimtes wordt aangepast. Ook staat schilderwerk buitengevel op de planning. We onderzoeken hierbij de mogelijkheid van een groene gevel.

Art 213a onderzoek

In 2023 wordt onderzoek gedaan naar het inkoop- een aanbestedingsbeleid.

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Algemeen

In deze begroting hebben wij bij de domeinen vermeld welke activiteiten de verschillende verbonden partijen verrichten die bijdragen aan de door de raad vastgestelde beleidsdoelen. Ook in deze begroting staat bij de verbonden partijen een verwijzing naar de betreffende doelstelling(en) zoals we die hebben opgenomen bij de domeinen.

Visie op verbonden partijen

Wij hebben geen visiedocument vastgesteld op basis waarvan we een afweging maken of we wel of juist geen gebruik willen maken van een verbonden partij voor het realiseren van beleid. En welk type rechtspersoon (privaat- of publiekrechtelijk) wordt gebruikt en voor welk doel. In de praktijk onderzoeken we dit per situatie en leggen dit indien nodig aan de raad ter besluitvorming voor.

In 2022 nemen wij deel in de volgende verbonden partijen:

Nr.	Naam	Juridische vorm
1	Gesubsidieerde arbeid kop van Noord-Holland	Gemeenschappelijke regeling
2	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Gemeenschappelijke regeling
3	GGD Hollands Noorden	Gemeenschappelijke regeling
4	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	Gemeenschappelijke regeling
5	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Gemeenschappelijke regeling
6	Archeologie West-Friesland	Gemeenschappelijke regeling
7	NV Bank Nederlandse Gemeenten	Naamloze Vennootschap
8	Alliander	Naamloze Vennootschap
9	Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC)	Naamloze Vennootschap
10	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	Naamloze Vennootschap
11	Surplus	Stichting

Gemeenschappelijke regelingen

Gesubsidieerde arbeid Kop van Noord-Holland

Openbaar belang (doel) De behartiging van een goede uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en Participatiewet.

Vestigingsplaats Schagen

Deelnemers Den Helder, Hollands Kroon en Schagen

Structuur Algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter.

Bestuurlijk belang (zegenschap) In de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland artikel 6 is de samenstelling van het algemeen bestuur geregeld. Per 25.000 inwoners mag een gemeente 1 lid benoemen. Schagen heeft 2 leden op een totaal van 7 leden. Vertegenwoordiging in het AB door wethouder P. de Nijs.

Raadsrapporteurs Dhr. Bakker en Mw. Wagemaker

Financieel belang

Bijdrage 2023	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2023)	Eigen vermogen (31-12-2023)	Vreemd vermogen (01-01-2023)	Vreemd vermogen (31-12-2023)
5.630		50	50	0	0

Bedragen x € 1.000

Risico's

Doorontwikkelen regelingen Participatiewet

De GRGA is een samenwerkingsorganisatie van de drie deelnemende gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen. Door bundeling van budget is het mogelijk om wetten, al dan niet gedecentraliseerd, efficiënt en effectief uit te voeren. Probedrijven NV is het uitvoeringsorgaan van de genoemde gemeenten die dat in nauwe samenwerking met de GRGA verzorgt.

In de Algemeen Bestuur vergadering van 24 september 2020 heeft de GRGA Probedrijven gemandateerd om naast de Wsw en Beschut Werken, een nieuwe regeling uit te voeren in de Kop van Noord Holland. De nieuwe regeling Duurzaam aan het werk met LoonKostenSubsidie

LoonKostenSubsidie zal samen met de andere regelingen de komende vijf jaar voor minimaal 600 banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt gaan betekenen.

De gemeenten hebben voor 2021 en 2022 het benodigde budget gealloceerd.

In 2023 worden middelen gebudgetteerd voor deze regelingen. We streven ernaar met elkaar de taakstelling voor de diverse regelingen volledig in te vullen. Dit hangt samen met de nieuwe bekostigings-systeematiek die door het Rijk wordt ontwikkeld. Deze systeematiek kan er toe leiden dat gemeenten, wanneer de taakstelling niet wordt gerealiseerd, gekort worden op budgetten die vanuit het Rijk voor de uitvoering van de regeling worden verstrekt.

Risico van niet compensabele salarisverhogingen en - kosten

Er wordt rekening gehouden met loonstijgingen van de cao Wsw en cao 'Aan de Slag' in het kader van wijziging van het wettelijk minimumloon.

De opname daarvan is verplicht omdat het voortkomt uit afspraken in de cao's en vanuit compliance.

Er wordt op gewezen dat kostenverhogingen die in de salarissen doorwerken, aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de budgetten. Dat geldt niet alleen voor prijscompensaties, maar voor alle oorzaken die tot een verhoging leiden. Te denken valt daarbij bijvoorbeeld aan wijzigingen van de wijze waarop het Lage Inkomens Voordeel door de belastingdienst wordt vastgesteld.

De definitieve vaststelling kan leiden tot afwijkingen van de gebudgetteerde bedragen.

De GRGA maakt afspraken met personen die na twee jaar ziekteverlof uit dienst gaan.

Om de onwenselijke situatie te voorkomen om mensen, zonder dat er arbeid wordt verricht, in dienst te houden (de zogenaamde slapers) worden arbeidsovereenkomsten in overleg beëindigd. Er is een verplichting om transitievergoedingen uit te keren.

Deze kosten zijn (deels) compensabel. Het UWV compenseert daarbij in het opvolgende boekjaar.

Dat kan ertoe leiden dat de liquiditeit tijdelijk moet worden overbrugd. Gezien de grootte van de bedragen en het feit dat gemeenten kosten voorfinancieren, is het risico klein.

Financiering (begeleidings) kosten Beschut Werk

In het inspectierapport van SZW 'Evaluatie Beschut Werk' (november 2019) staat over de kosten en baten het volgende.

"De meeste gemeenten geven aan dat zij rondkomen van het budget voor beschut werk, maar dat dat voornamelijk komt doordat zij de geraamde aantallen beschut werkplekken niet halen.

Gemeenten hebben de inspectie geen eenduidig beeld kunnen geven van de kosten die gemeenten maken voor één beschut werkplek. Daarom kan de inspectie geen conclusie trekken over de vraag in hoeverre het budget voor één beschut werkplek toereikend is.

Het gebrek aan een eenduidig beeld komt mede doordat er grote financiële verschillen zijn tussen gemeenten. Dat heeft onder meer te maken met hoe gemeenten het beschut werk organiseren. Maar ook hoe zij in het verlengde daarvan financiële afspraken maken met hun SW-bedrijven en andere werkgevers.

Casegemeenten geven aan dat zij kosten hebben die niet meegenomen worden in de berekening van de budgetten. Dat zijn bijvoorbeeld overheadkosten, die aanzienlijk kunnen zijn.

Verder geven gemeenten aan dat de loonkostensubsidie regelmatig ontoereikend is vanwege de lagere netto opbrengst van de beschut werker."

Gezien de onduidelijkheid over de kosten en baten, is besloten in deze begroting vooralsnog de uitvoeringskosten voor Probedrijven niet te indexeren. Het beeld is dat de regeling Beschut Werken financieel steunt op de uitvoering van de omdat de overhead en infrastructuur uit dien hoofde bekostigd is

Andere regelingen dan Wsw, Beschut Werk en 'Duurzaam aan het werk met LKS'

De GRGA is betrokken bij beleidsoverleg over activiteiten ten behoeve van participatie van burgers. Projecten worden door gemeenten en Probedrijven afgesloten en gefinancierd. Met dergelijke projecten is in deze begroting geen rekening gehouden.

Projecten voor o.a. statushouders worden daarbij ook direct tussen gemeenten en organisaties zoals Probedrijven afgestemd, zonder tussenkomst van de GRGA.

Project met de Marine

De GRGA is in september 2020 in samenwerking met Probedrijven NV een project gestart om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een betaalde baan te geven in combinatie met een opleiding op niveau MBO2 (BBL).

Wanneer deelnemers geschikt blijken, dan kunnen zij in aanmerking komen voor een baan bij de Marine.

Het project loopt twee jaar met de mogelijkheid om het nog 2 keer een jaar te verlengen.

De dekking van de banen wordt door partijen apart gefinancierd. Dit vraagt geen extra bijdrage voor de dekking van middelen binnen deze begroting. De Marine betaalt een bijdrage ter dekking van de loonkosten in combinatie met gemeenten (loonkostensubsidie met aparte beschikking) of UWV (loondispensatie).

Benadering kosten uitvoering gesubsidieerde arbeid 2023 tot en met 2026

Om een betere aansluiting te geven op de gemeentelijke planning- en controlcyclus is een vierde begrotingsjaar toegevoegd. Omdat de ontwikkeling van aantallen deelnemers zich over jaren stabiel lijken te ontwikkelen, hebben we voor de projectie voor 2026 aantallen deelnemers geëxtrapoleerd op basis van eerdere jaren. Deze methodiek is ook toegepast voor 2023, 2024 en 2025 en zijn dus evenals 2026 gebaseerd op trendberekeningen.

Evaluatie 'Duurzaam aan het werk met LKS' met deelnemende gemeenten
Zoals afgesproken zal dit jaar een evaluatie plaatsvinden over het eerste jaar. Met de evaluatie zullen we de doelstellingen van het project "Duurzaam aan het werk met LKS" verder afstemmen.

Collectief vervoer

Vanwege de prijsschommeling, van vooral brandstofkosten, kunnen de daarmee samenhangende vervoerskosten hoger uitvallen dan op dit moment wordt begroot. Door geopolitieke ontwikkelingen en optredende schaarste zijn de brandstofprijzen aan inflatie onderhevig.

Regietafel

Vanuit de Regietafel worden jaarlijks normeringen verstrekt voor de ontwikkeling van kosten van gemeenschappelijke regelingen.

Er wordt naar gestreefd om de normen van de Regietafel te volgen en deze vallen in principe qua ontwikkeling van kosten patronen binnen de normering.

Zienswijze

Geen zienswijze af te geven op de (concept) begroting 2023 en de GRGA verzoeken om haar begroting transparanter te maken en de begroting te voorzien van een overzicht hoe de bijdrage is verdeeld over de diverse onderdelen binnen de GRGA.

Beleids-voornemens

Voor 2023 verwachten we geen aanpassingen van het bestaand beleid.

Kengetallen	In de begroting 2023 is rekening gehouden met de volgende kengetallen (voor Schagen): Wsw-ers in dienst bij GR realisatie in Se: 130,00 Begeleid werken realisatie in Se: 12,51 Beschut werken realisatie in arbeidsjaren: 22,00 Duurzaam Lks in fte: 20
Doelrealisatie	De Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid verzorgt voor de gemeente de werkgeversrol en tewerkstelling van mensen die onder de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en het Beschut werken van de Participatiewet vallen. Op grond van de wetgeving wordt de Wsw afgebouwd en is er nieuwe instroom van Beschut werken en duurzaam werk met LKS. Zie ook programma 1 Sociaal Domein
Webadres	www.noorderkwartier.nl www.probedrijven.nl

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Openbaar belang (doel) Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De veiligheidsregio Noord-Holland Noord staat voor het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids)schade bij incidenten. Dit doen we door het bieden van adequate hulp en intensief samen te werken met andere partijen die betrokken zijn bij veiligheid en hulpverlening. Burgers en bedrijven stimuleren we tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers Alkmaar, Castricum, Bergen, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.

Structuur Algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter.

Bestuurlijk belang (zegenschap) In artikel 9 eerste lid van de (gewijzigde) Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio NHN is geregeld dat het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken geeft de stem van de voorzitter de doorslag. In artikel 9 lid 2 is geregeld dat ieder lid van het algemeen bestuur een aantal stemmen heeft afhankelijk van het percentage dat de gemeente bijdraagt aan de begroting van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Vertegenwoordiging in het AB door burgemeester M.J.P. van Kampen.

Raadsrapporteurs Mw. Struijf en Dhr. Wiskerke

Financieel belang Als de opgenomen beleidsdoelen worden gehaald binnen de bestaande begroting.

Bijdrage 2023	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2023)	Eigen vermogen (31-12-2023)	Vreemd vermogen (01-01-2023)	Vreemd vermogen (31-12-2023)
3.573		5.451	5.484	30.693	30.980

Bedragen x € 1.000

Risico's De Veiligheidsregio geeft aan dat op basis van de risico-inventarisatie de benodigde weerstandscapaciteit voor 2023 uitkomt op € 1.407.500. De ratio weerstandsvermogen versus weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de aanwezige buffer € 2.804.000 / € 1.407.500 * 100% = 199%. Dit houdt in dat de Veiligheidsregio in staat is om de onderkende risico's financieel te dragen. Hierbij wordt overigens wel de kanttekening geplaatst dat de gegeven opsomming van risico's niet limitatief is.

Zienswijze De zienswijze voor de begroting 2023 is met de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland tot stand gekomen en in de regionale raadscommissie Noordkop (RRN) van 2 juni 2022 behandeld. In de raadsvergadering van

21 juni 2022 heeft u besloten om voor de begroting 2023 de volgende zienswijze in te dienen:

In 2023 moet de Veiligheidsregio een aantal leningen herfinancieren. In de (meerjarige) begroting is rekening gehouden met een rentepercentage van 1,5% voor de nieuwe financiering. Momenteel is dit percentage al achterhaald en leidt dit tot een nadeel in de exploitatie. Dit geldt ook voor de toenemende kosten door de cao-onderhandelingen, de oplopende inflatie en het energieverbruik waarvan de tarieven variabel zijn en niet meerjarig vastgelegd. Wat zijn de consequenties van de herijking van het gemeentefonds en de bovengenoemde mogelijke stijging van kosten voor de risicoparagraaf?

Reactie Veiligheidsregio:

De rente op leningen stijgt sneller dan begroot en de CAO en inflatie zijn hoger dan de afgesproken indexaties met gemeenten. Het gemeentefonds stijgt in 2022 sneller dan de verhoging van de gemeentelijke bijdrage. De begroting van de Veiligheidsregio is niet meer toereikend om de huidige producten en diensten niveau in stand te houden. In de eerste bestuursrapportage van 2022 wordt dit risico ook uitgeschreven.

Beleids-voornemens

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten. De Veiligheidsregio realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening.

Een veranderende wereld betekent ook veranderende risico's. Ons gebied heeft een aantal kenmerken die risico's met zich meebrengen die specifiek zijn voor onze regio. Zo heeft Noord-Holland Noord veel plattelandsgebied, een Waddeneiland en vier gemeenten met meer dan 50.000 inwoners. Bovendien huisvest het gebied een kerncentrale, een marinehaven, twee luchthavens, en wordt de regio aan drie kanten begrensd door water.

Samen met relevante partners zoals gemeenten, provincie, politie en het waterschap, dachten we na over de aanwezige risico's in onze regio. In het regionaal risicoprofiel beschrijven we welke soorten rampen en crises zich in Noord-Holland Noord voor kunnen doen, wat de kans is dat dit zou gebeuren en wat de impact ervan zou zijn. Om beter in te spelen op de snelle ontwikkelingen in de samenleving die steeds weer tot nieuwe en onbekende risico's leiden, hanteren we een risicoprofiel voor een periode van twee jaar. Het actuele, uitgebreide risicoprofiel is te lezen op publicaties vrnhn.nl/risicoprofiel.

• Kengetallen	• Solvabiliteitsratio	0,10
	• Netto schuldquote	0,52

- Structurele exploitatieruimte 0,0%

Toelichting kengetallen

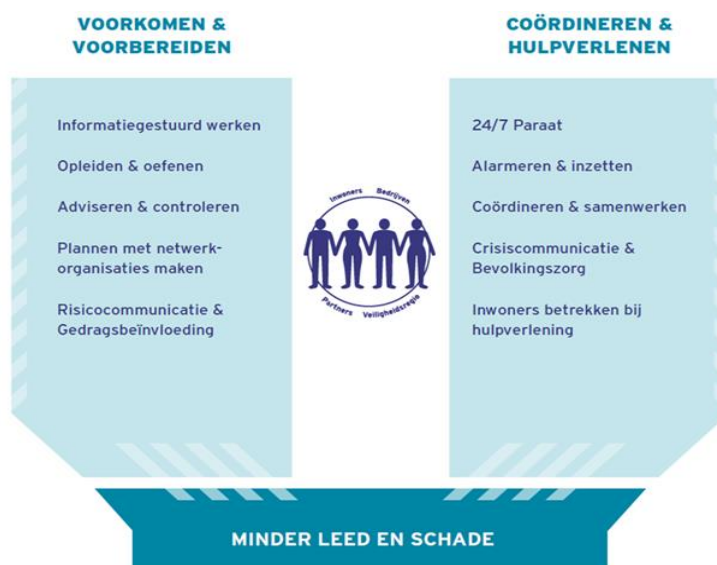
- Solvabiliteitsratio: verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (eigen vermogen en vreemd vermogen).
- Netto schuldquote: netto schuld gedeeld door de inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves). Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen.
- Structurele exploitatieruimte: saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (excl. mutaties reserves), uitgedrukt als percentage.

Duiding kengetallen

- Netto schuldquote: algemeen wordt ratio van 1 of lager gekwantificeerd als voldoende. Meerjarig voldoet VR NHN aan deze norm.
- Solvabiliteit: algemeen wordt een ratio van 1 of hoger gekwantificeerd als voldoende. Bij VR NHN is de ratio beduidend lager wat wordt veroorzaakt door:
 - een relatief laag eigen vermogen; als gevolg van een restrictie van maximaal 2,5% van de totale lasten;
 - een omvangrijke leningenportefeuille als gevolg van de overname van roerende en onroerende goederen van gemeenten in het kader van de regionalisering in 2014.
- Structurele exploitatieruimte: deze begroting is gebaseerd op structurele baten en lasten. De structurele exploitatieruimte is nihil, waardoor de ratio laag (nihil) is.

Doelrealisatie

- In het onderstaande schema wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de Veiligheidsregio in 2023 gaat doen.

Webadres

www.vrnhn.nl

GGD Hollands Noorden

Openbaar belang (doel) Gezamenlijk de belangen behartigen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Uitgeest, Texel.

Structuur Algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter

Bestuurlijk belang (zegenschap) In de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden is in artikel 9 de stemverhouding geregeld. Hierbij geldt de volgende sleutel: één stem voor gemeenten tot 10.000 inwoners, twee stemmen voor gemeenten tot 20.000 inwoners en zo voort. Op basis van de inwonersaantallen per 1 januari 2020 heeft Schagen 5 stemmen op een totaal van 74. Vertegenwoordiging in het AB door wethouder P. de Nijs-Visser.

Raadsrapporteurs M. Mulder en M. van Oerle

Financieel belang De bijdrage 2023 betreft:

- Algemeen € 935.000
- 0-4 jarigen en adolescenten € 610.000
- 12-18 jarigen € 39.000
- OGGZ € 71.000
- Aanvullende diensten Jeugd € 123.000
- Forensische geneeskunde € 27.000
- Naleving Wet Kinderopvang € 69.000
- Huisvesting JGZ € 108.000
- Wet verplichte GGZ € 12.000
- Veilig Thuis € 526.000
- Rijksvaccinatieprogramma € 98.000

Bijdrage 2023	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2023)	Eigen vermogen (31-12-2023)	Vreemd vermogen (01-01-2023)	Vreemd vermogen (31-12-2023)
2.618	180	1.055	562	4.325	4.325

Bedragen x € 1.000

Risico's De directie van de GGD heeft het risicomanagement verder ontwikkeld en geeft hiermee invulling aan de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek. De GGD stelt daartoe periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C-cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's van de GGD voor gemeenten geborgd.

De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, dan worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

De volgende financiële risico's zijn geïnventariseerd als belangrijk voor het weerstandsvermogen

Overzicht financiële risico's 2023	Scenario laag Impact	Scenario hoog Impact	Bedrag risico Impact
<i>GR-taken:</i>			
Doorontwikkeling JGZ 2019-2023	–	100.000	–
Ziekteverzuim JGZ	100.000	200.000	100.000
GGiD	50.000	150.000	150.000
Hogere instroom Veilig Thuis	50.000	300.000	50.000
Informatiebeveiliging & privacybescherming	–	500.000	–
Kostenstijgingen	400.000	1.250.000	400.000
	600.000	2.500.000	700.000
<i>Aanvullende diensten:</i>			
Afname aanvullende diensten JGZ	50.000	230.000	50.000
Medische arrestantenzorg	–	170.000	–
Gezondheidsbevordering PGA	65.000	143.000	65.000
Gevolgen COVID-19 voor reizigersadviesing	150.000	380.000	150.000
	265.000	923.000	265.000
Totaal	865.000	3.423.000	965.000

Het totale risico komt op een bedrag van € 965.000,- Het aandeel voor Schagen als risicodrager komt op een bedrag van € 63.859,-

De algemene reserve is ultimo 2023 begroot op € 563.000 en niet groot genoeg om alle begrotingsrisico's in 2023 op te vangen. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 965.000 wordt het risico ingeschat op € 724.000. Daarnaast bestaat onzekerheid omtrent de definitieve oplevering van het digitale dossier voor de Jeugdgezondheidszorg (GGiD). Ten opzichte van de Kadernota 2023 zijn de financiële risico's toegenomen. Er is sprake van hogere inflatie, kostenstijgingen in noodzakelijke uitgaven en ook dreigen bezuinigingen vanuit het rijk. Voor 2022 – 2023 is de kans dat gemeenten financieel moeten bijspringen erg klein. Het vermogen is dan nog voldoende om deze risico's te dekken. In 2024 is, zonder aanvullende financiering vanuit het Rijk, het risico groter dat gemeenten financieel moeten bijspringen.

Zienswijze

De gemeente heeft een zienswijze over de begroting 2022 afgegeven in de raadsvergadering van 2 juni 2022 en daarin is opgenomen dat:

1. een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2023 van de GGD Hollands Noorden, kennis te nemen van de meerjarenraming 2022-2026.

Beleids-voornemens

De veranderingen in de samenleving maken dat de GGD ook verandert. Daarom heeft de GGD de volgende speerpunten benoemd:

Gezond opgroeien

De opgave van de GGD is om bij te dragen aan het gezond en veilig opgroeien van ieder kind in het werkgebied van de GGD. Daarom geeft de GGD extra aandacht aan kwetsbare kinderen en hun omgeving. Door deze preventieve ondersteuning wordt er minimaal beslag gelegd op specialistische (jeugd)zorg.

Speerpunt is Doorontwikkeling jeugdgezondheidszorg.

De gezondheid van een kind rondom de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen, zowel fysiek als mentaal, op latere leeftijd. Van de pasgeborenen heeft zo'n 14% geen goede start. In Noord- Holland-Noord gaat het dus ieder jaar over ruim 1.000 pasgeborenen. Dat kan verschillende fysieke oorzaken hebben, maar kan ook te maken hebben met minder gunstige sociale omstandigheden en/of een gebrek aan beschermende factoren. Ook na de eerste 1000 dagen lopen kinderen in kwetsbare situaties een groter risico op het ontwikkelen van gezondheidsachterstanden. Op volwassen leeftijd leidt dit tot een verschil van zes jaar in levensverwachting tussen inwoners met een hoge ten opzichte van die met een lage sociaaleconomische status (SES). Het verschil in het aantal jaren goed ervaren gezondheid bedraagt zelfs bijna 15 jaar.

In de kadernota is dit speerpunt vertaald naar zorg op maat, opereren in netwerkverbanden en sterkere positionering als adviespartner. In de voorliggende begroting is deze vertaling verder uitgewerkt naar onderstaande punten.

Vanuit Gezond Opgroeien zet de GGD in 2023 haar activiteiten gericht op het verkleinen van gezondheidsachterstanden voort en gaat deze versterken door in te zetten op de volgende punten:

1. Persoonsgerichte zorg.
2. Zorg vanuit de context van de sociale en fysieke omgeving.
3. Samenhang tussen collectieve en individuele preventie vergroten.
4. Samenwerkend vakmanschap versterken.

Gezond ouder worden

Bij deze lijn ligt de focus op ouderen en ouder wordende inwoners, waarbij de inzet van de GGD erop is gericht dat zij:

- * een gezonde leefstijl en een gezond gewicht hebben;
- * het vermogen hebben om zich met veerkracht aan te passen en eigen regie te voeren bij de lichamelijke, emotionele en sociale

- uitdagingen van het leven;
- * in goede psychosociale gezondheid/welbevinden zijn;
 - * wonen in een veilige en gezonde leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.

Dit alles door samenwerking van alle betrokken partijen in de regio en met actieve participatie van ouderen zelf

Aandachtspunten:

1. Ondersteuning van gemeenten bij het toekomstbestendig maken van seniorenbeleid;
2. Stimuleren van ouderen tot een actieve leefstijl;
3. Versterking van de eigen regie van ouderen rondom hun mogelijke kwetsbaarheid.

Meedoen naar vermogen

Bij de focuslijn meedoen naar vermogen ligt de focus op (jong)volwassen inwoners. De inzet van de GGD is erop gericht dat (jong)volwassenen lichamelijk en geestelijk gezond zijn, een gezonde leefstijl hebben, meedoen in de samenleving en langer zelfstandig blijven wonen. Daarnaast ondersteunt de GGD kwetsbare inwoners om maatschappelijke uitval als gevolg van problemen op meerdere leefgebieden te voorkomen. Met als uiteindelijke doel dat kwetsbare inwoners hulp ontvangen en zo gezond en zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving.

Aandachtspunten:

1. Realiseren van een sluitende aanpak voor zorgmijders en personen met onbegrepen gedrag die tussen wal en schip dreigen te raken.
2. Versterken van samenwerking met ketenpartners en van gezamenlijke vroegsignalering gericht op kwetsbare inwoners die problemen ervaren op één of meer leefgebieden.
3. Borging van de uitvoering van de taken van de gemeenten in het kader van de Wet verplichte GGZ (Wvvgz) en met ketenpartners werken aan de doelen van de wet.
4. Ondersteunen bij projecten en bijdragen aan integrale samenwerking gericht om mentale gezondheid, waaronder: Supranet community, mentaal welzijn van jongvolwassenen en van andere kwetsbare groepen binnen dit thema.

Gezonde leefomgeving

Een gezonde leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag en kent zo min mogelijk risico's voor de gezondheid.

De leefomgeving hangt samen met nieuwe uitdagingen en kansen voor de toekomst, zoals: klimaatverandering, vergrijzing, individualisering, slimme technologie en nieuwe vormen van mobiliteit. Binnen deze focuslijn is ook aandacht voor de preventie en bestrijding van infectieziekten.

Speerpunt 2023: Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten. Versterken infectieziektepreventie in het kader van antibiotica-resistentie (ABR) gericht op onder andere de VVT-sector, thuiszorg en onderwijs. Onder andere door het meer en beter gebruik maken van data.

Nazorg COVID-19-pandemie

Ook in 2023 zal corona deel uitmaken van het leven. Wat de rol van de GGD in de bestrijding van corona op dat moment zal zijn, is nu echter nog niet te zeggen. Voor 2022 zijn coronagelden beschikbaar gesteld, voor 2023 nog niet. Landelijk wordt gewerkt aan een lange termijnvisie ten aanzien van pandemische paraatheid en de rol die de GGD'en daarin hebben. Gezien de wettelijke taak van de GGD'en in het bestrijden van infectieziekten, ligt het voor de hand dat de GGD'en ook met betrekking tot corona een regierol houden. Wat GGD'en blijven doen ten aanzien van vaccineren, testen en bron- en contactonderzoek in het kader van corona, is echter nog niet bekend. Dat maakt het voorbereiden hierop lastig.

Kengetallen

Financiële kengetallen:

Netto schuldquote 3,3 %

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle versterkte leningen 3,3%

Solvabiliteitsratio 3,5%

Structurele exploitatieruimte -1,0%

Voor andere kengetallen willen wij u verwijzen naar de gezondheidsatlas die u kunt vinden op de website van de GGD.

Doelrealisatie

De GGD draagt bij aan de doelstellingen binnen het sociaal domein (met name de resultaten 1.1 , 1.4 en 1.7,)

Taken hierbij zijn:

- Kennis hebben en informatie geven over de gezondheid van de inwoners,
- het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle burgers),
- uitvoering van infectieziektebestrijding en
- uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid.

Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeenten uit.

Webadres

www.ggdhollandsnoorden.nl

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Openbaar belang (doel) Het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor minimaal de basistaken door samenwerking tussen de bevoegde overheden (inclusief OM, politie, waterschappen). Deze taken betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet milieubeheer in het bijzonder, en de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Vestigingsplaats Hoorn

Deelnemers Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Dijk en Waard, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en de provincie Noord-Holland.

Structuur Algemeen bestuur (17 leden), dagelijks bestuur (4 leden) en een voorzitter.

Bestuurlijk belang (zeggenschap) In artikel 13, eerste lid van de (gewijzigde) Gemeenschappelijke Regeling OD NHN is geregeld dat elk lid van het Algemeen bestuur (AB) in de vergadering een vastgesteld aantal stemmen heeft. De stemverdeling is gebaseerd op een combinatie van in te brengen budget en inwoneraantal. Voor het aantal stemmen per gemeente wordt de volgende formule toegepast:

$$[(\text{In te brengen budget gemeente} / \text{in te brengen budget alle gemeenten}) + (\text{Aantal inwoners gemeente} / \text{aantal inwoners alle gemeenten})] / 2 * (100 - \text{stemmen provincie} / 100)$$

Als gevolg van de mandatering van de VTH taken aan de OD NHN door de provincie Noord-Holland Noord is het aantal stemmen van de provincie Noord-Holland toegenomen. Sinds 1 januari 2020 is de stemverdeling (op basis van 100 stemmen) binnen het Algemeen bestuur als volgt verdeeld:

- Regio Kop van Noord-Holland	21 stemmen
- Regio West-Friesland	22 stemmen
- Regio Alkmaar	27 stemmen
- Provincie Noord-Holland	30 stemmen

Voor wat betreft het Dagelijks bestuur geldt dat deze gezamenlijk 49 van de 100 stemmen vertegenwoordigen in het Algemeen bestuur. Vertegenwoordiging in het AB vindt plaats door wethouder H.J.J. Heddes. Binnen het totaal van de 21 stemmen van de Kop van Noord-Holland heeft de gemeente Schagen er 5.

Raadsrapporteurs Mw. Glashouwer, Mw. Wijnker en Mw. Van Wijk.

Financieel belang In de vergadering van het Algemeen bestuur (AB) van 9 maart 2022 is met het vaststellen van de kadernota besloten

tot een indexatiepercentage van 2,3% voor 2023 (ten opzichte van 2022) voor zowel Milieu- als VTH-plustaken.

Bijdrage 2023	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01- 2023)	Eigen vermogen (31-12- 2023)	Vreemd vermogen (01-01- 2023)	Vreemd vermogen (31-12- 2023)
806	0	1.055	1.055	0	0

Bedragen x € 1.000

Risico's

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de OD NHN in staat is bedrijfsmatige tegenvallers met financiële consequenties op te vangen. Aangezien alle structurele kosten, voor zover te voorzien, zijn opgenomen in de begroting, is het weerstandsvermogen vooral bedoeld voor het opvangen van risico's. De weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet-begrote lasten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat dit invloed heeft op de bedrijfsvoering. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die blijvend kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de bestaande taken.

Uit de begroting blijkt dat de benodigde weerstandscapaciteit voor 2023 uitkomt op € 505.000. De stand van de Algemene Reserve per 1 januari 2023 zal volgens de begroting 2023 € 339.481 bedragen zonder toevoeging van de nog te nemen besluiten met betrekking tot het rekeningresultaat 2021 (door het Algemeen bestuur). Op basis hiervan komt het risico voor onze gemeente uit op € 6.170,-.

Zienswijze

De zienswijze voor de begroting 2023 is met de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland tot stand gekomen en in de regionale raadscommissie Noordkop (RRN) van 2 juni 2022 behandeld. In de raadsvergadering van 21 juni 2022 heeft u besloten om voor de begroting 2023 de volgende zienswijze in te dienen:

De raad leest op pagina's 7 en 8 dat er wordt gesproken over 'circulair' en ontvangt graag een toelichting waarom de OD NHN deze taak op zich heeft genomen? Betreft dit een basistaak van de OD NHN?

Vooralsnog gaat de raad er vanuit dat de OD NHN de gevraagde extra Wob middelen uit de in de begroting 2023 beschikbare budgetten financiert. Mocht de OD NHN van mening zijn dat dit onverhoopt niet haalbaar is en er binnen de begroting geen alternatieve middelen beschikbaar zijn, dan dient dit in de bestuurlijke rapportage(s) van de OD NHN aan de deelnemende gemeenten gemotiveerd te worden

voorgelegd en niet zonder meer ten laste te worden gebracht van het rekeningresultaat van het betreffende boekjaar.

Reactie OD NHN

Circulair is (nog) geen basistaak. De OD NHN voert deze portefeuille uit op verzoek van een desbetreffende deelnemer. Met name de regio Westfriesland is actief op dit dossier.

Vanaf de eerste bestuursrapportage 2022 wordt aandacht besteed aan de Wet openbaarheid van bestuur en de vanaf 1 mei geldende Wet open overheid.

Beleids-voornemens

Waar de afgelopen jaren in het teken stonden van het inrichten van de organisatie op de komst van de Omgevingswet, staat 2023 in het teken van het verrichten van die werkzaamheden onder de Omgevingswet. De OD NHN stelt dan ook tot doel dat vergunningaanvragen en meldingen binnen de nieuwe termijnen worden afgehandeld. Veel zal daarbij afhangen van de juistheid en volledigheid aan de voorkant van het proces. Het is daarom van groot belang dat de OD NHN vooraf door initiatiefnemers en partners voldoende bij het proces betrokken is. Dit beschouwt de OD NHN nadrukkelijk als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van opdrachtgevers, de initiatiefnemers en de OD NHN. Alleen dan wordt op alle gevraagde procedures tijdig beschikt en wordt op adviesvragen juist en volledig geadviseerd.

Kengetallen

Solvabiliteitsratio	17,44
Netto Schuldquote	- 3,06
Structurele exploitatieruimte	0

Duiding kengetallen

Solvabiliteit:

Hoe hoger dit percentage, hoe beter. Een hoog ratio betekent dat de organisatie relatief veel eigen vermogen heeft en goed in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Met een percentage tussen de 20% en 50% valt de OD NHN in de neutrale categorie. In deze begroting is rekening gehouden met een algemene reserve van maximaal 2,5% van de exploitatielasten. Deze reservepositie is relatief laag t.o.v. de financiële verplichtingen. De neutrale categorie wordt gehaald door de tijdelijke bestemmingsreserves.

Netto schuldquote:

Hoe lager het percentage, hoe beter. Met een netto schuldquote <90% valt de OD NHN dan ook in de minst risicovolle categorie. Door de reservepositie van onder andere het masterplan ICT is dit kengetal zelfs negatief. In de berekening is geen rekening gehouden met de onttrekkingen uit deze reserve. De stortingen en onttrekkingen van deze reserve worden per jaar bij het rekeningresultaat bepaald.

Structurele exploitatieruimte: hoe hoger dit percentage, hoe beter. Een percentage van 0% valt in de categorie neutraal. De OD heeft voldoende structurele baten om de structurele lasten te dekken.

Doelrealisatie	Door adequate, professionele en transparante uitvoering van vergunningprocedures draagt de OD NHN bij aan het schoon, veilig, gezond en duurzaam wonen, werken en recreëren in de fysieke leefomgeving van de regio Noord-Holland Noord. Daarnaast draagt de OD NHN actief bij aan het oplossen van de grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd rond de fysieke leefomgeving.
Webadres	www.odnhn.nl

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Openbaar belang (doel) Regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis, door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie historische bronnen en materiaal. Door deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar te maken voor een breed publiek.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers Hollands Kroon, Schagen, Bergen, Den Helder, Dijk en Waard, Heerhugowaard, Alkmaar, Castricum, Heiloo en Texel.

Structuur Algemeen bestuur, een dagelijks bestuur, een voorzitter.

Bestuurlijk belang (zegenschap) In artikel 9 van de regeling is opgenomen dat ieder lid van het algemeen bestuur een aantal stemmen heeft afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt. Hierbij geldt de volgende sleutel: één stem voor gemeenten tot 10.000, twee stemmen voor gemeenten tot 20.000, drie stemmen voor gemeenten tot 30.000 inwoners enzovoort. De gemeente Schagen komt hiermee op 5 stemmen. Vertegenwoordiging in het AB door burgemeester M.J.P van Kampen.

Raadsrapporteurs B. Glashouwer en M. Struijf

Financieel belang De bijdrage komt voor de gemeente Schagen uit op € 4,76 per inwoner.

Bijdrage 2023	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2023)	Eigen vermogen (31-12-2023)	Vreemd vermogen (01-01-2023)	Vreemd vermogen (31-12-2023)
223	0	343	343	0	0

Bedragen x € 1.000

Risico's Voor 2023 wordt ingeschat dat een weerstandsvermogen van € 45.000 noodzakelijk is. Hier tegenover staat een Algemene reserve per eind 2021 van € 64.949, een resultaat over 2020 van € 102.366 positief en bestemmingsreserves voor een bedrag van € 221.846 zodat de vermogenspositie van het Regionaal Archief ruim voldoende te noemen is. De conclusie is dat het Regionaal Archief beschikt over voldoende weerstandsvermogen om de huidige risico's voor 2023 te kunnen dekken.

Zienswijze **De raad heeft voor de begroting 2023 de volgende zienswijzen kenbaar gemaakt.**

De raad heeft voor de begroting 2023 een positieve zienswijze ingediend.

Beleidsvoornemens Conform het vigerende beleidsplan zullen in 2023, naast het voortzetten van de reguliere taken, twee thema's extra aandacht krijgen: het duurzaam bewaren van de digitale overheidsinformatie in het E-depot en het vergroten van de digitale dienstverlening aan burger en aangesloten overheden. Het project E-depot verloopt volgens planning en het streven is om binnen enkele jaren alle bij de GR aangesloten, overheden hierop

aan te sluiten. Voor de digitale dienstverlening zullen bestaande producten (zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het E-loket bouwdoossiers') verder ontwikkeld worden.

Andere punten die in deze begroting terug te vinden zijn, zijn onder meer het uitvoeren van de overige wettelijke taken: advies- en inspectietaak, beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet 1995. Ook het digitaliseringsbeleid, waarmee meer bronnen gedigitaliseerd worden en via het internet beschikbaar worden gesteld aan de burger zal aandacht blijven krijgen. Evenals het onder de aandacht brengen van de regionale geschiedenis aan het brede publiek via social media, educatie, andere activiteiten en publicaties.

Kengetallen

- Solvabiliteitsratio 25,6
- Netto Schuldquote -7,9
- Structurele exploitatieruimte 0,4

Duiding kengetallen

Solvabiliteit:

Algemeen wordt een ratio van 1 of hoger gekwantificeerd als voldoende.

Netto schuldquote:

Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen. Bij het Regionaal Archief is geen sprake van een netto-schuld, vandaar de negatieve stand van de schuldquote.

Structurele exploitatieruimte:

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hoe hoger hoe beter. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Doelrealisatie

Deze gemeenschappelijke regeling faciliteert en draagt actief bij aan de instandhouding van: culturele activiteiten, erfgoed en evenementen.

Webadres

www.regionaalarchiefalkmaar.nl

Archeologie West-Friesland

Openbaar belang (doel) De regeling draagt bij aan de slagvaardigheid van de gemeente met betrekking tot gebiedsontwikkeling en ruimtelijke ordeningsprocessen. Tevens versterkt het de cultuurhistorische identiteit.

Vestigingsplaats Hoorn

Deelnemers Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Texel en Schagen.

Structuur Het betreft een gemeenschappelijke regeling op grond van artikel 8 lid 3 Wet gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Hoorn als centrumgemeente fungeert.

Bestuurlijk belang (zeggenschap) Er is sprake van een lichte vorm van samenwerking, waar delegeren en mandateren niet aan de orde zijn.

Raadsrapporteurs n.v.t.

Financieel belang

Bijdrage 2023	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2023)	Eigen vermogen (31-12-2023)	Vreemd vermogen (01-01-2023)	Vreemd vermogen (31-12-2023)
30	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bedragen x € 1.000

Risico's De financiële verplichting geldt voor in ieder geval twee kalenderjaren en ook de opzegtermijn is twee kalenderjaren vanwege de maximale aanleveringstermijn voor rapporten over archeologisch onderzoek.

Zienswijze Gelet op de lichte vorm van deze gemeenschappelijke regeling is het geven van zienswijzen op de begroting niet van toepassing.

Beleidsvoornemens Bij nieuwe bestemmingsplannen worden de archeologische, maar ook de cultuurhistorische waarden meegenomen door Archeologie West-Friesland. Hierdoor ontstaat een beter advies en kan voorkomen worden dat archeologische waarden worden aangetast of verloren gaan.

Kengetallen n.v.t.

Doelrealisatie We willen onze inwoners op een efficiënte manier helpen waarmee we willen voorkomen dat 'onnodig' onderzoek wordt uitgevoerd.

Webadres www.archeologiewestfriesland.nl/

Overige verbonden partijen

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Openbaar belang (doel) De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Volgens de statuten is de BNG "bankier ten dienste van overheden", zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. Door middel van zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening biedt de bank toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector.

Vestigingsplaats Den Haag

Deelnemers De Staat (50%), gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Structuur NV, Raad van Commissarissen, Raad van Bestuur, Directie en staf, aandeelhouders.

Bestuurlijk belang (zeggenschap) Totaal aantal aandelen 55.690.720. De gemeente Schagen heeft 55.497 aandelen (0,1%).

Financieel belang Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd dat gefixeerd is op 50% van de nettowinst. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten dividendopbrengsten verantwoord worden in de jaren dat ze ontvangen worden. Voor 2023 ramen we een opbrengst van € 56 duizend.

Bijdrage 2023	56
----------------------	----

Bedrag x € 1.000

Risico's Het risico bestaat uit een lagere c.q. hogere uitkering van dividend.

Doelrealisatie Deze verbonden partij levert een bijdrage aan doelstelling 7.5 overig van het programma 7 Financiën.

Webadres www.bngbank.nl

Alliander

Openbaar belang (doel)	Alliander is een energienetwerk. Dagelijks ondersteunt het ruim 3 miljoen klanten met toegang tot energie. Het zorgt voor een betaalbare, betrouwbare en bereikbare energievoorziening in en groot deel van Nederland. Als netwerkbedrijf is Alliander verantwoordelijk voor de regionale distributie van energie, zoals elektriciteit, (bio)gas en warmte. Alliander wil haar positieve invloed, zoals het welzijn van de klanten, vergroten dankzij een betrouwbare, betaalbare en voor iedereen onder gelijke condities toegankelijke energievoorziening. Daarnaast wil Alliander haar negatieve invloed, zoals de uitstoot van broeikasgassen, minimaliseren.
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemers	4 provincies en 74 gemeenten.
Structuur	NV, Raad van Bestuur, Raad van Commissarissen, Algemene vergadering van Aandeelhouders
Bestuurlijk belang (zeggenschap)	De grootste aandeelhouders zijn de provincies Gelderland (44,68%), Friesland (12,65%) en Noord-Holland (9,16%) en de gemeente Amsterdam (9,16%). De overige aandeelhouders hebben minder dan 3% aandelen. De gemeente Schagen bezit 334.35 aandelen (0,244%)
Financieel belang	De gemeente ontvangt jaarlijks dividend van Alliander. Voor 2023 wordt het dividend begroot op € 229.000.
Risico's	Het risico bestaat uit een lagere c.q. hogere uitkering van dividend.
Doelrealisatie	Deze verbonden partij levert een bijdrage aan het programma 7 Financiën.
Webadres	www.alliander.com/nl

NV Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC)

Openbaar belang (doel) De HVC verwerkt de door de deelnemende gemeenten en waterschappen aangeleverde afvalstoffen. Het doel van de huisvuilcentrale is om bij te dragen aan een duurzame samenleving en gemeenten en waterschappen te kunnen ondersteunen bij het behalen van hun milieu- en klimaatdoelstellingen.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers 48 gemeenten en 8 waterschappen

Structuur NV, Raad van Commissarissen, directeur en stakeholders (aandeelhouders).

Bestuurlijk belang (zegenschap) De gemeente Schagen is aandeelhouder in de NV. Van 5.000 aandelen A heeft Schagen 72 aandelen in zijn bezit. Dit betekent een bestuurlijk belang van 1,4%.

Financieel belang Er is geen informatie beschikbaar voor het jaar 2022. De laatste bekende gegevens komen uit het jaarverslag 2021. Uit dit verslag blijkt het eigen vermogen per 31-12-2021 € 168 miljoen te bedragen.

Bijdrage 2023	5.715
----------------------	-------

Bedrag x € 1.000

Risico's Een aanwezig financieel risico zit in het feit dat HVC is opgericht zonder eigen vermogen. Bij de oprichting van de HVC hebben de aandeelhouders ervoor gekozen om met elkaar garant te staan voor de investeringen die de HVC doet. Juist deze constructie stelt de HVC in staat om tegen gunstige voorwaarden leningen te kunnen afsluiten, waarmee investeringen worden gedaan waarvan de meerwaarde (energie of geld) terugvloeit naar diezelfde aandeelhouders. Het financieel meerjarenperspectief van HVC geeft de aandeelhouders het vertrouwen dat de hoofdelijke garantstelling binnen afzienbare termijn (uiterlijk 2024) tot het verleden kan behoren. De aandeelhouders vinden dat HVC de ruimte moet krijgen om de reserves te laten groeien, zodat HVC in een veranderende markt minder kwetsbaar is. Door efficiënt te werken en succesvol nieuwe initiatieven te realiseren, creëert HVC financiële ruimte voor het opbouwen van die reserves. Waardoor zij aan de ene kant beter bestand zijn tegen tegenvallers en aan de andere kant ook meer armslag creëren om nieuwe innovatieve oplossingen te kunnen realiseren om de positionering bij haar aandeelhouders en in de markt te verstevigen.

Doelrealisatie HVC ziet een toekomst waarin ze klimaatverandering tegengaat door energie schoon op te wekken en grondstoffen te hergebruiken. Gezamenlijk, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten

van plukken. Als toonaangevend nutsbedrijf wil HVC haar gemeenten, waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om het verduurzamen van de energiehuishouding en het hergebruiken van grondstoffen.

Gemeente Schagen heeft een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor een periode van 15 jaar (2017-2032).

In 2026 draagt HVC maximaal bij aan de reductie van broeikasgasemissies door impactvolle, afrekenbare en zichtbare groei van activiteiten in de energietransitie en de circulaire economie, door meer CO₂ af te vangen en te hergebruiken en door eigen energieverbruik te verminderen.

Webadres www.hvcgroep.nl

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Openbaar belang (doel) Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is opgericht om het innovatieve vermogen en de ruimtelijke en economische omstandigheden van regio Noord-Holland Noord optimaal te benutten. Samen met de aandeelhouders en partners worden de kansen in de regio opgepakt. ONHN creëert samen met overheid, bedrijfsleven en onderwijs de gezonde voedingsbodem voor een succesvolle regio, nu en in de toekomst. Het gaat daarbij om de concurrentiekracht van de regio duurzaam te versterken. Hierdoor ontstaat groei van werkgelegenheid. Het gevolg hierin is onder andere een vitaler platteland, bloeiende kernen en steden en daardoor meer regionale welvaart. Dit doen we door de maatschappelijke vraagstukken zoals op het gebied van voeding, vrije tijd en energie, te vertalen in economische kansen. Dit betekent goed oog hebben en houden voor markt-, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen en de impact hiervan voor onze regionale speerpuntclusters agri & food, energie & water (maritiem) en toerisme & recreatie en de mogelijke cross-overs tussen deze speerpuntclusters.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is een uitvoeringsorganisatie van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord en Provincie Noord-Holland.

Structuur NV, Raad van Commissarissen, directeur, aandeelhouders en stakeholders.

Bestuurlijk belang (zeggenschap)	# Aandelen	% Aandelen
de Provincie	26.460	49%
de Aandeelhouders gevestigd in Regio West-Friesland, gezamenlijk	9.180	17%
de Aandeelhouders gevestigd in Regio Alkmaar, gezamenlijk	9.180	17%

de Aandeelhouders gevestigd in Regio
Kop van Noord-Holland, gezamenlijk 9.180 17%

Binnen de regio Kop van Noord-Holland is de verdeling 3:3:3:1
(Den Helder, Hollands Kroon, Schagen, Texel) gehanteerd waarbij het
totaal aantal aandelen voor Schagen **2.754** bedraagt.

Financieel belang Er is een Aandeelhoudersovereenkomst en Dienstverleningsovereenkomst
voor periode 2018-2025. Jaarlijkse financiële bijdrage, voor de gemeente
Schagen wordt de bijdrage geraamd op € 112 duizend exclusief BTW.

Bijdrage 2023	112
----------------------	-----

Bedrag x € 1.000

Risico's Zoals afgesproken in de Aandeelhoudersovereenkomst en de
Dienstverleningsovereenkomst tussen partijen heeft in 2021 een tussentijdse
evaluatie van de samenwerking plaatsgevonden. Op basis van de
resultaten van de evaluatie is geconcludeerd dat de activiteiten van het
Ontwikkelingsbedrijf op niveau worden uitgevoerd. De evaluatie heeft
geleid tot een aanpassing van de bestuurlijke structuur op NHN schaal. Een
regionale Investeringsagenda wordt opgesteld. Dit kan financiële
consequenties met zich meebrengen. NB. De Vastgoed- en
participatieactiviteiten zijn de afgelopen jaren op een verantwoorde wijze
afgebouwd. Verantwoord wil zeggen dat de continuïteit van de N.V. niet
in het geding is

Doelrealisatie Deze verbonden partij levert onze gemeente een bijdrage aan
Programma 5 "Economische zaken".

Webadres www.nhn.nl

Surplus

**Openbaar belang
(doel)** Het doel van de stichting is te komen tot bestuurlijke schaalvergroting op
het gebied van bestuur, management en ondersteuning en het geven
van meerwaarde voor de scholen c.q. het onderwijsveld.

Vestigingsplaats Schagen

Deelnemers De gemeente Schagen en Hollands Kroon.

Structuur Surplus is een stichting.

**Bestuurlijk belang
(zeggenschap)** Er is geen sprake van directe bestuurlijke participatie. De gemeenteraad
besluit wel tot de benoeming van de leden van de raad van toezicht die
namens de gemeente het toezicht uitvoeren. De voordracht van de leden
verzorgt Surplus. De overheid moet van rechtswege een
meerderheidsbelang in de raad van toezicht hebben. De gemeente
houdt extern toezicht.

Financieel belang Er is geen sprake van financiële participatie.

Risico's In geval van een faillissement bestaat de wettelijk vastgelegde plicht om te zorgen voor voldoende openbaar onderwijs en dus de kosten die daar uit voort kunnen vloeien. Het aantal leerlingen neemt af en daarmee de Rijksfinanciering. Om exploitatieproblemen en eventuele druk op de kwaliteit van het onderwijs in de toekomst te voorkomen, onderzoekt Surplus samenwerkingsmogelijkheden en vormen.

Doelrealisatie Surplus levert samen met andere schoolbesturen primair onderwijs een bijdrage aan het realiseren van doelstelling 1.1 van het programma Sociaal domein. Met dien verstande, dat zij het openbare onderwijs voor de gemeente verzorgen.

Webadres www.stichtingsurplus.nl

Mobipunt

Openbaar belang (doel) De aandeelhouders streven ernaar samen met de Vennootschap tenminste 40 Mobipunten, 40 deelauto's en 60 deelfietsen in de deelnemende gemeenten te realiseren gedurende de Pilotfase.

Vestigingsplaats Anna Paulowna

Deelnemers Gemeente Den Helder, Hollands Kroon en Schagen

Structuur B.V. , directie (1 lid), Algemene vergadering van aandeelhouders

Bestuurlijk belang (zeggenschap) De gemeente Schagen bezit 100 (33,33%) aandelen op een totaal van 300 aandelen.

Financieel belang Financiële participatie. Nominale waarde per aandeel € 1,00, plus een agio van € 259.900,00.

Bijdrage 2023	16
----------------------	----

Bedrag x € 1.000

Risico's Financiële bijdrage indien beheer en exploitatie van de Mobipunten c.a. niet rendabel blijkt.

Doelrealisatie Deze verbonden partij levert een bijdrage aan de bereikbaarheid binnen onze gemeente onder programma 3 "Beheer openbare buitenruimte".

Webadres Geen

Paragraaf grondbeleid

Er bestaan drie hoofdvormen van gemeentelijk grondbeleid:

Er bestaan drie hoofdvormen van gemeentelijk grondbeleid:

- Actief grondbeleid, waarbij de gemeente zelf haar gronden geschikt maakt voor een bouwontwikkeling. In dat geval is sprake van een gemeentelijke grondexploitatie (bouwgrond in exploitatie). De gemeenteraad stelt de grondexploitatie en herzieningen hiervan vast.
- Faciliterend grondbeleid, waarbij initiatiefnemers (particulier, ontwikkelaars, corporaties, etc.) hun gronden geschikt maken voor bouwontwikkeling. In dat geval is sprake van een particuliere grondexploitatie. Bij faciliterend grondbeleid ondersteunt of bevordert de gemeente particuliere initiatieven en neemt waar mogelijk (planologische) belemmeringen weg. Indien mogelijk worden de gemeentelijke kosten verhaald op de initiatiefnemer. De gemeente Schagen regelt het kostenverhaal bij voorkeur via anterieure overeenkomsten.
- Samenwerking, waarbij gemeente en derden samen in ieder geval de gronden geschikt maken voor een bouwontwikkeling. In dat geval is sprake van een aparte fiscaal-juridische entiteit zoals een Publiek Private Samenwerking. Bij de gemeente Schagen is momenteel geen sprake van samenwerkingen in grondexploitatie.

Wanneer en hoe voor welke (tussen)vorm van grondbeleid wordt gekozen is afhankelijk van verschillende aspecten. Voorbeelden hiervan zijn de verdeling van grondeigendom in het plangebied, gemeentelijke behoefte aan regie/sturing bezien vanuit haar ambities en Omgevingsvisie, risico-inschatting en eigen financiële doelstellingen. De visie op en de processen en kaders waarbinnen het grondbeleid (gemeenteraad) wordt gevoerd zijn omschreven in nota Grondbeleid 2017, de Financiële verordening 2019 en Omgevingsvisie. Ondersteunend grondbeleid (college van B&W) is o.a. verwoord in de gemeentelijke Grondprijzenbrief, gemeentelijk verkoopbeleid (verkoopprocedure vastgoed 2018), spelregels verkoop en verhuur snippergroen en beleid over anterieure overeenkomsten. Daarnaast voldoen wij aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Er wordt momenteel gewerkt aan een herziening van de nota Grondbeleid 2017.

- Actief grondbeleid, waarbij de gemeente zelf haar gronden geschikt maakt voor een bouwontwikkeling. In dat geval is sprake van een gemeentelijke grondexploitatie (bouwgrond in exploitatie). De gemeenteraad stelt de grondexploitatie en herzieningen hiervan vast.
- Faciliterend grondbeleid, waarbij initiatiefnemers (particulier, ontwikkelaars, corporaties, etc.) hun gronden geschikt maken voor bouwontwikkeling. In dat geval is sprake van een particuliere grondexploitatie. Bij faciliterend grondbeleid ondersteunt of bevordert de gemeente particuliere initiatieven en neemt waar mogelijk (planologische) belemmeringen weg. Indien mogelijk worden de gemeentelijke kosten verhaald op de initiatiefnemer. De gemeente Schagen regelt het kostenverhaal bij voorkeur via anterieure overeenkomsten. Er zijn nog geen exploitatieplannen vastgesteld.

- Samenwerking, waarbij gemeente en derden samen in ieder geval de gronden geschikt maken voor een bouwontwikkeling. In dat geval is sprake van een aparte fiscaal-juridische entiteit zoals een Publiek Private Samenwerking. Bij de gemeente Schagen is momenteel geen sprake van samenwerkingen in grondexploitatie.

Wanneer en hoe voor welke (tussen)vorm van grondbeleid wordt gekozen is afhankelijk van verschillende aspecten. Voorbeelden hiervan zijn de verdeling van grondeigendom in het plangebied, gemeentelijke behoefte aan regie/sturing gezien vanuit haar ambities en Omgevingsvisie, risico-inschatting en eigen financiële doelstellingen. De visie op en de processen en kaders waarbinnen het grondbeleid (gemeenteraad) wordt gevoerd zijn omschreven in Nota Grondbeleid 2017 en de Financiële verordening 2019 en Omgevingsvisie. Ondersteunend grondbeleid (college van B&W) is o.a. verwoord in de gemeentelijke Grondprijzenbrief, gemeentelijk verkoopbeleid (verkoopprocedure vastgoed 2018), spelregels verkoop en verhuur snippergroen en beleid over anterieure overeenkomsten. Daarnaast voldoen wij aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Er is aan een extern bureau opdracht gegeven om de nota Grondbeleid 2017 te herzien. Hierin is ook aandacht voor de gevolgen van de omgevingswet voor het gemeentelijk grondbeleid. Daarnaast wordt de wijze van (plankosten)verhaal via anterieure overeenkomsten herijkt.

Actief grondbeleid

De wet schrijft voor dat de gemeente in de paragraaf Grondbeleid inzicht geeft in de actuele prognose van de te verwachten resultaten op grondexploitaties, een onderbouwing van de geraamde winstneming en in de beleidsuitgangspunten omtrent haar risicoreserves.

De gemeenteraad heeft via de nota grondbeleid 2017 vastgesteld dat voorafgaand aan de behandeling van de programmabegroting een integrale actualisatie van de grondexploitaties ter besluitvorming aan de raad wordt aangeboden. Deze jaarlijkse actualisatie vindt plaats via de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG). Via besluitvorming over de MPG 2022 zijn de geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen vastgesteld en is de raad geïnformeerd over de risicoreserves en verliesvoorzieningen. De informatie zoals opgenomen in deze paragraaf is feitelijk een samenvatting van hetgeen via de MPG 2022 is besloten.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten op grondexploitaties

De te verwachten financiële resultaten van de gemeentelijke grondexploitaties zijn als volgt:

	Bouwgrond in exploitatie	Eind-datum	Te verwachten resultaat (eindwaarde)	Verliesvoorziening
1	Callantsoog Denneweg	2023	€ 11.794	
2	Groote Keeten Boskerpark	2025	€ 205.035	
3	Kleine flexibele woonvormen Oudesluis	2023	€ -216.991	€ 216.991
4	Kleine flexibele woonvormen Schagen	2023	€ 151.068	
5	Schagen Lagedijk de Lus	2027	€ -2.562.658	€ 2.611.401
6	Schagen Makado	2024	€ -1.486.424	€ 1.487.223
7	Schagerbrug Dijkzicht	2025	€ 304.397	
8	Sint Maartensbrug kavels Brede School	2023	€ 17.363	
9	Tuitjenhorn Bogtmanweg	2025	€ 439.654	
10	Warmenhuizen Remmerdel (Landsheer)	2025	€ 4.127.310	
			€ 990.549	€ 4.315.615

Het totale te verwachten grondexploitatie resultaat op eindwaarde is € 990.549 voordelig. Dit bedrag bestaat voor ca. € 5.256.000 aan positieve projecten en ca. € 4.266.000 aan projecten met een negatief resultaat. Voor het negatieve resultaat is een verliesvoorziening getroffen van € 4.315.516. De voorziening is op dit moment hoger dan het verwachte nadelig resultaat. Bij de jaarrekening wordt de verliesvoorziening geactualiseerd op basis van de stand per 31-12-2022.

Onderbouwing van de geraamde winstnemering

Voor tussentijdse winstnemering geldt de 'percentage of completion' methode (POC); oftewel de mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. Bij de bepaling van de winstnemering wordt vanuit het voorzichtigheidsprincipe rekening gehouden met project specifieke risico's conform de MPG 2022. In de MPG 2022 is voor het jaar 2023 ca. € 1.550.000 aan winstnemering begroot (onderdeel van de prognose reserve grondexploitatie).

Winstnemering op grondexploitaties komt voor 100% ten gunste aan de reserve grondexploitatie. Netto verkoopopbrengsten van gemeentelijk vastgoed niet zijnde grondexploitatie, komen voor 50% ten gunste aan de reserve grondexploitatie en 50% aan de algemene reserve.

Inzicht in de beleidsuitgangspunten omtrent risicoreserves.

De reserve grondexploitatie vormt het weerstandsvermogen voor de gemeentelijke grondexploitaties. De reserve vangt schommelingen in financiële resultaten op zodat de gemeentelijke financiële huishouding niet wordt verstoord. Zowel bij de programmabegroting (o.b.v. MPG met peildatum 1 juni) als bij de jaarrekening (peildatum 31 december) worden de verwachtingen in de grondexploitaties geactualiseerd. Eventuele verslechtingen in het verwachte resultaat worden opgevangen door de reserve grondexploitatie.

De reserve dient ook als dekkingsbron voor specifieke kosten zoals zijn vastgesteld door de raad. Hieronder valt bijvoorbeeld het risico op afboeken van voorbereidingskosten en de dekking voor vaststelling van nieuwe grondexploitaties met een eventueel nadelig resultaat.

Het uitgangspunt is dat de reserve grondexploitatie in ieder geval het risicoprofiel zoals geformuleerd in het MPG en onttrekkingen die zijn vastgesteld door de raad, meerjarig kan afdekken. Op basis van de verwachte ontwikkeling weerstandscapaciteit zoals verwoord in de MPG 2022, wordt geconcludeerd dat de reserve grondexploitatie meerjarig van voldoende omvang is om de geanalyseerde risico's en onttrekkingen op te kunnen vangen.

Werkwijze af te sluiten grondexploitaties

Een grondexploitatie wordt afgesloten als de gehele grondexploitatie qua werkzaamheden is afgerond. Er is een aparte administratie opgesteld ten behoeve van financiële dekking van restantwerkzaamheden en/of facturen in afgesloten grondexploitaties die niet waren voorzien. Hiervoor is via besluitvorming over de MPG 2021 €40.000 krediet beschikbaar gesteld.

Grondexploitaties in voorbereiding

Grondexploitaties zijn 'in voorbereiding' als hiervoor een projectopdracht is vastgesteld door het college en dit kenbaar is gemaakt aan de gemeenteraad. De voorbereidingskosten voorafgaand aan de vaststelling van een grondexploitatie, worden gewaardeerd op de balans. De reserve grondexploitatie dient als dekking voor gemaakte kosten indien een project niet of niet tijdig tot uitvoering wordt genomen. Anders vormen de gemaakte kosten onderdeel van het onderhandenwerk van de nieuwe grondexploitatie.

Vennootschapsbelasting(Vpb-plicht)

Bij de bepaling of de gemeente Vennootschapsbelasting moet betalen over grondexploitaties wordt gebruik gemaakt van een (Post) Quickscan. Deze scan wordt jaarlijks uitgevoerd door een externe partij. De gehanteerde Post QuickScan methodiek is een uitwerking van de Post QuickScan methodiek zoals beschreven in de Nieuwsflits van de SVLO van 16 juni 2017. Jaarlijks wordt getoetst of de fiscale positie van de grondexploitaties (aanzienlijk) is veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. Vanwege de vaststelling van nieuwe, financieel voordelige grondexploitaties in 2021 en 2022, is het de verwachting dat dit het geval zal zijn. Het risico op het moeten betalen van vennootschapsbelasting vormt onderdeel van het weerstandsvermogen MPG.

Faciliterend grondbeleid

De gemeente voert bij faciliterend grondbeleid niet zelf de grondexploitatie. De kosten die de gemeente maakt voor initiatieven die niet binnen het geldende bestemmingsplan passen, worden bij voorkeur verhaald via een anterieure overeenkomst. Dit zijn meestal alleen gemeentelijke plankosten. Gemeentelijke (plan)kosten bij initiatieven die wel passen binnen de planologische kaders/bestemmingsplan worden via de leges verhaald. De anterieure overeenkomst wordt vastgesteld door het college.

Feitelijk schiet de gemeente de kosten voor die op basis van een overeenkomst worden teruggevorderd bij een derde partij, dan wel op basis van een exploitatieplan / kostenverhaalsregeling. Wanneer een anterieure overeenkomst over kostenverhaal is gesloten, kwalificeren de hiermee samenhangende gerealiseerde verhaalbare kosten (direct) als een vordering. Deze vorderingen worden opgenomen bij overige nog te ontvangen bedragen op de gemeentelijke balans. De kosten die de gemeente maakt voor de faciliterende grondexploitaties komen tot uitdrukking in de rekening van baten en lasten. De doorberekening van de kosten aan private partijen (het kostenverhaal) wordt verwerkt als baat in de rekening van baten en lasten en verantwoord als overige nog te ontvangen bedrag.

Verkoop vastgoed

Ten behoeve van de begroting is een meerjarige inschatting van verkoopkosten en opbrengsten van ons vastgoed gemaakt. Voor nu wordt meerjarig rekening gehouden met € 150.000 aan verkoopopbrengsten en € 20.000 aan verkoopkosten. Dit vormt onderdeel van het weerstandsvermogen MPG.

Financiële begroting

Prognosebalans

BALANS	primaire begroting 2022	begroting 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026
ACTIVA					
Ib Materiële vaste activa	104.129	125.660	155.807	148.871	142.759
Ic Financiële vaste activa	10.781	14.975	14.694	14.414	14.142
II Vlottende activa	24.304	20.549	14.826	18.380	16.787
Totaal activa	139.214	161.184	185.327	181.665	173.688
PASSIVA					
III Eigen vermogen					
- Algemene reserve (Buffer)	4.189	2.153	5.228	8.403	8.478
- Overige bestemmingsreserves	51.892	57.016	54.923	53.405	51.372
- Exploitatiesaldo boekjaar	-2.153	-240	1.409	3.098	-92
Totaal eigen vermogen	53.928	58.929	61.560	64.906	59.758
IV Voorzieningen	2.021	2.953	3.877	5.911	8.244
V Vaste schulden	50.979	58.774	91.569	88.364	85.159
VI Vlottende passiva	32.286	40.528	28.321	22.484	20.527
Totaal passiva	139.214	161.184	185.327	181.665	173.688

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten	2023	2024	2025	2026
<u>Programma financiën:</u>				
Diverse posten < € 100.000	79			
Totaal programma financiën	79	0	0	0
<u>Programma sociaal domein</u>				
Nationaal programma onderwijs	261			
Totaal programma sociaal domein	261	0	0	0
<u>Programma Verkeer en vervoer:</u>				
Reserve financiering investeringen maatschappelijk nut; Hoofdassen Tuitjenhorn	350			
Reserve maatschappelijk nut, essentaksterfte		140		140
Reserve egalisatie rioolheffing, hoogste nood projecten	550			
Totaal programma verkeer en vervoer	900	140	0	140
Totaal baten	1.240	140	0	140
Incidentele lasten	2023	2024	2025	2026
<u>Programma financiën:</u>				
Algemene reserve, stortingen om algemene reserve op niveau te krijgen	1.287	3.000	3.100	
Totaal programma financiën	1.287	3.000	3.100	0
<u>Programma participatie, dienstverlening en organisatie:</u>				
Raadsthema's	100	100	100	
Totaal programma participatie, dienstverlening en organisatie	100	100	100	0
<u>Programma sociaal domein:</u>				
Nationaal programma onderwijs	261 270			
Totaal programma sociaal domein	531	0	0	0
<u>Programma economische zaken:</u>				
Regionale samenwerkingsagenda	164	164	164	
Motiveren naar betaald werk	255	255		
Totaal programma economische zaken	419	419	164	0
<u>Programma Verkeer en vervoer:</u>				
Hoogste nood projecten	900			
Essentaksterfte		140		140
Diverse posten < € 100.000	165	115	115	
Totaal programma verkeer en vervoer	1.065	255	115	140
Totaal lasten	3.402	3.774	3.479	140
Saldo	2.162	3.634	3.479	0

Financiële verordening gemeente Schagen artikel 4 punt 6:
toelichten incidentele baten en lasten > € 100.000

Structurele mutaties reserves

bedragen * € 1.000

Reserve	omschrijving mutatie	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve	Storting 50% opbrengsten verkopen	75	75	75	75
Reserve grondexploitatie	Storting 50% opbrengsten verkopen	75	75	75	75
	Structurele inhuur voor woningbouwprogramma	-493	-493	-493	-493
Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	Dotatie onderhoud gemeentelijke gebouwen	573	573	573	573
	Afschrijvingen Spartahal en Groeneweghal	-18	-18	-18	-18
	Onttrekking gemeentelijke gebouwen	-809	-733	-495	-901
Reserve gebouwen basisonderwijs	Storting	344	354	364	374
	Storting Multitreffer	21	21	21	21
	Vrijval afschrijvingen	251	279	276	274
	Afschrijvingen nieuwbouw Multitreffer (60%).	-17	-17	-17	-17
	Afschrijvingen 1e inrichting Multitreffer	-4	-4	-4	-4
	Afschrijvingen diverse schoolgebouwen	-1.462	-1.458	-1.454	-1.451
Reserve aankoop kunstvoorwerpen	Dotatie reserve aankoop kunstvoorwerpen	28	28	28	28
Reserve financiering investeringen economisch nut	Afschrijvingen	-251	-249	-205	-148
Reserve financiering investeringen maat.nut	Afschrijvingen	-2.397	-1.784	-1.513	-1.506
	Storting	240	240	240	240
	Duurzaamheidsbudget	0	0	0	0
Reserve afvalstoffenheffing	Saldo uitgaven en inkomsten afvalverwerking	293	145	0	0
	Saldo uitgaven en inkomsten afvalverwerking	0	0	-29	-41
Reserve egalisatie rioolheffing	Efficiency resultaten riool	473	632	365	344
Reserve Markt 18	Onttrekking reserve Markt 18	-62	-60	-57	-54
Reserve wegenonderhoud	Storting	1.757	1.757	1.757	1.757
	Onttrekkingen	-1.800	-1.800	-1.770	-1.757
Reserve groenonderhoud	Storting	655	655	655	655
	Onttrekkingen	-625	-625	-625	-625
Reserve onderhoud buitenruimte	Storting	1.098	1.098	1.098	1.098
	Onttrekkingen	-480	-480	-480	-480
Reserve dorpshuizen	Storting	79	79	79	79
	Onttrekkingen	-79	-79	-79	-79
Reserve buitensportaccommodaties	Storting	546	546	546	546
	Afschrijvingen	-409	-208	-134	-232
Reserve reddingsbrigade	Storting	81	81	81	81
	Dekking afschrijvingslasten	-122	-84	-56	-56
	Dekking exploitatielasten	-50	-50	-50	-43
Reserve binnensportaccommodaties	Afschrijvingen nieuwbouw Multitreffer (40%).	-12	-12	-12	-12
	Storting	12	12	12	12
Reserve BYOD	Storting	175	175	175	175
Reserve implementatie omgevingswet	Onttrekkingen	-511	-548	-372	-307
Totaal		-2.825	-1.877	-1.443	-1.817

Verloopoverzicht reserves en voorzieningen

bedragen * € 1.000 saldi per 31-12

RV code	Naam reserve/voorziening	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
	Reserves						
8000000	Algemene reserve	5.233	870	2.153	5.228	8.403	8.478
8100002	Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.932	1.895	1.641	1.463	1.523	1.177
8100003	Reserve gebouwen onderwijs	14.216	13.910	13.043	12.218	11.403	10.600
8100007	Reserve grondexploitatie	6.092	3.183	2.765	2.347	1.929	1.511
8100015	Reserve regio arr bedrijven KopNH	27	0	0	0	0	0
8100016	Reserve aankoop kunstvoorwerpen	132	71	99	126	154	181
8100017	Reserve investeringen economisch nut	3.214	2.962	2.711	2.462	2.257	2.110
8100018	Reserve investeringen maatschappelijk nut	24.160	28.930	27.698	26.154	24.881	23.615
8100021	Reserve afvalstoffenheffing	28	231	524	669	640	599
8100024	Reserve egalisatie rioolheffing	795	248	171	803	1.167	1.511
8100025	Reserve Markt 18	918	853	790	730	673	619
8100027	Reserve frictiekosten fusie	46	0	0	0	0	0
8100029	Reserve Maatschappelijk nut	2.189	1.597	1.597	1.457	1.457	1.317
8100031	Reserve Decentralisatie sociaal domein	955	231	231	231	231	231
8100033	Reserve Overlopende posten	50	50	50	50	50	50
8100035	Reserve opleidingen	579	579	579	579	579	579
8100038	Reserve wegenonderhoud	143	100	57	13	0	0
8100039	Reserve groenonderhoud	5	35	65	95	125	155
8100040	Reserve onderhoud buitenruimte	1.063	1.574	2.192	2.810	3.428	4.046
8100043	Reserve dorpshuizen	110	110	110	110	110	110
8100044	Reserve buitensportaccommodaties	1.365	77	215	553	966	1.280
8100045	Reserve structuurvisie Petten	805	350	350	350	350	350
8100047	Reserve reddingsbrigade	304	188	97	43	18	0
8100048	Reserve BYOD	392	392	568	743	919	1.094
8100049	Reserve binnensportaccommodaties	12	23	23	23	23	23
8100050	Reserve implementatie omgevingswet	0	1.952	1.441	893	521	214
8199999	Reserve resultaat boekjaar	-1.905	0	0	0	0	0
	Totaal reserves	62.858	60.412	59.169	60.151	61.808	59.850

(bedragen x € 1.000)

saldo per 31-12

RV code	Naam reserve/voorziening	rekening 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
	Voorzieningen						
8500000	Voorziening pensioen voormalig wethouders	350	411	472	533	594	714
8500001	Voorziening wachtgeldverplichting vm. bestuurders	710	500	376	353	353	353
8500003	Voorziening parkeerfonds	10	10	10	10	10	10
8500004	Voorziening onderhoud zwembad de Wiel	61	54	47	39	32	32
8500005	Voorziening onderhoud begraafplaats	15	26	51	76	101	101
8500009	Voorziening uitstroom personeel	33	33	33	33	33	33

RV	Naam reserve/voorziening	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
8500010	Voorziening riool	5.190	172	582	1.450	3.406	5.619
8500015	Voorziening bedrijfsvoering risico's	355	579	579	579	579	579
8500016	Voorziening overdracht wegen HHNK	874	874	874	874	874	874
	Totaal voorzieningen	7.597	2.657	3.022	3.946	5.980	8.313
	Totaal reserves en voorzieningen	70.456	63.068	62.191	64.097	67.788	68.163

Naast voormelde reserves beschikken we over stille reserves. De omvang van deze reserves bedraagt per september 2022 € 4,5 miljoen. Jaarlijks stellen we een overzicht op waaruit de omvang van de stille reserves blijkt.

Structureel begrotingssaldo

bedragen * €1.000

dienstjaar	2023		2024		2025		2026	
Saldo baten en lasten	-1.483	N	2.391	V	4.755	V	-2.050	N
Mutaties reserves	1.243	V	-982	N	-1.657	N	1.958	V
Begrotingssaldo na bestemming	-240	N	1.409	V	3.098	V	-92	N
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-2.162	N	-3.634	N	-3.479	N	0	
Structureel begrotingssaldo	1.922	V	5.043	V	6.577	V	-92	N

Overhead

Het Besluit Begroting en Verantwoording is in 2015 gewijzigd en één van de nieuwe zaken betreft artikel 8, waarin is opgenomen en dat in het Programmaplan een overzicht van de kosten van Overhead gepresenteerd dient te worden. Om de gemeenteraden op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt voorgeschreven dat in het programmaplan een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's moeten dan de kosten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Definitie Overhead

De definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

	2023	2024	2025	2026
Overhead	21.066	20.816	20.877	20.658
Overhead in % begrotingstotaal	14,0%	13,9%	14,2%	14,5%

Verplichte BBV indicatoren

Nr	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	jaarrekening 2021	begroting 2023
1	Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	8,98 Fte	9,11 Fte
2	Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,37 Fte	8,04 Fte
3	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 740,-	€ 740,-
4	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	17,91%	2,60%
5	Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	14,91%	14%
6	Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1000 jongeren	Bureau Halt	9 schagen 11 NL (Halt 2020)	schagen 5 (Halt 2021)
7	Veiligheid	Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD	vervallen	vervallen
8	Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,0 Schagen 2,0 NL (CBS 2020)	Schagen 11,39 NL 10,13 (politie 2021)
9	Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,9 Schagen 1,8 NL (CBS 2020)	Schagen 2,8
10	Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,9 Schagen 1,8 NL (CBS 2020)	Schagen 1,49 NL 2,60 (politie 2022)
11	Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6,6 Schagen 6,2 NL (CBS 2020)	6,2 Schagen 6,2 NL (CBS 2021)
12	Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%		Vervallen	Vervallen
13	Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%		Vervallen	Vervallen
14	Economie	Functiemenging	%	Meerdere bronnen	Schagen 51,7% NL 53,2% (WSJG 2020)	Schagen 51,4% NL 53,3% (WSJG 2021)
15	Economie	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product		Vervallen	Vervallen
16	Economie	Vestiging (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	167,1 Schagen 158,8 NL (LISA 2020)	171,9 Schagen 165,1 NL (LISA 2021)
17	Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO /Ingrado	3,4 Schagen 2,7 NL (DUO 2020)	Schagen 2,6 NL 1,9 (DUO 2021)
18	Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1000 leerlingen	DUO /Ingrado	Schagen 22 NL 26 (DUO 2019)	Schagen 18 NL 16 (DUO 2021)
19	Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO /Ingrado	1,6 Schagen 1,7 NL (DUO 2016)	Schagen 1,6 NL 1,9 (DUO 2021)
20	Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	RIVM	45% Schagen 49,3% NL (wsjg 2020)	Schagen 45% NL 49,3% (wsjg 2020)
21	Sociaal domein	Ziekenhuisopname na verkeersongeval	% ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig		Vervallen	Vervallen
22	Sociaal domein	Vervoersongevallen met gewonde fietser	% overige vervoersongevallen met een gewonde fietser		Vervallen	Vervallen
23	Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	LISA	Schagen 770 NL 797,8 (LISA 2020)	625 Schagen 685,7 NL (LISA 2021)
24	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	Schagen 1% NL 1% (CBS 2020)	Schagen 1% NL 1% (CBS 2020)

Nr	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	jaarrekening 2021	begroting 2023
25	Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	Schagen 3% NL 6% (CBS 2020)	Schagen 3% NL 6% (CBS 2020)
26	Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	Schagen 69,2 NL 68,4 (CBS 2020)	Schagen 69,2 NL 68,4 (CBS 2020)
27	Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Vervallen	Vervallen
28	Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	Schagen 1% NL 2% (CBS 2020)	Schagen 1% NL 2% (CBS 2020)
29	Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1000 inwoners	CBS	Schagen 20,4 NL 43,1 (CBS 2021)	Schagen 20,4 NL 43,1 (CBS 2021)
30	Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1000 inwoners van 15 - 64 jaar	CBS	Schagen 8,3 NL 13,0 (CBS 2021)	Schagen 8,3 NL 13,0 (CBS 2021)
31	Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Schagen 9,9 NL 10,9 (CBS 2021)	Schagen 9,3 NL 10,4 (CBS 2021)
32	Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Schagen 0,8% NL 1,1% (CBS 2021)	Schagen 1% NL 1,2% (CBS 2021)
33	Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Schagen 0,2 NL 0,3 (CBS 2021)	Schagen 0,2 NL 0,4 (CBS 2021)
34	Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal 1000 inwoners	GMSD	Schagen 440 NL 649 (CBS 2021)	Schagen 500 NL 700 (CBS 2021)
35	Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	Schagen 146 NL 161 (CBS 2019)	Schagen 159 NL 170 (CBS 2020)
36	Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	Klimaatmonitor -RWS	30,2% Schagen, 20% NL (Klimaatmonitor 2019)	Schagen 38,6 , NL 26,8% (Klimaatmonitor 2020)
37	Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	CBS	278 Schagen, 290 NL (CBS 2021)	Schagen 278, NL 290 (CBS 2021)
38	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	BAG/ABF	1,9 Schagen, 9,2 NL (BAG/ABF 2019)	Schagen 10,3, NL 9,2 (BAG/ABF 2021)
39	Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	84,6% Schagen, 70,1% NL (CBS 2021)	Schagen 84,6% Schagen, NL 78,8% NL (CBS 2022)
40	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	Coelo	€ 800 Schagen, € 733 NL (Coelo 2021)	Schagen € 800, NL € 733 (Coelo 2021)
41	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	Coelo	€ 851 Schagen, € 810 NL (Coelo 2021)	Schagen € 851,-, NL € 810 (Coelo 2021)

Vennootschapsbelasting

Over de jaren 2016 tot en met 2020 is door ons aangifte gedaan. Op basis van deze aangiften en de ontwikkelingen die wij zien, schatten we voor het jaar 2023 in dat wij ook weer aangifte moeten doen. In de begroting hebben we hiervoor een bedrag van € 1.000 als last opgenomen.

Onvoorzien

In de begroting 2023 hebben we een post onvoorzien opgenomen van € 18.344,-. Gezien de stand van de begroting 2023 hebben we in afwijking van de in de verordening 212 opgenomen - namelijk € 1,00 per inwoner -, het bedrag net als in 2022 gehouden op € 18.344.

Totaal Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000,-

Algemene dekkingsmiddelen				Bedragen x1.000		
Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	-13.927	-14.512	16.415	16.625	16.905	17.115
Dividend	-555	-501	501	501	501	501
Saldo van de financieringsfunctie	-284	-112	157	93	33	-36
Overige algemene dekkingsmiddelen						
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-90.954	-95.722	101.856	103.569	105.854	99.496
Uitkering gemeentefonds	-76.188	-80.596	84.783	86.350	88.414	81.916

Specificatie afvalstoffenheffing en rioolheffing

Afvalverwijdering specificatie

Lasten (x1.000)	2023
Dienstovereenkomst HVC	5.715
Overige kosten	410
Kwijtschelding	189
Doorbelasting straatreiniging	366
Kapitaallasten	31
Invordering	84
Btw component	1.102
Totaal lasten afvalverwijdering	7.897

Inkomsten (x1.000)

recyclebare producten	-385
Afvalstoffenheffing	-7.505
Totaal inkomsten afvalverwijdering	-7.890

Saldo Afvalverwijdering (x1.000) **7**

Riool specificatie	
Lasten (x1.000)	2023
Onderhoud riolering en gemalen/kolken	1.222
Kwijtschelding	108
Kapitaallasten	971
Doorbelasting personeel	504
Btw component	720
Dekking investeringen riolering	550
Dotatie voorziening	1479
Totaal lasten riolering	5.554
Inkomsten (x1.000)	
Overige inkomsten	-50
Rioolheffing	-5395
Totaal inkomsten riolering	-5445
Saldo riolering (x1.000)	109
Ontrekking reserve	
Stand reserve	

Taakvelden

Bedragen x € 1.000,- Taakveld	Jaar 2023		Jaar 2024		Jaar 2025		Jaar 2026	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0-1 Bestuur	69	2.688	69	2.684	69	2.687	69	2.587
0-10 Mutaties reserves	10.230	8.987	8.841	9.824	7.861	9.518	8.363	6.405
0-2 Burgerzaken	439	1.150	833	1.341	728	1.273	728	1.273
0-3 Beheer overige gebouwen en gronden	624	422	627	398	627	377	627	530
0-4 Overhead	1.013	22.079	1.013	21.829	1.013	21.890	1.013	21.672
0-5 Treasury	2.257	1.620	2.193	1.620	2.134	1.621	2.064	1.621
0-61 OZB woningen	8.462	343	8.642	341	8.822	342	9.002	342
0-62 OZB niet-woningen	3.568	244	3.598	243	3.628	244	3.658	244
0-64 Belastingen overig	135	0	135	0	135	0	135	0
0-7 Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	84.783	0	86.350	0	88.414	0	81.916	0
0-8 Overige baten en lasten	1.995	2.553	3.145	2.651	3.145	2.752	3.145	2.753
0-9 Vennootschapsbelasting	0	1	0	1	0	1	0	1
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	6	4.142	6	4.102	6	4.100	6	4.089
1-2 Openbare orde en veiligheid	4	1.157	4	1.172	4	1.108	4	1.123
2-1 Verkeer en vervoer	164	8.401	164	8.533	164	8.974	164	9.296
2-2 Parkeren	7	0	7	0	7	0	7	0
2-3 Recreatieve havens	69	60	69	57	69	50	69	50
2-4 Economische havens en waterwegen	31	1.685	31	1.673	31	1.680	31	1.624
3-1 Economische ontwikkeling	0	602	0	604	0	607	0	434
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	362	0	358	0	361	0	361
3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	63	299	63	296	63	298	63	298
3-4 Economische promotie	4.327	392	4.327	389	4.397	391	4.397	391
4-1 Openbaar basisonderwijs	4	241	4	241	4	241	4	241
4-2 Onderwijshuisvesting	163	3.413	163	3.360	163	3.336	163	3.312
4-3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	532	1.742	271	1.484	271	1.485	271	1.485
5-1 Sportbeleid en activering	10	760	10	759	10	760	10	760
5-2 Sportaccommodaties	462	4.027	462	3.817	462	3.610	462	3.938
5-3 Culturele presentatie, -productie en -participatie	8	909	8	877	8	822	8	901
5-4 Musea	1	206	1	206	1	145	1	145
5-5 Cultureel erfgoed	0	428	0	424	0	427	0	427
5-6 Media	14	1.243	14	1.241	14	1.242	14	1.242
5-7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	312	8.088	312	8.160	312	7.934	312	8.260
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	112	2.245	112	2.160	112	2.155	112	2.157
6-2 Wijkteams	0	3.398	0	3.368	0	3.389	0	3.389
6-3 Inkomensregelingen	8.888	9.058	8.903	8.931	8.903	8.931	8.903	8.931
6-4 Begeleide participatie	0	5.630	0	5.897	0	6.141	0	6.413
6-5 Arbeidsparticipatie	0	1.028	0	1.021	0	759	0	759
6-6 Maatwerkvoorziening (WMO)	0	1.507	0	1.518	0	1.493	0	1.468
6-71 Maatwerkdienstverlening 18+	300	5.421	300	5.366	300	5.266	300	5.016
6-72 Maatwerkdienstverlening 18-	24	14.947	24	14.870	24	14.821	24	14.571
6-81 Geëscaleerde zorg 18+	0	39	0	38	0	39	0	39
6-82 Geëscaleerde zorg 18-	71	1.790	71	1.790	71	1.790	71	1.790
7-1 Volksgezondheid	0	1.697	0	1.603	0	1.604	0	1.604
7-2 Riolering	5.624	4.785	5.865	4.765	6.073	5.240	6.127	5.296
7-3 Afval	7.953	6.863	8.103	7.121	8.256	7.314	8.413	7.603
7-4 Milieubeheer	8	1.321	8	1.220	8	1.145	8	1.138
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	288	640	288	635	288	643	288	637
8-1 Ruimtelijke ordening	330	3.214	330	3.229	330	3.068	330	3.004
8-2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen	5.411	5.773	4.435	4.793	1.696	2.056	101	462
8-3 Wonen en bouwen	1.308	2.710	1.308	2.687	1.308	2.703	1.308	2.703
Totaal	150.069	150.308	151.109	149.700	149.931	146.833	142.691	142.783
0-11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-240		1.409		3.098		-92	

Areaaluitbreiding

areaaluitbreiding woningen

- Hier wordt toegelicht hoe we omgaan met areaal uitbreidingen in de begroting.

Ten aanzien van de inkomsten

- Binnen de berekening van de algemene uitkering wordt door het Rijk gerekend met een stijging van 176 woningen en 183 inwoners. Omdat wij een ambitieuzer bouwprogramma hebben, is binnen de algemene uitkering nog een jaarlijkse stelpost opgenomen van in totaal € 92.000 aan te verwachten extra opbrengsten voor woningbouw. Dit bedrag is gebaseerd op een jaarlijkse toename van 140 woningen en 280 inwoners. Dus gemiddeld 2 inwoners per woning. In totaal wordt in de begroting 2022 gerekend met een uitbreiding van 316 woningen en 463 inwoners.
- In het betreffende begrotingsjaar komt de stelpost te vervallen, omdat de areaaluitbreiding dan onderdeel uitmaakt van de verschillende maatstaven waaruit de algemene uitkering is samengesteld.
- Een jaarlijkse toename van woningen heeft ook effect op de OZB opbrengsten. In de begroting 2023 wordt naast een jaarlijkse stijging van de opbrengsten als gevolg van inflatie 1,4% ook voor het eerst rekening gehouden met meeropbrengst OZB vanwege de realisatie van 300 nieuwbouwwoningen. De meeropbrengst die verwerkt is omvat een bedrag van € 90.000. Voor de meerjarenraming is nog geen rekening gehouden met een stijging van de OZB inkomsten als gevolg van toekomstige woningbouw.
- Een uitbreiding van het aantal woningen heeft daarmee ook een positief effect op de afvalstoffenheffing en rioolheffing. Omdat tegenover deze inkomsten ook specifieke kosten staan (kostendekkende tarieven) levert dit geen (meerjarig) voordeel op dat ter dekking kan dienen voor de meerjarenbegroting.
- Met mutaties in bedrijfsvestigingen wordt geen rekening gehouden.

Ten aanzien van de uitgaven

- In de begroting 2023 nemen wij de areaaluitbreiding mee. Dit betreft wegen, groen, bomen, openbare verlichting, riolering, straatmeubilair enzovoort. Dit wordt structureel meegenomen. Vanaf volgend jaar maakt dit jaarlijks deel uit van de kadernota.
- De organisatie laten we meegroeien door het personeelsbudget te verhogen met €100.000. Hierdoor kunnen wij onze diensten hoogwaardig blijven aanbieden aan alle inwoners en bedrijven.

Productenboek 2023

Programma 1 Sociaal domein

Doelstelling 1.1 Onderwijs

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010902 Reserve gebouwen basisonderwijs	471000 Mutatie reserves (dotaties)	616.341	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		1.483.337
6410000 Huisvesting gymnastiekonderwijs	431000 Energie	8.600	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	20.692	
	434330 Onderhoud en reparatie	6.400	
	434343 Schoonmaakkosten	14.800	
	434344 Waterverbruik	410	
	434346 Huur	178.457	
	473000 Afschrijvingslasten	11.199	
	474000 Toegerekende rente	573	
	832100 Huren		3.637
6420000 Voorziening in onderwijshuisvesting	434330 Onderhoud en reparatie	13.563	
	434381 Eigen risico schade	18.000	
	434399 Overige goederen en diensten	1.195	
	473000 Afschrijvingslasten	2.410.635	
	474000 Toegerekende rente	756.253	
	832100 Huren		1.090
6420020 Leerlingafhankelijke onderwijsvoorz	431000 Energie	58.675	
	434330 Onderhoud en reparatie	33.800	
	434343 Schoonmaakkosten	65.953	
	434344 Waterverbruik	1.877	
	434381 Eigen risico schade	8.225	
	434399 Overige goederen en diensten	4.151	
	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		135.359
6420090 Huisvesting onderwijs	431000 Energie	5.000	
	434100 Betaalde belastingen	400	
	434330 Onderhoud en reparatie	7.000	
	434343 Schoonmaakkosten	26.000	
	434344 Waterverbruik	300	
	434399 Overige goederen en diensten	2.000	
	832100 Huren		26.698
6430000 RMC (stimuleren schooldeelname)	411000 Loonkosten	61.116	
	430000 Personeel van derden	40.000	
	434342 Accountantskosten	6.000	
	434399 Overige goederen en diensten	9.508	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	-1.485	
	842200 Subsid/bijdragen van overheid niet Rijk		199.500
6430010 Leerlingenvervoer	434399 Overige goederen en diensten	44.000	
	442300 Uitkeringen in natura aan personen	560.247	
	834099 Overige goederen en diensten		10.931
	842100 Vergoeding en verhaal sociale uitkeringe		2.528
6430020 Voor en vroegschoolse educatie	434399 Overige goederen en diensten	123.085	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	15.425	
	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		58.174
6430030 Lokaal onderwijsbeleid	434399 Overige goederen en diensten	52.336	
	434400 Bijdragen	216.300	
	442500 Subsidie	6.000	
	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		261.300
6430040 Bewegingsonderwijs	434367 Vakleerkracht bewegingsonderwijs	135.000	
	434399 Overige goederen en diensten	130.565	
6430060 Muziekonderwijs	434400 Bijdragen	135.000	
	442500 Subsidie	40.320	
6610050 Peuteropvang	442100 Subsidies aan marktproducenten	119.040	
	832100 Huren		93.090
6610060 Sociaal medische indicatie	442500 Subsidie	57.946	
6610070 Toezicht en handhaving peuteropvang	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	72.865	
6610090 Huisvesting peuteropvang	431000 Energie	13.000	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	390	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.410	
	434998 Afrekening naar KPL	1.601	
	473000 Afschrijvingslasten	23.867	
	474000 Toegerekende rente	5.201	
6682010 Schoolmaatschappelijk werk PO, VO en MBO	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	162.840	
Totaal cluster		6.302.076	2.275.644
Saldo		4.026.432	

Doelstelling 1.2 Jeugd en gezin

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6672010 JGZ maatwerk	442500 Subsidie	92.946	
6672015 Jeugdgezondheidszorg	434346 Huur	21.770	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	757.000	
6682000 Jeugd en jongerenwerk	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
	434400 Bijdragen	123.499	
6682020 Voorzieningen opvoedingsondersteuning	434399 Overige goederen en diensten	74.785	
Totaal cluster		1.085.000	0
Saldo		1.085.000	

Doelstelling 1.3 Sport, cultuur en kunst

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010909 Reserve aankoop kunstvoorwerpen	471000 Mutatie reserves (dotaties)	27.500	
6010926 Reserve buitensportaccommodaties	471000 Mutatie reserves (dotaties)	546.464	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		408.676
6010930 Reserve Binnensportaccommodatie	471000 Mutatie reserves (dotaties)	11.606	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		11.606
6510010 Sportstimulering	442500 Subsidie	312.000	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		6.528
	842200 Subsid/bijdragen van overheid niet Rijk		3.600
6510020 Activiteitsubsidie sport	442500 Subsidie	182.338	
6510030 Topsportbeleid	434400 Bijdragen	104.465	
6520000 Zwembaden	434330 Onderhoud en reparatie	379.878	
	434400 Bijdragen	50.000	
	442500 Subsidie	399.797	
	473000 Afschrijvingslasten	10.023	
	474000 Toegerekende rente	575	
	832100 Huren		65.880
6520010 Sporthallen en sportlokalen	434306 Materiaalgebruik/verbruik	50	
	434330 Onderhoud en reparatie	329.319	
	434399 Overige goederen en diensten	3.397	
	434400 Bijdragen	75.000	
	442500 Subsidie	385.628	
	473000 Afschrijvingslasten	90.388	
	474000 Toegerekende rente	21.665	
	832100 Huren		186.404
6520020 Onderhoud sportterreinen (niet groen)	434306 Materiaalgebruik/verbruik	3.243	
	434330 Onderhoud en reparatie	73.713	
	434399 Overige goederen en diensten	350	
	473000 Afschrijvingslasten	109.634	
	474000 Toegerekende rente	11.586	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		-58
	832100 Huren		24.111
	834099 Overige goederen en diensten		147
	842200 Subsid/bijdragen van overheid niet Rijk		141.621
6520030 Beheer en onderhoud sportterreinen groen	434306 Materiaalgebruik/verbruik	30.396	
	434330 Onderhoud en reparatie	205.604	
	434399 Overige goederen en diensten	20.000	
	434998 Afrekening naar KPL	408.676	
	473000 Afschrijvingslasten	236.292	
	474000 Toegerekende rente	44.676	
	832100 Huren		43.640
6520090 Huisvesting sportaccommodaties	431000 Energie	17.700	
	434330 Onderhoud en reparatie	10.500	
	434343 Schoonmaakkosten	5.900	
	434344 Waterverbruik	400	
	434998 Afrekening naar KPL	61.255	
6530060 Kunst en cultuur adviesraad	442500 Subsidie	7.500	
6530065 Kunstwerken	434306 Materiaalgebruik/verbruik	325	
	434330 Onderhoud en reparatie	18.738	
	434381 Eigen risico schade	100	
	434399 Overige goederen en diensten	6.000	
6530070 Activiteitsubsidie kunst en cultuur	442500 Subsidie	98.948	
6530075 Museumbeleid	434400 Bijdragen	40.000	
	442500 Subsidie	41.000	

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6530080 Cultuur op school	442500 Subsidie	54.575	
6530090 Huisvesting sociaal cultureel	431000 Energie	14.300	
	434330 Onderhoud en reparatie	15.713	
	434343 Schoonmaakkosten	4.500	
	434344 Waterverbruik	1.197	
	434372 Beveiliging/alarmopvolging	350	
	434381 Eigen risico schade	600	
	434998 Afrekening naar KPL	89.555	
	473000 Afschrijvingslasten	199.544	
	474000 Toegerekende rente	53.661	
	832100 Huren		8.709
	834099 Overige goederen en diensten		-654
6541000 Cultuurhistorie monumenten & archeologie	434316 Vergoedingen (IB47)	400	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	600	
	434344 Waterverbruik	75	
	434399 Overige goederen en diensten	6.041	
	434439 Advieskosten	10.000	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	35.000	
	442500 Subsidie	120.000	
	473000 Afschrijvingslasten	27.563	
	474000 Toegerekende rente	6.274	
	832100 Huren		253
	834015 Leges		545
6560050 Bibliotheken	442500 Subsidie	768.759	
	832100 Huren		13.660
6560060 Schagen FM	442500 Subsidie	151.453	
	Totaal cluster	5.942.789	914.668
	Saldo	5.028.121	

Doelstelling 1.4 Grip en sturing op WMO en jeugdzorg

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6660000 Hulpmiddelen WMO	434399 Overige goederen en diensten	20.000	
	442261 Hulpmiddelen	678.131	
6660010 Vervoersvoorzieningen	442262 Overige voorzieningen gehandicapten	215.000	
6660020 Woningaanpassingen WMO	442260 Woningaanpassingen	450.000	
6671000 Producten voor het voeren v/e huishouden	441200 PGB	119.000	
	442263 Huishoudelijke hulp	3.840.573	
6671020 Mantelzorg en respijtzorg	442500 Subsidie	269.000	
6671050 Voorzieningen OGGZ	434399 Overige goederen en diensten	37.500	
	442500 Subsidie	125.522	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	71.000	
6671060 Wmo adviesraad	434304 Onkostenvergoedingen	10.000	
6671070 Eigen bijdrage WMO	842160 Terugvordering WMO		300.000
6672000 Maatwerkvoorzieningen jeugdhulp	434337 Telecommunicatie	6.397	
	434399 Overige goederen en diensten	198.969	
	441200 PGB	49.000	
	442300 Uitkeringen in natura aan personen	10.221.110	
	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		24.410
6672020 Klanttevredenheidsonderzoeken SD	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
6672030 Begeleiding, dagbesteding en kortd verbl	434399 Overige goederen en diensten	32.000	
	441200 PGB	266.000	
	442300 Uitkeringen in natura aan personen	3.052.892	
6682040 Gedwongen kader	442300 Uitkeringen in natura aan personen	770.936	
6682050 Veilig thuis	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	526.000	
	834099 Overige goederen en diensten		71.489
6682060 Integrale crisisdienst	434400 Bijdragen	78.632	
	Totaal cluster	21.052.662	395.899
	Saldo	20.656.763	

Doelstelling 1.5 Armoede en eenzaamheid

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010925 Reserve dorpshuizen	471000 Mutatie reserves (dotaties)	78.659	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		78.659
6610000 Voorzieningen ouderenwerk	434374 Wijksteunpunten	250.000	
	442500 Subsidie	12.000	
6610010 Dorpshuizen, wijk- en jeugdgebouwen	434306 Materiaalgebruik/verbruik	881	
	434330 Onderhoud en reparatie	78.659	
	434346 Huur	3.928	
	442500 Subsidie	239.044	
	473000 Afschrijvingslasten	27.463	
	474000 Toegerekende rente	8.531	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		418
	832100 Huren		17.522
	834099 Overige goederen en diensten		932
6610020 Maatschappelijk werk en sociaal raadsldn	442500 Subsidie	261.676	
6610025 Lokaal vervoersnetwerk	442500 Subsidie	45.100	
6610030 Sociaal cultureel werk en vrijwilligerso	434399 Overige goederen en diensten	862	
	442500 Subsidie	493.536	
6630020 Bijzondere bijstand	434399 Overige goederen en diensten	1.153	
	442200 Uitkeringen	696.089	
	842157 Terugvordering bijzondere bijstand		60.209
6630030 Geluksbudget	442200 Uitkeringen	80.000	
6630050 Ouderenpakket	442200 Uitkeringen	75.000	
6630060 Overig minima, Noodfonds en voedselbank	434399 Overige goederen en diensten	1.500	
	442500 Subsidie	10.000	
6630065 Kwijtschelding afvalstoffenheffing	444800 Kwijtschelding	189.000	
6630066 Kwijtschelding rioolrechten	444800 Kwijtschelding	108.000	
6630070 Kindpakket	442200 Uitkeringen	127.500	
6650002 Stimulatie jongeren aan het werk	434399 Overige goederen en diensten	140.000	
6671040 Voorzieningen cliëntondersteuning	434399 Overige goederen en diensten	10.000	
	442500 Subsidie	297.878	
6671080 Activiteitsubsidie zorg en welzijn	442500 Subsidie	176.803	
Totaal cluster		3.413.262	157.740
Saldo		3.255.522	

Doelstelling 1.6 Werk en inkomen

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6610040 Uitvoering vluchtelingenbeleid	434399 Overige goederen en diensten	16.672	
	442500 Subsidie	140.328	
6610045 Nieuwe wet inburgering	434332 Uitvoeringskosten	79.211	
6630000 Bijstandsverlening Wet BUIG	442251 Inkomenoverdrachten Participatiewet	6.982.032	
	442253 Inkomenoverdrachten IOAW	425.801	
	442254 Inkomenoverdrachten IOAZ	82.137	
	442255 Inkomenoverdrachten startende ondernemer	114.000	
	841100 Inkomenoverdrachten van het Rijk		8.592.038
	842150 Terugvordering & verhaal Participatiewet		118.838
	842151 Terugvordering IOAW		1.534
	842152 Terugvordering IOAZ		656
	842153 Terugvordering startende ondernemers Bbz		1.774
6630010 Bijstandsverlening Bbz	434439 Advieskosten	45.000	
	442256 Inkomenoverdrachten Bbz 2004	30.000	
	442257 Bbz renteloze leningen	66.000	
	841100 Inkomenoverdrachten van het Rijk		41.000
	842155 Ontvangsten Bbz renteloze leningen		14.000
	842156 Ontvangsten Bbz rentedragende leningen		58.000
6630022 Individuele studietoelage	442200 Uitkeringen	25.000	
6640000 WSW	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	5.630.000	
6650000 Re-integratie en participatie P-wet	434331 Lease auto's	10.000	
	434503 Re-integratieinstrumenten	446.927	
6650003 Motiveren naar betaald werk	434399 Overige goederen en diensten	255.000	
6650020 Cliëntenraad	434304 Onkostenvergoedingen	15.000	
6670000 Schuldienstverlening	434399 Overige goederen en diensten	144.053	
6671010 Bijzondere ziektekosten	442200 Uitkeringen	425.000	
Totaal cluster		14.932.161	8.827.840
Saldo		6.104.321	

Doelstelling 1.7 Volksgezondheid

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6711000 Ambulancevervoer	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	2.896	
6714000 Gezondheidszorg	434400 Bijdragen	10.000	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	1.033.000	
6714010 AED's	434399 Overige goederen en diensten	12.250	
	442500 Subsidie	10.500	
	473000 Afschrijvingslasten	9.563	
	474000 Toegerekende rente	597	
6714020 Lokaal uitvoeringsprogramma gezondheidsb	434399 Overige goederen en diensten	111.911	
	434400 Bijdragen	160.000	
	442500 Subsidie	68.478	
	Totaal cluster	1.419.195	0
	Saldo	1.419.195	

Programma 2 Wonen en ruimtelijk ordening

Doelstelling 2.1 Bouwen en wonen

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010905 Reserve grondexploitatie	471000 Mutatie reserves (dotaties)	75.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		493.000
6010914 Reserve Markt 18	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		62.449
6030090 Woningen & garages	434330 Onderhoud en reparatie	2.950	
	434998 Afrekening naar KPL	20.481	
6030100 Beheer gronden	433300 Overige aankopen duurzame goederen	50.000	
	434200 Betaalde pachten en erfpachten	35.449	
	434322 Studiekosten	445	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.014	
	434344 Waterverbruik	100	
	434346 Huur	12.800	
	434399 Overige goederen en diensten	7.470	
	434998 Afrekening naar KPL	-150.000	
	474000 Toegerekende rente	41.799	
	832100 Huren		64.360
	832200 Pachten		151.747
	832300 Erfpacht		185.356
	833100 Opbrengst van grondverkoop		43.600
	834099 Overige goederen en diensten		6.197
6030200 Beheer vastgoed woningexploitatie	434306 Materiaalgebruik/verbruik	91	
	434344 Waterverbruik	2.400	
	434399 Overige goederen en diensten	1.651	
	473000 Afschrijvingslasten	24.519	
	474000 Toegerekende rente	32.467	
	832100 Huren		111.258
	834015 Leges		1.090
6030205 Beheer vastgoed Halerweg	431000 Energie	11.961	
	473000 Afschrijvingslasten	66.298	
	474000 Toegerekende rente	6.552	
	832100 Huren		60.236
6824020 Gronden in exploitatie	433300 Overige aankopen duurzame goederen	5.410.972	
	443000 Invest.bijdragen+overige kap.overdrachtn	4.125.986	
	834099 Overige goederen en diensten		9.536.958
6831000 Wonen	434399 Overige goederen en diensten	2.000	
	434439 Advieskosten	15.399	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	2.046	
6831020 Bouwzaken, welstand & Leges	434316 Vergoedingen (IB47)	4.680	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	7.700	
	434399 Overige goederen en diensten	14.904	
	434439 Advieskosten	27.600	
	442500 Subsidie	2.924	
	834015 Leges		1.308.000
	Totaal cluster	9.857.658	12.024.251
	Saldo	-2.166.593	

Doelstelling 2.2 Ruimtelijke ordening

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010931 Implementatie omgevingswet	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		510.941
6241000 Kust	434439 Advieskosten	7.584	
6810015 Omgevingswet	434998 Afrekening naar KPL	510.941	
6810200 Kaderrichtlijn water	434399 Overige goederen en diensten	9.895	
6811000 Omgevingsplannen	434439 Advieskosten	150.340	
6811005 Anterieure overeenkomsten	434439 Advieskosten	40.000	
	834088 Planvergoeding obv legesverordening		300.000
	834089 Planvergoeding obv overeenkomst		30.000
	Totaal cluster	718.760	840.941
	Saldo	-122.181	

Programma 3 Beheer openbare buitenruimte

Doelstelling 3.1 Verkeer en Vervoer

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010922 Reserve wegenonderhoud	471000 Mutatie reserves (dotaties)	1.756.600	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		1.800.000
6010923 Reserve groenonderhoud	471000 Mutatie reserves (dotaties)	655.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		625.000
6040110 Bedrijfskleding	434306 Materiaalgebruik/verbruik	17.520	
	434330 Onderhoud en reparatie	756	
6040120 Gereedschappen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	5.000	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	24.838	
	434330 Onderhoud en reparatie	6.162	
6040130 Dienstauto's	431000 Energie	48.059	
	434100 Betaalde belastingen	25.921	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	23.215	
	434330 Onderhoud en reparatie	18.635	
	473000 Afschrijvingslasten	248.155	
	474000 Toegerekende rente	8.169	
6210000 Dagelijks onderhoud wegenbeheer	431000 Energie	1.705	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	52.000	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	26.095	
	434322 Studiekosten	263	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	500	
	434330 Onderhoud en reparatie	332.688	
	434346 Huur	16.143	
	434399 Overige goederen en diensten	1.249.528	
	434998 Afrekening naar KPL	705.350	
	473000 Afschrijvingslasten	1.064.573	
	474000 Toegerekende rente	249.667	
	834015 Leges		1.701
	834099 Overige goederen en diensten		88.503
6210010 Dagelijks onderhoud kunstwerken	433300 Overige aankopen duurzame goederen	116.037	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	6.000	
	434330 Onderhoud en reparatie	56.000	
	434399 Overige goederen en diensten	107.017	
	473000 Afschrijvingslasten	79.365	
	474000 Toegerekende rente	25.226	
6210020 Straatmeubilair	434306 Materiaalgebruik/verbruik	36.146	
	434330 Onderhoud en reparatie	43.918	
	434344 Watervverbruik	300	
	434346 Huur	15.000	
	434399 Overige goederen en diensten	4.910	
	473000 Afschrijvingslasten	4.829	
	474000 Toegerekende rente	917	
	834099 Overige goederen en diensten		18.530
6210023 Afvalbakken	434399 Overige goederen en diensten	111.000	
6210025 Bebording	433300 Overige aankopen duurzame goederen	1.560	
	434330 Onderhoud en reparatie	12.272	
	434399 Overige goederen en diensten	2.197	
6210027 Verkeersmaatregelen	434399 Overige goederen en diensten	40.000	
6210031 Doorfietsroute Schagen-Alkmaar	434399 Overige goederen en diensten	90.000	
6210035 Bebording recreatieve routes	434399 Overige goederen en diensten	40.000	
6210100 Openbare verlichting	431000 Energie	187.340	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	14.882	
	434330 Onderhoud en reparatie	120.000	
	434399 Overige goederen en diensten	13.418	
	434998 Afrekening naar KPL	529.900	
	473000 Afschrijvingslasten	175.745	
	474000 Toegerekende rente	43.634	
	832100 Huren		137
	834099 Overige goederen en diensten		177
6210101 Nuts voorzieningen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	50.000	
	834099 Overige goederen en diensten		54.500
6210200 Straatreiniging	431000 Energie	15.000	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	425.497	
	434330 Onderhoud en reparatie	47.000	
	434381 Eigen risico schade	1.000	
	434399 Overige goederen en diensten	380.000	
6210210 Gladheidsbestrijding	834015 Leges		6.540
6222000 Parkeervergunningen (GPK)	433300 Overige aankopen duurzame goederen	43.940	
6240000 Beheer waterwegen	434330 Onderhoud en reparatie	131.000	
	434399 Overige goederen en diensten	163.560	
	473000 Afschrijvingslasten	27.080	
	474000 Toegerekende rente	7.196	
	834015 Leges		14.162
6240005 Binnenhavens	431000 Energie	1.758	
	434344 Watervverbruik	100	
	434399 Overige goederen en diensten	2.000	

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
	473000 Afschrijvingslasten	58.674	
	474000 Toegerekende rente	3.068	
6340090 Openbare toiletten	834099 Overige goederen en diensten		16.350
	431000 Energie	300	
	434330 Onderhoud en reparatie	8.000	
	434344 Waterverbruik	100	
6570020 Strand exploitatie	474000 Toegerekende rente	167	
	832100 Huren		115.540
	Totaal cluster	9.779.595	2.741.140
	Saldo	7.038.455	

Doelstelling 3.2 Riool

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010913 Reserve egalisatie rioolrecht	471000 Mutatie reserves (dotaties)	473.313	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		550.000
6722000 Riolering	433300 Overige aankopen duurzame goederen	303.406	
	434322 Studiekosten	108	
	434330 Onderhoud en reparatie	374.000	
	434399 Overige goederen en diensten	35.000	
	434998 Afrekening naar KPL	2.361	
	472000 Voorzieningen (dotaties)	1.478.962	
	473000 Afschrijvingslasten	719.344	
	474000 Toegerekende rente	149.279	
	872000 Voorzieningen (onttrekkingen)		174.000
6722005 Klein onderhoud riolering (adhoc)	434306 Materiaalgebruik/verbruik	1.050	
	434330 Onderhoud en reparatie	102.639	
	434381 Eigen risico schade	2.573	
	434399 Overige goederen en diensten	51.716	
	434439 Advieskosten	3.000	
	834099 Overige goederen en diensten		5.450
6722006 Klein onderhoud serviceteam	434330 Onderhoud en reparatie	10.000	
6722010 Riool pompen en gemalen	431000 Energie	111.167	
	434330 Onderhoud en reparatie	95.000	
	434337 Telecommunicatie	10.000	
	434399 Overige goederen en diensten	21.737	
6722011 Persleidingen	434330 Onderhoud en reparatie	7.500	
6722015 Persleidingen (adhoc)	434330 Onderhoud en reparatie	7.500	
6722020 Riool huisaansluitingen	434330 Onderhoud en reparatie	70.650	
	434399 Overige goederen en diensten	44.719	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	8.311	
	834099 Overige goederen en diensten		50.000
6722040 Kolken reinigen en inspecteren	433300 Overige aankopen duurzame goederen	60.624	
6722050 Pompen en gemalen adhoc	433300 Overige aankopen duurzame goederen	30.000	
	434399 Overige goederen en diensten	5.000	
6722060 IBA's/drainage	434330 Onderhoud en reparatie	7.000	
6722070 Onderzoek en monitoring riolering	434330 Onderhoud en reparatie	23.000	
6722085 Samenwerking Noordkop	434399 Overige goederen en diensten	50.000	
6722090 Grondwatervoorzieningen	434399 Overige goederen en diensten	2.000	
6722200 Rioolheffing	840200 Rioolrechten op woningen		5.394.849
	Totaal cluster	4.260.959	6.174.299
	Saldo	-1.913.340	

Doelstelling 3.3 Beheer buitenruimte

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010910 Reserve investeringen economisch nut	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		250.973
6010911 Reserve investeringen maats. nut	471000 Mutatie reserves (dotaties)	1.165.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		2.397.096
6010924 Reserve onderhoud buitenruimte	471000 Mutatie reserves (dotaties)	1.098.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		480.000
6560005 Materieel groen/parken en plantsoenen	431000 Energie	35.000	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	31.000	
	434399 Overige goederen en diensten	45.000	
6570010 Geluksplekken toebehoren	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
6570050 Bomen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	386.362	
	434330 Onderhoud en reparatie	30.000	
	434399 Overige goederen en diensten	30.000	

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6570060 Beheer groen	834015 Leges		732
	400000 Niet in te delen lasten	382.532	
	431000 Energie	600	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	1.900.697	
	434381 Eigen risico schade	100	
	434399 Overige goederen en diensten	150.000	
	434998 Afrekening naar KPL	2.620.300	
	473000 Afschrijvingslasten	554.722	
	474000 Toegerekende rente	72.785	
	832100 Huren		337
6570090 Strandonderhoud	834015 Leges		2.785
	434330 Onderhoud en reparatie	25.204	
	473000 Afschrijvingslasten	10.333	
	474000 Toegerekende rente	1.700	
6570100 Strandreiniging	433300 Overige aankopen duurzame goederen	70.911	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.017	
	434399 Overige goederen en diensten	68.887	
	434400 Bijdragen	4.480	
6570110 Speeltoestellen	834099 Overige goederen en diensten		10.410
	434330 Onderhoud en reparatie	41.298	
	434381 Eigen risico schade	2.000	
	434399 Overige goederen en diensten	39.512	
	442500 Subsidie	554	
	473000 Afschrijvingslasten	147.446	
	474000 Toegerekende rente	17.245	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	575	
6570120 Dierenparken	434330 Onderhoud en reparatie	1.425	
	473000 Afschrijvingslasten	1.250	
	474000 Toegerekende rente	125	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	200	
6740010 Ongediertebestrijding	434329 Contributies/lidmaatschappen	56	
	434399 Overige goederen en diensten	1.649	
	431000 Energie	100	
6750000 Beheer en onderhoud begraafplaatsen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	121.209	
	434344 Waterverbruik	500	
	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
	472000 Voorzieningen (dotaties)	25.000	
	473000 Afschrijvingslasten	20.347	
	474000 Toegerekende rente	4.534	
	834007 Grafrechten		288.184
	434330 Onderhoud en reparatie	600	
6750090 Huisvesting begraafplaatsen	434344 Waterverbruik	70	
	434998 Afrekening naar KPL	6.243	
	473000 Afschrijvingslasten	7.191	
	474000 Toegerekende rente	484	
	Totaal cluster	9.154.243	3.430.517
	Saldo	5.723.726	

Programma 4 Duurzaamheid

Doelstelling 4.2 Circulaire economie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010912 Reserve afvalstoffenheffing	471000 Mutatie reserves (dotaties)	292.844	
6730000 Afvalverwijdering	434399 Overige goederen en diensten	250.000	
	442450 Afvalverwijdering	5.715.163	
	473000 Afschrijvingslasten	25.048	
	474000 Toegerekende rente	5.779	
	834099 Overige goederen en diensten		385.000
6730010 Onderhoudskosten afvalverwijdering	434399 Overige goederen en diensten	59.214	
	834099 Overige goederen en diensten		59.214
6730020 Afvalstoffenheffing	834040 Afvalstoffenheffing		7.508.472
6740000 Milieu taken	434399 Overige goederen en diensten	3.700	
	434450 Strippenkaart	100.000	
	434451 Controle/Veiligheid	80.000	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	806.097	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		7.583
6740005 Klimaat	434998 Afrekening naar KPL	177.967	
	473000 Afschrijvingslasten	21.586	
	474000 Toegerekende rente	32.426	
Totaal cluster		7.569.824	7.960.269
Saldo		-390.445	

Doelstelling 4.4 Klimaatadaptie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
Totaal cluster			
Saldo			

Programma 5 Economische zaken

Doelstelling 5.1 Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6312000 Regionale samenwerking	442101 Regionale samenwerking	251.235	
	442102 Ontwikkelingsbedrijf NHN	117.563	
	474000 Toegerekende rente	31	
6312005 Economische ontwikkeling	434399 Overige goederen en diensten	8.220	
	442104 Leader	56.426	
6312010 Ondernemersloket	434399 Overige goederen en diensten	10.000	
	442107 Seedvalley	2.500	
	442108 Ondernemersfonds	149.019	
	Totaal cluster	594.994	0
	Saldo	594.994	

Doelstelling 5.2 Toerisme

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6210029 Inzet kustbus	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
6230000 Recreatiehaven	431000 Energie	1.000	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	10.000	
	434330 Onderhoud en reparatie	8.175	
	434399 Overige goederen en diensten	1.000	
	442500 Subsidie	18.650	
	834099 Overige goederen en diensten		68.795
6230090 Huisvesting recreatiehaven	431000 Energie	8.500	
	434330 Onderhoud en reparatie	500	
	434343 Schoonmaakkosten	1.900	
	434344 Waterverbruik	500	
	434998 Afrekening naar KPL	6.559	
6310000 Markten	431000 Energie	5.005	
	434330 Onderhoud en reparatie	2.000	
	434344 Waterverbruik	50	
6331000 Markt exploitatie	433170 Marketing / communicatie	11.200	
	834015 Leges		62.893
6340020 Toeristenbelasting	434399 Overige goederen en diensten	20.000	
	840102 Toeristenbelasting		2.255.917
6570000 Toerisme & verblijfsrecreatie	434399 Overige goederen en diensten	6.028	
	434400 Bijdragen	5.000	
	442110 BIZ Schagen	102.245	
	442500 Subsidie	18.980	
	442501 Toeristische promotie	121.428	
	473000 Afschrijvingslasten	2.132	
	474000 Toegerekende rente	213	
	840101 Belastingopbrengsten		111.447
	Totaal cluster	366.065	2.499.052
	Saldo	-2.132.987	

Doelstelling 5.6 Evenementen

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6570080 Kermis en evenementen	431000 Energie	45.000	
	434344 Waterverbruik	982	
	434399 Overige goederen en diensten	14.352	
	473000 Afschrijvingslasten	17.500	
	474000 Toegerekende rente	1.615	
	832200 Pachten		70.946
	Totaal cluster	79.449	70.946
	Saldo	8.503	

Programma 6 Participatie, dienstverlening en organisatie

Doelstelling 6.1 Participatie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6011110 Jongerenraad	434399 Overige goederen en diensten	50.000	
6040800 Burger & overheidsparticipatie	434399 Overige goederen en diensten	45.000	
6040801 Burgerberaad	434399 Overige goederen en diensten	100.000	
6570070 Burgerparticipatie	434399 Overige goederen en diensten	100.000	
6672026 Dorpsraden/wijkpanel	434400 Bijdragen	93.000	
	Totaal cluster	388.000	0
	Saldo	388.000	

Doelstelling 6.2 Dienstverlening en organisatie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010100 Rechtskundige hulp/advies	434316 Vergoedingen (IB47)	6.000	
	434399 Overige goederen en diensten	97.536	
6012000 Lijkschouwing	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	48.000	
6020600 Benchmarken	434439 Advieskosten	15.000	
6020650 Identiteitsdocumenten en rijbewijzen	434306 Materiaalgebruik/verbruik	25.157	
	441105 Afdrachten rijbewijzen	45.370	
	441110 Afdrachten id/reisdocumenten	51.497	
	834020 Leges rijbewijzen		182.809
	834025 Leges id/reisdocumenten		110.585
	834030 Leges Eigen verklaring		27.421
6020700 Basis registratie personen en burgerlijke	434399 Overige goederen en diensten	5.000	
	441100 Afdrachten aan Rijk	40.500	
	834015 Leges		83.385
6020750 Overige balieproducten (materialen)	434306 Materiaalgebruik/verbruik	2.000	
	434399 Overige goederen en diensten	14.500	
	834015 Leges		32.700
	834099 Overige goederen en diensten		1.635
6020800 Verkiezingen	434316 Vergoedingen (IB47)	32.000	
	434399 Overige goederen en diensten	80.476	
6020850 Verminderen regeldruk/lean	434399 Overige goederen en diensten	2.500	
	Totaal cluster	465.536	438.535
	Saldo	27.001	

Doelstelling 6.3 Veiligheid

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010928 Reserve reddingsbrigade	471000 Mutatie reserves (dotaties)	80.750	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		172.456
6012005 Handhaving & bestuursmaatregelen	434329 Contributies/lidmaatschappen	292	
	434356 Bedrijfskleding	2.000	
	434399 Overige goederen en diensten	30.390	
	434400 Bijdragen	10.000	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	3.436	
	442500 Subsidie	91.410	
	834015 Leges		54.500
	834099 Overige goederen en diensten		14.996
6110000 Rampenbestrijding	434322 Studiekosten	11.754	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	10.000	
6110010 Bluswatervoorzieningen	434330 Onderhoud en reparatie	1.000	
6110020 Veiligheidsregio	434399 Overige goederen en diensten	47.659	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	3.563.354	
6110090 Huisvesting brandweer	431000 Energie	33.996	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	86	
	434330 Onderhoud en reparatie	59.942	
	434337 Telecommunicatie	90	
	434344 Waterverbruik	1.714	
	434372 Beveiliging/alarmopvolging	2.613	
	434998 Afrekening naar KPL	32.355	
	473000 Afschrijvingslasten	183.687	
	474000 Toegerekende rente	51.648	
	832100 Huren		5.777
6120000 Veiligheidsbeleid	434399 Overige goederen en diensten	43.000	

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6120010 Strandveiligheid	434451 Controle/Veiligheid	11.500	
	434200 Betaalde pachten en erfpachten	5.240	
	832100 Huren		3.734
6120011 Reddingsbrigade Petten	434399 Overige goederen en diensten	12.875	
	442500 Subsidie	90.000	
	473000 Afschrijvingslasten	81.225	
	474000 Toegerekende rente	1.750	
6120012 Reddingsbrigade Callantsoog	434399 Overige goederen en diensten	25.750	
	442500 Subsidie	180.000	
	473000 Afschrijvingslasten	64.036	
	474000 Toegerekende rente	2.688	
6120013 Reddingsbrigade Sint Maartenszee	434399 Overige goederen en diensten	11.375	
	442500 Subsidie	79.500	
	473000 Afschrijvingslasten	45.175	
	474000 Toegerekende rente	1.962	
6120020 Project integrale veiligheid	434365 Buurtbemiddeling	30.000	
	434399 Overige goederen en diensten	35.500	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	13.000	
	473000 Afschrijvingslasten	10.000	
6120090 Huisvesting reddingsbrigades	474000 Toegerekende rente	400	
	434330 Onderhoud en reparatie	3.800	
	434372 Beveiliging/alarmopvolging	1.000	
	434998 Afrekening naar KPL	24.991	
6560113 Toegang strandslagen	473000 Afschrijvingslasten	139.929	
	474000 Toegerekende rente	35.456	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	50.000	
Totaal cluster		5.218.328	251.463
Saldo		4.966.865	

Doelstelling 6.4 Bestuur

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010000 Gemeenteraad en commissies	411000 Loonkosten	470.500	
	433310 Apparatuur voor werken op locatie	5.000	
	434316 Vergoedingen (IB47)	85.225	
	434322 Studiekosten	10.000	
	434348 Representatie	6.000	
	434399 Overige goederen en diensten	7.500	
	434400 Bijdragen	12.550	
6011000 Burgemeester en wethouders	411000 Loonkosten	590.000	
	412000 Loonkosten voormalig personeel	94.560	
	434322 Studiekosten	5.075	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	1.725	
	434348 Representatie	14.485	
	434399 Overige goederen en diensten	18.129	
	472000 Voorzieningen (dotaties)	120.000	
6011100 Griffie	411000 Loonkosten	374.721	
	434322 Studiekosten	2.350	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	345	
	434348 Representatie	300	
	434399 Overige goederen en diensten	4.000	
6011120 Raadsthema's	434399 Overige goederen en diensten	100.000	
6011150 Rekenkamer cie.	434399 Overige goederen en diensten	47.000	
Totaal cluster		1.969.465	0
Saldo		1.969.465	

Doelstelling 6.5 Organisatie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010901 Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	471000 Mutatie reserves (dotaties)	572.507	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		426.199
6010929 Reserve BYOD	471000 Mutatie reserves (dotaties)	175.403	
6040010 Overige P&O kosten	411091 Mobiliteit	200.000	
	434399 Overige goederen en diensten	171.500	
6040015 Verzekeringen	434341 Verzekeringen	504.234	
	434381 Eigen risico schade	22.621	

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6040020 Bedrijfskosten Personeel	434399 Overige goederen en diensten	3.000	
	434320 Persoonlijke aandacht	36.601	
	434348 Representatie	23.923	
	434385 Kerstfeest	7.000	
6040025 Betalingsverkeer/invordering	434386 Zomerfeest	10.000	
	434391 Bankkosten	23.257	
	434436 Aanmaningen en dwangbevelen	3.367	
	834042 Aanmaningen en dwangbevelen		1.199
6040030 Communicatie	434399 Overige goederen en diensten	62.500	
6040035 Accountantskosten	434400 Bijdragen	4.000	
	434342 Accountantskosten	62.640	
6040040 Organisatieontwikkeling	434439 Advieskosten	44.500	
	434399 Overige goederen en diensten	145.000	
6040045 Opleidingen	434322 Studiekosten	502.778	
	434399 Overige goederen en diensten	17.090	
6040046 Representatie	434399 Overige goederen en diensten	38.515	
	442500 Subsidie	4.698	
6040050 Ondernemingsraad	434399 Overige goederen en diensten	22.945	
	434400 Bijdragen	100.000	
6040055 Div betaalde belastingen en heffingen	434100 Betaalde belastingen	632.636	
6040060 Personeelsvereniging	434400 Bijdragen	14.000	
6040070 Bedrijfsgezondheidszorg	434347 Geneeskundige zorg	63.000	
	434399 Overige goederen en diensten	10.281	
6040080 Werving & selectie	434399 Overige goederen en diensten	63.000	
	431000 Energie	92.800	
6040090 Huisvesting gemeente algemeen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	15.000	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	170	
	434330 Onderhoud en reparatie	88.729	
	434337 Telecommunicatie	1.253	
	434343 Schoonmaakkosten	166.890	
	434344 Waterverbruik	4.294	
	434372 Beveiliging/alarmpvolg	6.650	
	434381 Eigen risico schade	500	
	434399 Overige goederen en diensten	4.527	
	434998 Afrekening naar KPL	87.692	
	473000 Afschrijvingslasten	133.581	
	474000 Toegerekende rente	16.412	
	434399 Overige goederen en diensten	90.000	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	25.000	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.800.853	
	434337 Telecommunicatie	150.000	
	434352 Kopieerkosten	25.000	
	434361 AVG/IB	90.000	
	434362 Klantcontactapplicaties (Mozard/Sim)	150.000	
	434375 TransIP	1.500	
6040200 Research Data Center	434399 Overige goederen en diensten	500.000	
	473000 Afschrijvingslasten	474.367	
	474000 Toegerekende rente	10.753	
	434376 Data & diensten	125.000	
	434377 Bijhouden BKS	65.000	
	434399 Overige goederen en diensten	79.246	
	434337 Telecommunicatie	10.000	
	434356 Bedrijfskleding	8.300	
	434363 Klantbeleving	1.500	
	473000 Afschrijvingslasten	6.824	
6040500 Beheer & ontwikkeling ICT	474000 Toegerekende rente	273	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	2.500	
	434317 Bedrijfs hulpverlening	14.000	
	434319 Arbo aanpassingen	29.500	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	196.947	
	434330 Onderhoud en reparatie	6.000	
	434335 Onderhoud interieur	5.000	
	434340 Abonnementen	104.800	
	434345 Kantoorartikelen	20.000	
	434348 Representatie	1.300	
6040505 GEO	434349 Druk en bindwerk	15.000	
	434350 Porto en postbezorging	71.000	
	434351 Archief kosten	13.000	
	434353 Onderhoud meubilair	14.000	
	434354 Kantoormachines	19.000	
	434355 Restauratieve verzorging	64.500	
	434399 Overige goederen en diensten	19.300	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	222.792	
	411000 Loonkosten	2.927.936	
	830000 Vergoeding voor personeel		8.910
6040510 Projectkosten ICT	411000 Loonkosten	2.186.214	
	430000 Personeel van derden	30.000	
6040550 Afdeling dienstverlening algemeen	400000 Niet in te delen lasten	321.026	
	411000 Loonkosten	1.943.073	
	434399 Overige goederen en diensten	6.563	
6040600 Facilitaire dienstverlening			
6040650 Regionaal archief			
6040900 Salaris team I&A			
6040905 Salaris Dienstverlening			
6040915 Salaris Financien			

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6040920 Salaris Openbare ruimte	411000 Loonkosten	2.362.786	
	830000 Vergoeding voor personeel		117.300
6040925 Salaris Serviceteam	411000 Loonkosten	1.788.794	
6040930 Salaris Ruimtelijke projecten	411000 Loonkosten	2.310.859	
6040935 Salaris Ontwikkeling en ondersteuning	411000 Loonkosten	1.340.421	
6040940 Salaris P&O PLUS	411000 Loonkosten	1.535.656	
	430000 Personeel van derden	95.000	
6040945 Salaris Veiligheid Plus	411000 Loonkosten	2.200.977	
6040950 Salaris Bouwzaken en procedures	411000 Loonkosten	1.846.848	
	430000 Personeel van derden	352.000	
6040955 Salaris Ruimtelijke ontwikkeling	411000 Loonkosten	2.501.252	
	830000 Vergoeding voor personeel		122.400
6040960 Salaris Sociale ontwikkeling	411000 Loonkosten	1.897.556	
6040965 Wijkteam Zuid en West	411000 Loonkosten	2.064.307	
	830000 Vergoeding voor personeel		102.000
	834099 Overige goederen en diensten		292.493
6040970 Wijkteam Kwaliteit & ondersteuning	411000 Loonkosten	1.365.557	
	830000 Vergoeding voor personeel		202.109
6040975 Salaris Wijkteams Noord & Oost	411000 Loonkosten	2.357.733	
6040980 Salaris CMT	400000 Niet in te delen lasten	676.575	
	411000 Loonkosten	2.612.286	
	411090 Overige salariskosten	45.000	
	430000 Personeel van derden	388.694	
	830000 Vergoeding voor personeel		167.010
	Totaal cluster	43.748.862	1.439.620
	Saldo	42.309.242	

Programma 7 Financiën

Doelstelling 7.1 Algemene uitkering

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6070000 Gemeentefonds	841100 Inkomstenoverdrachten van het Rijk		80.381.205
6070100 Uitkering sociaal domein	841100 Inkomstenoverdrachten van het Rijk		4.401.675
	Totaal cluster	0	84.782.880
	Saldo		-
		84.782.880	

Doelstelling 7.2 OZB

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6061000 OZB woningen	840101 Belastingopbrengsten		8.424.120
6061100 Opleggen aanslagen	434438 Perceptiekosten	37.746	
6061200 Invordering	434436 Aanmaningen en dwangbevelen	21.000	
	834042 Aanmaningen en dwangbevelen		38.150
6062000 OZB niet woningen	840101 Belastingopbrengsten		3.568.158
6062100 WOZ	434304 Onkostenvergoedingen	50.000	
	434399 Overige goederen en diensten	50.000	
	Totaal cluster	158.746	12.030.428
	Saldo		-
		11.871.682	

Doelstelling 7.3 Reserves

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010900 Algemene reserve	471000 Mutatie reserves (dotaties)	1.362.140	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		79.211
	Totaal cluster	1.362.140	79.211
	Saldo		1.282.929

Doelstelling 7.4 Vennootschapsbelasting (Vpb)

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6090000 Vennootschapsbelasting	434439 Advieskosten	1.000	
	Totaal cluster	1.000	0
	Saldo		1.000

Doelstelling 7.5 Overig

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6050100 Treasury	421000 Rente langlopende leningen	1.561.000	
	421001 Rente kortlopende leningen	37.344	
	434399 Overige goederen en diensten	2.050	
	474000 Toegerekende rente	19.337	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		501.433
	874000 Toegerekende rente		1.755.349
6064000 Precario belasting	834015 Leges		135.160
6080000 Overige baten en lasten	434399 Overige goederen en diensten	30.000	
	834099 Overige goederen en diensten		65.400
6080100 Onvoorzien	400000 Niet in te delen lasten	18.334	
6080200 Stelposten	400000 Niet in te delen lasten	2.705.100	
	473000 Afschrijvingslasten	-200.000	
	800000 Niet in te delen baten		1.930.000
6340010 Forensenbelasting	434399 Overige goederen en diensten	20.000	
	840201 Forensenbelasting		2.071.511
	Totaal cluster	4.193.165	6.458.853
	Saldo		-2.265.688